Chemarea vremii

Joi 26 Septembrie 1940
An. XIV-Seria II-Nr. 17.

Director
Prof. Ion Sân Giorgiu
Şef redactor
D. I. Cucu

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 în reg. pub. periodice al trib. Ilfov, S. I com.

Exemplarul 5 Lei

ABONAMENTE
Pentru susţinători 2000 lei
Instituţii 1000 lei
Particulari 250 lei

BIROURILE
Str. Belvedere 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.95.

Călăul...

Cu prilejul dureroasei aniversări a masacrului de anul trecut, s'a vorbit şi s'a scris mult despre călăii cari au iniţiat, au poruncit, sau au executat sângeroasa ticăloşie. S'a pomenit atunci în treacăt numele ruşinos al lui Ernest Urdărianu.

S'a trecut însă în agitatele zile ale revoluţiei naţionale prea uşor peste acela care a fost autorul tuturor tâmpeniilor politice din ultimii doi ani, călăul surizător al celui mai bun tineret românesc. Şi în ceasul marilor răfueli, autorul sinistrei drame româneşti a rămas după perdele şi a isbutit să plece peste graniţă parfumat şi pudrat, dar tremurînd de groaza răspunderii. Nici de astădată desgustătoarea creatură n'a ieşit la rampă. Acum doi ani şi jumătate, când m'a chemat să-mi spună că amici cari m'au vândut m'au denunţat ca prieten al mişcării legionare şi ca un adversar hotărît al lui Armand Călinescu, i-am spus că e mai bine să iasă din umbră şi să-şi ia toată răspunderea acţiunei începută împotriva naţionalismului românesc. Lumea l-a vrut, şi atunci ca şi astăzi, la rampă, ca să-l acopere cu un huiduit enorm şi ca să-l judece cu toată asprimea. Când după 8 Iunie a ieşit însfârşit din bârlog, răspunsul nu i l-a mai putut da opinia publică indignată, ci a venit ca o avalanşă dela Moscova, dela Sofia şi dela Budapesta. Şi până în ziua în care trenul l-a isgonit peste graniţă, Urdărianu a rămas în ascunzătoare.

Fie-mi îngăduit, ca unul care l-am cunoscut şi i-am fost victimă — individul înlătura pe oricine îi părea primejdios şi primejdios îi părea orice om de caracter — să-i evoc personalitatea.

Când l-am cunoscut întâiu, acum vreo cinsprezece ani, era un simplu fante care îşi petrecea viaţa alternând tripourile cu iatacurile cucoanelor tomnatice. Omul se pregătea pentru marea ascensiune de mai târziu. Un cartofor şi un „homme à femmes" e de obiceiu un individ fără prea multe scrupule. Sentimentalismul nu-l doboară şi inteligenţa devine lucidă de atâta alergătură după femei şi după bani. Urdărianu şi-a format aşadar tăria de suflet şi supleţea gelatinoasă a caracterului în lumea dantelată a femeilor cu moravuri aproximative.

Când ochiul expert al Duduiei a căutat un colaborator şi un complice, Urdărianu a trecut repede pe primul plan. Destinul României cădea ca un fruct putred în palmele acestui ambiţios pentru care politica era o sală de casinou, unde jocurile se fac avide în strigătele crupierilor. Bagatelizând şi simplificând marile probleme ale României contemporane, ignorând componenţa partidelor pe cari le lichida, fantele politic a avut o singură ambiţie: să conducă politica externă şi internă a României. Inlăturase pe Nae Ionescu, pe Mihail Manoilescu şi pe subscriitorul acestor rânduri, făcuse gol în jurul Suveranului, ca să rămâie singur, cu imbecilitatea şi agresivitatea lui neîndurată de a se substitui tuturor organelor din stat. Urdărianu se credea predestinat să fie totul într'o ţară, în care mii de spinări plecate aşteptau un stăpân care să le dea pomana unor demnităţi perimate şi compromise.

N'am să uit niciodată ziua de 13 Ianuarie 1935. Avusesem o lungă audienţă la Sinaia, în cursul căreia făcusem unele propuneri, pe cari le socoteam binefăcătoare pentru ţară. Audienţa durase aproape 2 ore. La ieşire, în anticameră, Urdărianu aştepta livid. I-am spus în parte cele ce propusesem. Atunci Urdărianu îmi răspunse nervos, dar prompt:

— Astea trebuie discutate de noi în trei. Nu merge aşa...

— Care trei? am replicat eu.

— Eu, Duduia şi cu încă cineva, fu răspunsul idiot de imprudent al fantelui.

De atunci drumurile noastre s'au despărţit. Nu i-a trebuit prea mult ca să mă alunge din Palat, iar la 5 Iulie 1935, fiindcă într'o ultimă audienţă am informat aşa cum au informat d-nii Maniu şi general Antonescu, destinul meu era pecetluit.

Urdărianu însă creştea vertiginos, ocupa toate demnităţile şi devenea cenzorul primilor miniştri, cari tremurau înaintea lui ca'n faţa adevăratului stăpân. Urdărianu, deşi alungat în 1936 pentru scurt timp din demnităţile pe cari le îmbrăcase, îşi atingea apogeul.

Dar în calea lui se ridica o singură forţă pe care n'o putea conrupe sau diviza: Legiunea. Guvernul Goga-Călinescu fusese făcut de el ca să disolve politiceşte mişcarea legionară. Iar când Goga şi Codreanu îşi întinseră mâinile, Goga fu năruit. Pe când mişcarea legionară fu pur şi simplu desfiinţată şi măcelărită. Adevăratul şi responsabilul călău al lui Corneliu Codreanu şi al celor aproape zece mii de luptători naţionalişti, a fost Urdărianu, care şi acum, când întâmplarea a vrut ca el să-l însoţiască pe Suveran în exil, nu a avut decât un singur regret: că nu a ucis mai mult, pentru ca'n noaptea de 6 Septembrie să nu se găsească nimeni care să-l năruie de pe tronul însângerat şi venal pe care se cocoţase ca un desgustător uzurpator.

Ion Sân-Giorgiu

Eu sunt!

Incadrarea în noua ordine economică a Europei

de Ion B. Demetrescu

O nouă ordine economică a Europei este cerută atât de necesitatea unui aşezământ stabil a frământatului nostru continent cât şi de noua situaţie creată prin victoria puterilor Axei, a căror influenţă şi posibilitate a afirmării voinţii, se extinde într'un mare spaţiu al continentului.

Ministrul Reichului Dr. Funk, a schiţat în câteva cuvântări unele aspecte ale acestei noi ordini economice.

Nu există încă un plan al înfăptuirii economiei colective a Europei, ci din cele spuse şi din anumite măsuri luate se desprind numai tendinţi, se fixează anumite scopuri, se afirmă anumite idei conducătoare. Metodele economice cari au dat dovada eficacităţii lor în Germania, urmează să-şi găsească aplicare şi în marele spaţiu economic continental.

Nu lipseşte o anumită pregătire şi în domeniul spiritual, enunţându-se formarea sau existenţa unui spirit de solidarizare a naţiunilor Europei sau, mai mult, chiar a unei spiritualităţi specific continentale.

S'ar părea că astăzi când toate energiile Germaniei şi Italiei sunt concentrate năvalnic în lupta spre victoria finală, ar fi prematur să se arunce în discuţie o problemă a viitorului. Cine cunoaşte elanul înfăptuitor al naţional socialismului german căruia totdeauna îi premerge o pregătire ideologică şi sistematică a acţiunilor nu poate fi însă surprins că problema este pusă depe acum şi ea are importanţa actualităţii. De altfel alături de acţiunea războinică, Germania duce în întinsele teritorii ocupate sau sub influenţa ei, o acţiune de refacere şi reconstrucţie, în care încep să se desemneze sub măsurile, încă determinate de necesităţile războiului şi anumite tendinţe cu caracter de permanenţă a unei aşezări viitoare.

Ideea fundamentală a organizării viitoare este constituirea unui spaţiu economic continental, pe baza unor relaţiuni de reciprocitate între statele aparţinente, cu o legătură organică între diferitele economii naţionale având un centru de greu-

(Continuare în pagina 2-a)

tate și de cârmuire în Europa Centrală.

In această organizare fiecare economie națională își va păstra neatârnarea ca în limitele în cari necesitățile generale ale comunității economice europene o pot îngădui. Aceste limite sunt fixate de programul de diviziune al muncii în cadrul de colaborare economică al Statelor Europei.

Un alt principiu este ca în acest cadru fiecare economie națională să își găsească posibilitățile sale naturale de desvoltare optimală a forțelor sale economice, în care scop poate aștepta și cere concursul efectiv și real al comunității economice europene.

Vom avea deci o conlucrare într'un puternic organism economic la care, fiecare națiune va aduce aportul său, în măsura posibilităților, o conlucrare cârmuită de un plan general de producțiune și de circulație a bunurilor și de folosire intensă a tuturor resurselor.

Restricțiunile de astăzi, în circulația mărfurilor, a plăților, eforturile autarhice a fiecărei economii naționale de a se îngrădi și izola, vor cădea și în marele spațiu economic o nouă formă a vieții economice va începe, spre folosul fiecăreia din națiunile participante și a comunităților acestor națiuni.

In schimb Europa își va câștiga astfel independența față de celelalte continente. Influența în deosebi a capitalului internațional pe piețele europene, a variațiunii prețurilor cerealelor și materiilor prime pe această piață va dispare. Economia europeană va fi în măsură să trateze și negocieze cu celelalte continente ca un bloc unitar organizat, cu o voință clară și țeluri precise, raporturile intercontinentale ce necesitățile vor cere că ar fi nevoe să se stabilească.

Structura noastră economică ne-a îndreptat și în trecut, fără o altă tendință de orientare ba chiar în ciuda unor anumite tendinți, în mod natural [illegible] Germania. Poate pentru [illegible] țări încadrarea în noua ordine europeană ar fi mai naturală și deci mai simplă.

Să analizăm succint ce înseamnă pentru noi această încadrare, cari ar fi formele conlucrării și efectele asupra economiei noastre naționale. In fine să vedem dacă avem nevoe de o pregătire și cum ar trebui să fie această pregătire ce ar fi premergătoare încadrării.

Ne dăm seama de critica ce[illegible]

In[illegible]ea în noua ordine economică a Europei

(Continuare din pag. 1)

[illegible]bi de o independență absolută?

Deci unde este și unde a putut fi proslăvita neatârnare a economiei naționale? Economia noastră națională nu era stăpână soartei sale, ci câmpul de influență a tuturor forțelor necunoscute, a tuturor catastrofelor și crahurile economice din alte părți. Ne legănam în iluzia unei libertăți, pe câtă vreme realitatea era că munca și gospodăria noastră erau expuse tuturor influențelor din afară. Specula cu caracter de bursă, putea avea profituri din această situație, în nici un caz economia noastră națională.

Prin încadrarea în noua ordine economică a Europei, a cărei făuritor va fi Reichul german, se așează în locul acestei dependențe anarhice, o conlucrare ordonată prestabilită și concepută în interesele economiilor națiunilor participante. In locul automatismului regulator intră în funcțiune ordinea și voința cârmuitoare. In loc ca viața noastră să fie stăpânită de forțe ce nu le puteam nici cunoaște necum stăpâni, devenim stăpânii soartei noastre gospodărești și putem cârmui economia noastră astfel cum o cer interesele noastre vitale.

Această încadrare cere însă o ordine, în primul rând, în propria noastră gospodărie. Cu cât intrăm mai nevolnici, mai fără voință, fără afirmațiuni precise ale intereselor noastre economice, cu atât foloasele ce rezultă din conlucrarea în colectivitatea economică europeană vor fi mai neînsemnate.

Trebue să avem curajul să privim realitățile economiei noastre în față, fără idei preconcepute, trebue să recunoaștem ceeace în trecut, nu voim să spunem din eroare dar din concepții ce acum sunt perimate, a fost greșit făcut și să aducem, dacă este nevoe anumite sacrificii, sacrificii cari își vor găsi o compensare în multe alte foloase.

Ne-am înconjurat de un zid vamal în dosul căruia s'au putut dezvolta industrii, a căror viabilitate nu este garantată de existența unor resurse bogate de materii prime în țară. Aceste industrii, cum era și natural, chiar dacă produceau produse tot atât de bune ca cele din străinătate, erau prea scumpe. S'a creat o industrie artificială, care din punct de vedere a intereselor generale a economiei naționale, nu însemna un câștig ba, de cele mai multe ori o pierdere.

Am trăit în iluzia aurului și a devizelor așa zise forte, atribuindu-le o putere ce niciodată nu puteau să o aibă. Le-am supraprețuit, subestimând valoarea muncii noastre ce nu se putea exprima decât în moneda noastră națională. Am căutat cu sacrificii, să orientăm comerțul nostru, spre țările cari ne puteau plăti în aceste devize forte în mod artificial și cu sacrificii pentru noi.

Să rămânem numai la aceste două exemple, cari au influențat însă determinant raporturile noastre economice în afară. In noua conlucrare europeană trebue să ne dăm seama că industrializării întrucât este artificială și ca atare costisitoare trebue să îi punem capăt, că o revizuire a tarifului vamal se impune. In fine trebue să ne dăm seama că nu „deviza forte și liberă", trebue să fie călăuzitoare politicei noastre monetare, ci că aceasta depinde de ceeace producem, de ocuparea tuturor brațelor noastre libere și de raportul de schimb care îl stabilim între produsele noastre de export și cele de import.

Dar mai presus de toate trebui să ne înfăptuim organizarea noastră economică, astfel ca să putem intra ca un factor de ordine, disciplină și muncă în noua ordine europeană.

Economia noastră națională bazată pe agricultură, pe bogățiile solului său și în fine pe acele industrii cari transformă aceste produse, va putea primi în conlucrarea cu Germania și celelalte țări ale comunității europene, întreg concursul necesar dezvoltărei sale.

Schimbul de mărfuri va fi ordonat ținând seama de prețul just al produselor noastre și va avea o bază de siguranță ordonatoare a producției.

Moneda va intra într'un raport fix cu moneda precumpănitoare în Europa, va fi ferită de fluctuațiune și se va baza pe o muncă organizată și un schimb de mărfuri stabil și durabil.

Sănătatea însă a vieții noastre economice o vom da noi înșine. In noul stat legionar, spiritul de muncă și disciplină este o chezășie a unei bune gospodării și numai o bună gospodărie se poate încadra cu folos în noua ordine europeană.

Ion B. Demetrescu

Un boicot

Sălile teatrelor noastre, la acest început de stagiune, sunt aproape goale. Explicația? Evreii nu mai frecventează teatrele românești. Și nu e în aceasta o reacțiune spontană față de măsurile, pe care oficialitatea românească le-a luat însfârșit. Avem a face cu un boicot organizat. Suntem informați că îndemnul de a nu mai frecventa teatrele românești s'a dat în sinagogi. Boicotul acesta nu ne alarmează de loc. Massa jidovească își dă astfel partea de contribuție la divorțul definitiv dintre noi și ei, divorț pe care-l așteptăm de atâta timp. Va trebui însă să reacționăm și noi tot atât de imediat, de categoric și de organizat: să nu mai intrăm în nici-un magazin evreesc. Fiindcă e nespus de trist să constați că majoritatea spectatorilor teatrelor noastre erau jidani. E trist și dovedește o stare de lucruri cunoscută, e drept, de toată lumea, dar împotriva căreia încă nu s'a reacționat serios.

Nu avem o burghezie românească. Constatările lui Eminescu sunt valabile și acum. Negustorii evrei au bani și și-au putut îngădui oricând plăcerea de a asista la o reprezentație teatrală. Negustorii români sunt extrem de puțini. Funcționarii la rândul lor nu pot avea posibilitatea materială să frecventeze teatrul.

Sunt prețuri de intrare prea mari pentru acești funcționari.

Poate că din pricina imposibilității de a plăti un bilet de teatru, ei nici nu cunosc aleasa plăcere de a asista la un spectacol. In această stare de lucruri, se impun unele măsuri care pe deoparte ar da posibilitatea burgheziei românești să frecventeze teatrul, pe de altă parte ar trezi gustul pentru acest fel de spectacol. In primul rând se cere ieftenirea prețurilor biletelor. O altă măsură, însă, ar rezolva admirabil amândouă problemele puse. Statul să cumpere la teatrele particulare câteva reprezentații, care să fie puse la dispoziția funcționarilor și muncitorilor pe un preț convenabil. Un exemplu de ce departe se poate ajunge prin asemenea mijloace, îl oferă teatrul „Muncă și Voe bună". La început, fiindcă sala era aproape goală, s'a procedat oarecum dictatorial, obligându-se lucrătorii anumitor instituțiuni să se ducă în cutare seară la teatru. Cum locurile sunt foarte eftine, astăzi gustul pentru teatru e atât de accentuat în massele muncitorești, încât sala e arhiplină.

La fel s'a procedat și în Germania, unde, la începuturile regimului național-socialist, se produsese un boicot asemănător cu cel dela noi.

Credem, însfârșit că boicotul acesta va aduce după sine, înlăturarea definitivă a mentalității jidovești, care patrona alegerea atâtor piese, care nu aveau nimic comun cu spiritualitatea românească. Vom fi scutiți astfel de acele localizări, anunțate cu surle și tobe, ale unor piese inferioare din punct de vedere artistic și condamnabile din punct de vedere moral.

Prin eliminarea evreilor din teatru, actori sau spectatori, teatrul va înceta să mai fie o întreprindere comercială, care nu cunoaște altceva decât interesele personale ale patronilor bănoasei afaceri.

Până la înlăturarea crizei prin care trece acum teatrul, s'ar impune intervenția statului, care ar trebui să subvenționeze și unul sau două din teatrele particulare.

I. R.

CETIȚI:
GOETHE
de Ion Sân-Giorgiu
Ed. Fundațiilor Regale

Culmi și abise

Giuvaierile Duducăi

Unul dintre cei mai serioși documentați ziariști ai Franței, d. Leon Treich, afirmă într'un articol publicat în ultimul număr al săptămânalului „Gringoire", că în 1938 Elena Lupescu și-a asigurat caseta de bijuterii la suma de un milion cinci sute de mii de dolari, ceea ce în bani românești face suma rotundă de 375.000.000 lei. E ceva! Nu poți să nu scoți o exclamație admirativă față de această sumă chiar când în ea e o părticică smulsă din osârdia trudei tale. Căci banii ăștia s'au colectat din buzunarele noastre ale tuturor, jefuiți cu desinvoltură, ca să acopere hoitul destrăbălării cu nestemate.

O lichidare

Fuga lui Edmond Rotschild din Franța și decăderea lui din cetățenia franceză, în urma drasticei hotărâri a guvernului din Vichy, înseamnă începutul prăbușirea uneia din cele mai puternice organizațiuni ale dominației iudaice universale „Dinastia Rotschild", cum i se spunea, a făcut în 200 de ani o ascensiune formidabilă, aproape fără pereche în istoria omenirei. Ea coincide cu însăși istoria democrației, cu evoluția, puterea ei și prăbușirea ei. Edmond Rotschild era socotit șeful dinastiei. De la casa de amanet, pe care o ținea în ulița jidovească la Frankfurt Meyer Amșelm Rotschild, până la puterea pe care o avea această hidră cu cinci capete, încă acum câteva luni, s'a făcut în două veacuri o cale fantastică. Cei cinci fii ai lui Maier au creat cinci case de bancă în secolul al XVIII-lea, cari au fost tot atâtea agenturi de iudaizare a lumei: Amșel a rămas la Frankfurt, în prăvălia părintească; Solomon s'a instalat la Viena; Natan a făcut carieră la Londra, ca adversar al lui Napoleon; Karl a mers la Neapole și James s'a fixat la Paris. Ramura napolitană a apus fără glorie; cea de la Viena, destul de sdruncinată după desmembrarea dinastiei habsburgice, a lichidat după înfăptuirea anschlusului. La Frankfurt a mai rămas o amintire. Mai rezistau pe poziție ramurile din Paris și Londra. Ele se lichidează acum sub presiunea acestui războiu de descătușare europeană din ghiarele iudeo-democrației.

Cei cari mârâie

Sunt oameni cari nu par niciodată mulțumiți cu nimic. Produse ale unui criticism idiot, care servia așa de bine cauza nemărturisită a lui Israel, indivizii aceștia apar unde nu te aștepți, mârâind o nemulțumire exagerată, o îngrijorare făcută să arunce îndoială când e mai multă nevoie de încredere și de bărbătească hotărâre. I-am întâlnit cândva, acum aproape trei ani, cu chipurile lungite și cu veninul pe buze, atunci când Octavian Goga încerca să facă cea dintâi afirmare a voinței naționaliste în guvernarea țării și i-am văzut benchetuind cu jidanii în noaptea de 10 Februarie 1938 o victorie ticăloasă. Ii regăsim acum, pretutindeni, cu aceleași mutre de clocli ai românismului, făcând sinistra lor meserie. Dar de rândul acesta e altăceva și banchetul după care jinduesc nu va veni. Mârâiala din unghere nu va sdruncina nimic din cuceririle de acum ale ideii naționale sub valul năvalnic al dinamismului legionar. Și dacă își închipuie profesioniștii panicei, că își vor putea continua și azi spurcatele lor uneltiri se înșeală. Le va îngheța mârâiala în gâtlejuri în ziua când vor fi luați, cum se cuvine, de beregată. Și ziua asta nu e prea departe.

Răsplata nemerniciei

Guvernul belgian din Franța, acela al faimosului Pierlot, care administra vre-o 200 de haimanale masonice, s'a dizolvat de la sine. Loja d-lui Pierlot s'a răvășit în toată lumea. In Belgia, pe care avea pretenția să o guverneze, după ce o abandonase, nu se mai poate întoarce, iar englezii nu mai au gust de glume în aceste clipe de ruină, de pârjol și de moarte, pe cari le trăiesc sub bombardamentele aviației germane. In ziua când Regele Belgiei capitula în mijlocul oștirii Sale spre a o feri de o inutilă decimare, o mână de francmasoni și de iudeo-democrați, în frunte cu Pierlot și van Zeeland dădeau din Franța, unde erau încă la adăpost, oribilul spectacol al desolidarizării de la distanță și al bravadei de dincolo de linia de foc. Toată argutia pseudo-juridică a acestor unelte din antecamera Sinagogei s'a năpustit asupra Regelui, care a avut eroismul de a vedea just și de a hotărî fără ezitare. Azi eroii de mușama ai unui guvern fără demnitate se împrăștie în cele patru vânturi. E răsplata nemerniciei.

Revizuiri și demascări

de D. I. CUCU

Ambianța politică europeană și internă creată de mișeleasca asasinare a lui Corneliu Zelea Codreanu

Am încercat să reconstituim, în numărul nostru trecut, cadrul politic în care s'a hotărît și executat fiorosul masacru din noaptea Sfântului Andrei, în Noembrie 1938 și rolul mizerabil pe care l-a avut Armand Călinescu în această împrejurare sângeroasă. Teza noastră se rezumă în câteva cuvinte: asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu era un detaliu într'un vast plan de acțiune iudaică mondială pentru stârpirea naționalismelor, plan care trebuia să culmineze în declarațiunea de războiu francobritanică, de la 3 Septembrie 1939, adresată Germaniei național-socialiste. Faptele petrecute la acea epocă, văzute în perspectiva timpului scurs sunt, în adevăr, extrem de elocvente.

Israel vrea reabilitarea democrației

LA 29 SEPTEMBRIE 1938, iudeo-democrațiile europene înregistrează la Muenchen cea dintâi mare înfrângere din șirul de mari înfrângeri ce avea să urmeze. Reprezentanții a două lumi s'au întâlnit și și-au încercat puterile în această conferință în patru, deoparte d-nii Adolf Hitler și Benito Mussolini reprezentând Germania național-socialistă și Italia fascistă, de cealaltă parte d-nii Chamberlain și Daladier, șefii guvernelor democrate englez și francez. In această conferință s'au pus bazele Europei noui, democrațiile semnând în acordul dela Muenchen actul pentru lichidarea lor. Lucrul acesta l-a înțeles cu deosebire internaționala iudaică, care a reacționat promt în sgomotoase campanii de presă contra d-lui Chamberlain și într'o febrilă activitate în toate cabinetele țărilor lumei democrate. In această ambianță trebuie plasată vizita fostului rege Carol la Londra și toată acțiunea politică și polițistă din România a clicei diriguită de Urdăreanu, Armand Călinescu, Victor Iamandi. Dincolo de ei, făcând oficiul de post de legătură cu internaționala iudaică, se plasează jidoavca, Elena Lupescu.

LA 29 NOEMBRIE 1938, după două luni dela înfrângerea de la Muenchen, Corneliu Zelea Codreanu a fost asasinat din ordinul călăilor Armand Călinescu și Victor Iamandi, împreună cu executorii lui I. Gh. Duca și Mihail Stelescu. In această coincidență calendaristică se poate să fie o simplă întâmplare. Noi nu prea credem. Examinând faptele mai de-aproape, socotim că Alexandre Hérangert știa ce spune în articolul său din ziarul „Israel" dela Cairo, citat în numărul nostru trecut, când afirma că se vede aici mâna răzbunătoare a lui Iehovah „antica manieră" de crâncene asasinate iudaice. Alegerea victimelor explică singură, dela sine, intervenția lui Israel în această ticăloasă împrejurare. Armand Călinescu a primit lista de-a gata, prin Urdăreanu și Elena Lupescu. Trebuia ucisă căpetenia singurei organizațiuni naționaliste din România care rezistase și prigonirilor și tentațiunilor și care prin permanența ei dinamică în viața politică românească ar fi constituit un puternic impediment aici în realizarea planului de conspirație iudeo-democrată universală contra Germaniei. In socoteala „Ințelepților Sionului" dispariția lui Corneliu Zelea Codreanu însemna înseși dispariția mișcării legionare. De aceea, alăturea de el n'a fost ucis atunci niciunul dintre fruntașii mișcării, nici Gh. Clime, nici Nae Ionescu, nici Gh. Furdui, nici Alexandru Cantacuzino, nici căpitanul Sianu, nici Bănică Dobre, nici Al. Cristian Tell, nici dr. Banea, nici Mihail Polihroniade, nici atâtea alte minți și energii legionare, cari alcătuiau statul major al Căpitanului.

Cu Nicadorii și Decemvirii era altăceva. Moartea lor trebuia să justifice moartea Căpitanului și să satisfacă în acelaș timp pofta de răzbunare a lui Israel pentru doborârea uneltelor lui, cari au fost I. Gh. Duca și Mihail Stelescu.

Ambianța internă

Premeditarea loviturei de la 29 Noembrie 1938 apare evidentă din modul cum s'a pus la cale pretextul de la Cluj. Destăinuirile pe cari le consemnam în numărul nostru trecut fixează suficient rolul criminal al lui Armand Călinescu. Revizuirea procesului lui Corneliu Zelea Codreanu și chemarea în judecată a tuturor complicilor lui Urdăreanu, Armand Călinescu și Victor Iamandi, vor completa desigur materialul documentar al acestei oribile uneltiri contra tineretului fără prihană al națiunei române. Dar sunt încă o seamă de fapte, ce ne stau la îndemână și cari statornicesc ambianța internă a întregei mașinațiuni.

La 29 NOEMBRIE 1938, în ziua când Armand Călinescu și Victor Iamandi puneau la cale asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu, Monitorul Oficial a apărut cu decizia prin care se ridica generalului I. Antonescu comanda Corpului III Armată, cu motivarea că „prin acte oficiale a depășit cadrul atribuțiunilor sale legale manifestând atitudini cu caracter politic neîngăduit".

Măsura era un act de autoritate, care trebuia să dea prestigiu regimului de crimă și prigoană jidovească. Dar era și un act de prudență față de ceea ce putea să însemne ca reacțiune un corp de armată, comandat de un general animat de o inflexibilă concepție românească, drept și demn, după ce crima din pădurea de la Tâncăbești avea să fie cunoscută. Nu și-au dat însă seama uneltele răzbunării iudaice, că prin acest act legau pentru totdeauna pe generalul I. Antonescu de însăși misiunea mântuitoare a mișcării legionare după moartea de erou și de martir a lui Corneliu Zelea Codreanu și nu-și puteau închipui, că generalul și legiunea vor fi, în ziua izbăvirii, mâna dreptății lui Dumnezeu.

A doua zi ziarele publicau acest uluitor ordin al inspectoratului general al jandarmeriei trimis inspectoratelor regionale și tuturor formațiunilor de jandarmi din țară:

„Se va proceda cu ultima energie ȘI SUMAR împotriva tuturor indivizilor cari se dedau la acte de violență, — iar împotriva teroriștilor, CHIAR SOMAȚIUNEA TREBUIE SOCOTITĂ DE PRISOS (prevederile aliniatului C., art. 554 din Reg. Serv. Garnizoană).

„DECI SE VA TRAGE FĂRĂ MILĂ, pentru a se menține cu orice preț ideea de ordine și autoritate, NEADMIȚÂNDU-SE NICIO EZITARE SAU SLĂBICIUNE din partea vreunui jandarm, aplicându-se prevederile art. 554 al. 2, din art. 555 pag. 162 și al. 1 din art. 556 din Reg. Serv. Garnizoană.

„Infrângerea grabnică și iremediabilă a oricărei acțiuni criminale trebuie să constituie pentru jandarmerie un punct de onoare și o superlativă îndeplinire a datoriei".

Se desfășura teroarea după clasicele formule ale lui Israel, după „antica manieră a lui Iehovah" cum spune Hérangert. Ordinul n'a avut urmări fiindcă legiunea și-a închis durerea în sine și n'a schițat niciun gest de răzbunare, care să justifice o nouă vărsare de sânge românesc. Dar el este caracteristic pentru regimul de atunci prin spiritul de neromânească cruzime pe care îl exprimă, prin cinica sfidare a ideii de justiție, prin provocătoarea lipsă de umanitate. Nu știm cine a redactat acest text care purta semnătura generalului Bengliu. Dar în mintea unui creștin nu poate naște îndemnul să se tragă FĂRĂ MILĂ și în conștiința unui om civilizat e greu de imaginat că a trecut fără cutremur gândul că „chiar somațiunea trebuie socotită de prisos". Structura intimă a ordinului e de cea mai pură factură iudaică și cu desăvârșire în spiritul concepției iudaice despre „câinii de ne-iudei", cari pot fi vânați ca fiarele „fără milă" și „fără somație". Recitiți „Protocoalele Ințelepților Sionului" și comparați textul lor cu textul dezonorant pentru generalul român, care îl semna la 30 Noembrie 1938 și veți constata cu groază cât de adânc pătrunsese în putregaiul păturei noastre conducătoare spiritul destrucției lui Israel.

La 5 Decembrie, Petre Andrei mason și reputată slugă jidovească depune jurământul ca ministru al Educației Naționale, preluând „opera" de corupție și iluzionare a studențimei și a corpului didactic începută de Armand Călinescu. Banda iudeo-democrată a lui Armand Călinescu adaogă la echipa compusă din Victor Iamandi, Mihail Ghelmegeanu, Mihai Ralea încă un om de încredere al Sinagogei.

La câteva zile, d. Adrian Thierry, ginerele lui Rothschild și trimisul Franței democrate în România, face o vizită nefericitului Patriarhul Miron al României, care n'a avut curajul să se desolidarizeze de crima săvârșită la 29 Noembrie 1938 părăsind președenția unui guvern în flagrantă contradicție cu preceptele bisericei creștine și care, neputincios și laș, se sbătea în remușcări în tronul nemerniciei lui. In această vizită, d. Thierry îi aducea o reconfortare în asigurarea că Franța privește cu simpatie eforturile guvernului prezidat de Miron pentru a asigura triumful ordinei creștine în această parte a Europei și se pare, că cu această ironie conștiința debilă a Inaltului Erarh și-a găsit o oarecare liniște. Multă nu, pentrucă peste câteva luni, când Armand Călinescu îl declara bolnav și îl trimitea să moară ucis de mână jidovească în sudul Franței, Patriarhul Miron a înțeles și a spus-o celor din jurul său, că a venit și pentru el ziua ispășirii. Păcat greu a săvârșit, dar l-a plătit. Dumnezeu să-l judece și să-l ierte.

Dar nelinește era și în celelalte mădulare ale regimului. La 9 Decembrie s'a convocat la Palat un consiliu de Coroană, care a ținut în continuare pe ziua de 14 Decembrie, când între alte hotărîri menite să arunce praf în ochi mult mai îngroșite, s'au luat și aceste măsuri, cari n'au avut nicio urmare, dar cari trebuia să acopere pe Israel:

„S'a decis de asemenea încurajarea asociațiilor de emigrare evreești și sprijinirea activității lor.

„In legătură cu aceasta s'a cercetat și problema evreilor pe plan internațional, hotărîndu-se participarea României la acțiunea diplomatică pentru soluționarea acestei probleme" (vezi comunicatul 104 din 14 Decembrie 1938 al mareșalului Palatului).

Iar ca farsa să fie deplină și completă, în ziua de 15 Decembrie 1938 a apărut în Monitorul Oficial decretul-lege pentru înființarea „Frontului Renașterii Naționale" ca „unică organizație politică în Stat" și având ca scop „mobilizarea conștiinței naționale în vederea întreprinderii unei acțiuni solidare și unitare românești de apărare și propășire a Patriei și de consolidare a Statului".

La 22 Decembrie 1938 d. Gr. Gafencu a fost numit ministru al Afacerilor Străine, înlocuind pe d. Petrescu-Comnen [illegible] puțin apt pentru orientarea ce trebuia să ia politica externă a României.

In aceeaș zi d. Adrien Thierry ambasadorul și ginerele lui Rothschild înmâna lui Victor Iamandi, cu mare pompă, prețul crimei: insignele Legiunei de onoare în gradul de Mare Ofițer.

Ambianța internațională

Ambianța internațională a acestei vaste operațiuni iudaice are două capitole distincte, cari se întregesc totuș și se leagă între ele.

Primul capitol se referă la operația în sine pe planul ei universal. Al doilea privește adaptarea diferitelor puncte de contact ale politicei noastre externe în ansamblul conspirației pentru pregătirea și deslănțuirea viitorului războiu.

Multiplele servicii de acțiune secretă de care dispunea Internaționala și în special fioroasa organizație planetară a serviciului secret britanic „Intelligence Service" unde marii bancheri iudei din City au cuvânt greu, s'au pus imediat pe lucru, după înfrângerea de la Muenchen, pentru a crea o nouă stare de încordare în sânul națiunilor ce trebuiau antrenate pe linia intereselor iudaice ale democrației. Mișcări populare turburi, comploturi vagi, atentate fără sens, încăierări între grupuri nedefinite și organele de ordine au început să se producă, din senin, pretutindeni. Ne vom mărgini să menționăm aici câteva fapte caracteristice petrecute în Polonia și în Iugoslavia, aproape în acelaș timp ce la noi Armand Călinescu se spunea la ministerul de Interne, la două ore după atentatul de la Cluj, că ne găsim în fața unei noui ofensive teroriste legionare. O telegramă din Varșovia cu data de 30 Noembrie 1938, anunța că guvernul polon a dispus suspendarea cursurilor universitare din cauza agitațiilor [illegible] studențești. Altă telegramă, din Belgrad, informa în aceeași zi, că într'un oraș de pe coasta de nord a Adriaticei jandarmii au tras în mulțimea ce manifesta la o întrunire „contra Statului", lăsând pe teren 4 morți și 11 răniți.

In această acțiune iudaică perfect concertată trebuie încadrat măcelul din noaptea Sfântului Andrei de la noi.

(Continuare în pag. 6)

Două pelerinaje

O imensă mulțime, în straie cuviincioase de sărbătoare și cu chipuri cuviincioase în reculegere, s'a revărsat Duminica trecută din toate unghiurile Capitalei spre larga piață dela Sf-tul Elefterie. La întretăierea bulevardului, care azi se numește Ardeal cu prelungirea străzii Știrbey Vodă, acolo unde au fost răpuși și expuși cei nouă bravi executori ai mizerabilului călău jidănesc, Armand Călinescu, un careu de flori însemna locul pelerinajului. Inălțătoare zi de creștinească pomenire. Sfântă înfrățire întru cele veșnice românești. Cei nouă „prezenți" la chemarea conducătorului mișcării legionare, pluteau de dincolo de moarte, în conștiințe. S'a făcut dreptate, după voia lui Dumnezeu.

Acum un an?

Gândul face cale întoarsă și amintirea se încrâncenează. Era alt pelerinaj. O imensă revărsare de ură sălbatecă inunda acelaș loc. Nu erau nici flori și nici cuviință creștină. Iși deșertaseră ghetto-urile Dudeștilor și Văcăreștilor jidovimea mizeră cu chipurile hidoase ale hahamilor cu perciuni și balabustelor nespălate ca să se înghesuie în jurul țarcului unde nouă leșuri creștine zăceau neprohodite în sângele lor, ofrandă silnică de carne creștină pe rugul fioroaselor rituale iudaice, la acel început de an nou jidovesc, care se înscria prin nu știu ce coincidență oculă în calendarul ebraic. Toată setea de sânge a jidovimei se exprima în chipurile degenerate și gesturile grotești ale mulțimei iudaice de toate categoriile, care se înghesuia acolo adusă de valuri-valurile revărsărilor ghetto-urilor Capitalei. Toată ura nepotolită a lui Israel impuția văzduhul apocalipticului spectacol oferit jidovimei de atotputernicia unei târfe jidănești și a celei mai desgustătoare canalii pe care a adăpostit-o vreodată pământul, Ernest Urdăreanu.

Amintirea e un coșmar. Cuviincioasa procesiune creștină de Duminica trecută ogoie, ca un binefăcător balsam, groaznicul chin al acestei retrăiri de iad.

Cronica literară

Elena Rădulescu-Pogoneanu: Vieața lui Alecsandri

de G. C. Nicolescu

Cu ocazia semicentenarului morții lui Vasile Alecsandri, s'a făcut o comemorare frumoasă: s'a publicat o carte. Este vorba de lucrarea d-nei Elena Rădulescu-Pogoneanu care se ocupă despre **Vieața lui Alecsandri**. Nici nu se putea o mai fericită sărbătorire, nemerită deopotrivă pentru amintirea celui slăvit, fără fraze frumoase dar de circumstanță și zadarnice, ca și pentru puținii care se mai interesează, în această epocă de trăire intensă a prezentului, de literatură. O asemenea folositoare comemorare a conceput G. Bogdan-Duică, la 1926, când, din însărcinarea Academiei Române, tipărește cu ocazia inaugurării mausoleului dela Mircești, ridicat deasupra mormântului poetului, o broșură: **Vasile Alecsandri (Povestea unei vieți)**. Trebue să spunem din primul moment că lucrarea d-nei Rădulescu-Pogoneanu întrece din toate punctele de vedere schița biografică a fostului profesor dela universitatea românească dela Cluj, ca să nu mai încapă îndoială asupra meritelor ei reale. Putem spune că în sfârșit avem un studiu definitiv despre vieața lui Vasile Alecsandri.

Acest scriitor care rămâne în centrul mișcării literare, culturale și politice din secolul al XIX-lea românesc, a fost obiectul a numeroase studii, mai mari sau mai mici, publicate în reviste, broșuri sau volume. Chiar din timpul vieții, admiratorii săi începură să publice studii care rămân și astăzi interesante și prețioase prin faptul că ele cuprind, cum este acela al lui G. Bengescu, anumite informații deținute chiar dela poet. Ca membru al Academiei Române, Vasile Alecsandri a avut un urmaș în scaunul său de „nemuritor". Acesta a fost D. C. Ollănescu-Ascanio, care, în 1894, ține discursul de recepțiune în înalta instituție de cultură, studiind viața și opera predecesorului său (1894). In acelaș an, d. N. Petrașcu, convorbirist și viitorul inițiator al mișcării dela **Literatură și Artă Română**, publică volumul său, republicat într'o nouă ediție la Cultura Națională, după războiu: **Vasile Alecsandri**. Studiul, astăzi cu totul demodat și mai de neutilizat decât ca document al vremii, era destul de amplu (300 pag.) fiind „rezumatul prelegerilor ținute de autor la Facultatea de litere și filosofie din București, în anul școlar 1892-93". Ultima monografie cu caracter general asupra lui V. Alecsandri este cea de imediat după războiu a lui N. Zaharia: **Vasile Alecsandri—Vieața și opera lui** (Buc. 1919).

Fiecare din aceste lucrări amintite au scăderile ei. A lui Bogdan-Duică — cea dintâi pe care am amintit-o, deși este cea mai recentă — este numai o biografie scrisă cu multă documentare, ca toate lucrările acestui erudit, dar atingând numai punctele cele mai însemnate ale existenței acestui scriitor și rămânând nițel cam uscată, numai din date pozitive. Asupra celor ale lui D. C. Ollănescu-Ascanio și N. Petrașcu nu sunt multe de spus. Ele sunt făcute de oameni fără specializare și nu mai pot prezenta, astăzi cu atât mai mult, nicio garanție pentru informație și pentru judecățile de valoare emise. Cartea lui N. Zaharia era, deși cam școlărească, până în momentul de față cea mai completă și cea mai recomandabilă, dacă trebuia neapărat să fie vreuna indicată, pentrucă era făcută conștiincios, documentat și căutând să înglobeze în aceeaș lucrare biografia și opera scriitorului, firește fără pretenții și fără mare sagacitate în analiza literară. Ea mai era prețioasă și pentru aceea că ne dădea o bibliografie care completa pe cea din volumul de **Scrieri** (1904), publicate de Il. Chendi și E. Carcalechi, cea mai completă ce o avem până azi, chiar dacă ținem seama și de cea cronologică a d-lui G. Adamescu, publicată în numărul comemorativ din **Convorbiri literare**.

In cronicele literare publicate în acest loc, am mai avut ocazia să discut două monografii critice, cea a d-nei E. Milicescu despre **Delavrancea** și cea a d-lui E. Lovinescu despre **T. Maiorescu**. Am arătat cu prilejul acestor cărți ceea ce gândise despre aceste monografii critice literare, cât sunt de necesare, care sunt greutățile ce se ridică în calea cercetătorului care-și ia povara unei asemenea lucrări. Am mulțumirea, fără să mă hrănesc din vanitatea că observațiile mele au putut avea vreo urmare, de vreme ce ele sunt prea recente față de lucrarea d-nei El. Rădulescu-Pogoneanu, să nu aflu în ea niciuna din scăderile la care expun greutățile ce le întâmpină monografistul critic literar român.

In cronica despre **Titu Maiorescu** a d-lui E. Lovinescu, insistam asupra imposibilității, cel puțin în stadiul actual al cercetărilor noastre istoric-literare, de a putea da o lucrare de ansamblu, în care să poți îmbrățișa și sinteza totalului și analiza celor mai delicate intimități ale unei opere literare. Am văzut cum a trecut de acest impediment d. E. Lovinescu, încercând un compromis și îngreunând teribil lucrarea sa. Autoarea lucrării recente: **Vieața lui Alecsandri** pare să fi înțeles mai bine (și la Alecsandri era destinată la un eșec îngrozitor dacă ar fi încercat ceeace nu-i posibil nici alți scriitori) acest imperativ și și-a circumscris aria preocupărilor d-sale, rămânând numai la biografia poetului. Firește sunt date în legătură cu toată activitatea lui literară, aproape nu este poezie sau piesă de teatru care să nu fie numită, dar nu pentru a-i face analiza, deși uneori ea este **descrisă** pentru a învedera anumite lucruri, dar pentru a urmări toate faptele, căci și creațiunile literare sunt tot niște **fapte**, din vieața scriitorului în toată desfășurarea lor, cu motivele ce le-au determinat, cu amănuntele în care au apărut, cu urmările ce le-au produs.

Așa dar, d-na Elena Rădulescu-Pogoneanu n'a vrut să dea decât o biografie și aceasta a dat-o în cele mai bune condițiuni. Planul pe care și-l impune este, prin forța lucrurilor cel cronologic, împărțind toate momentele vieții lui Alecsandri în scurte și limpezi capitole, grupate la rândul lor în trei mari părți: I. **Copilăria și tinerețea** (1819-1847), II. **Epoca maturității. Realizările politice și literare** (1848-1866), III. **Perioada vieții contemplative** (1866-1890). Volumul mai este îmbogățit cu 18 planșe în afară de text, dintre care unele foarte interesante și puțin cunoscute.

Pentru această lucrare, autoarea a utilizat tot materialul documentar aflat în bibliografii, fără să mai alcătuiască o nouă bibliografie, ci numai indicând în josul paginilor acolo unde face citări. De altfel, notele din josul paginilor, departe de a fi o colecție de titluri și numere de pagini, care să poată fi trecute cu vederea, constituesc un material extrem de însemnat, care adesea explică, altădată lărgește perspectiva asupra celor relatate în text.

In afară însă de utilizarea materialului tipărit aflat în bibliografiile lui Alecsandri, d-na Rădulescu-Pogoneanu ține seama de tot ce s'a publicat și nu figurează în aceste bibliografii sau figurează fără să fi fost utilizat cu dreaptă prețuire de cercetătorii de până la d-sa. Așa este cazul scrierii d-nei Maria G. Bogdan (fiica lui V. Alecsandri): **Autrefois et aujourd'hui** (Buc. Göbl, 1929). Fără să se mulțumească numai cu atât, autoarea se dovedește o foarte conștiincioasă cercetătoare, ascultând de cerințele fundamentale ale disciplinei căreia îi servește, căci merge la manuscrise în care află amănunte care nu fuseseră relevate și, pentru a se documenta în legătură cu călătoriile lui Alecsandri și cu datele la care acestea au avut loc, caută chiar pașapoartele poetului și vizele de pe ele.

Este incontestabil însă că tot devotamentul pentru scoaterea la lumină a materialului pozitivist, chiar numai pentru o biografie, este subvalorificat dacă nu intervin anumiți factori imponderabili. D-na El. Rădulescu-Pogoneanu, dacă ne-ar fi dat numai câteva date în plus față de ceea ce cuprindeau cercetările de până la d-sa, nu ar fi justificat necesitatea de a scoate un nou volum. Această justificare se află în utilizarea materialului, în punctele de vedere noi, în susținerea acestor puncte. Ceeace până acum era o impresie, dela d-na Rădulescu-Pogoneanu rămâne un lucru cert câștigat că Vasile Alecsandri s'a născut în 1819, nu la 1821. Incadrarea apariției lui Vasile Alecsandri în teatrul românesc este bogat documentată, fără pedanterie, cu multă pătrundere și deschizând largi perspective. Și este o notă bună că asemenea largi perspective asupra operei lui Alecsandri sunt adesea deschise, deși cartea privește cu insistență numai biografia. Așa este capitolul în care se arată cum, materialmente, Vasile Alecsandri devine poetul românimei de pretutindeni, fără să fie impus dintr'o dată și numai de considerațiuni pur ideale, cum am înclina să credem azi. Cu atât mai mult se insistă asupra unor perspective ce nu erau suficient de juste, când ele sunt relative la vieața poetului. Alecsandri la întoarcerea în țară nu este „bonjuristul", „duelgiul", cu capul în norii unor teorii umanitare utopice și cu hainele croite după jurnalul parizian, atât de deosebit de tradiția oriental-românească.

Imi pare că autoarea acestei **Vieți a lui Alecsandri** este cea dintâi care reușește să ne descopere în ușurelul, elegantul și tinerelul poet întors în Moldova la 1839 un suflet hotărât să lupte din toate puterile până la martiriu pentru țara lui. Dacă situația lui socială și materială a făcut să sufere mai puțin decât alții nu trebue să-l acuzăm pe el, nici să-i micșorăm meritele. El a renunțat la o vieață mult mai comodă decât cea pe care a dus-o, hotărât, pentru idealurile sale naționale, să se sacrifice cu totul, conștient că putea în fiece clipă să sacrifice chiar vieața și în orice caz averea.

Evident, m'am ridicat în unele cronici literare în contra stilului patetic, prea „literar", prea pentru biografie romanțată, din monografiile critice științifice. Aceasta nu înseamnă însă o excludere a căutării termenului celui mai potrivit, a grijei de forma frazei, a preocupării de stil. Fără efuziuni lirice, lapidar, fraza studiului critic trebue să fie limpede. Cu atât mai bine când este și frumoasă. In lucrarea aceasta, a d-nei Rădulescu-Pogoneanu, fără căutarea unor efecte de stil, fără să se piardă în comentarii lirice, vagi și fără folos, aflăm o preocupare de stil, o frază limpede și echilibrată, o limbă curgătoare și uneori se izbutesc momente în care faptele sunt cu atâta artă înfățișate, încât simțim cutremurarea artei care pulsează acolo.

Vieața lui Alecsandri de d-na Elena Rădulescu-Pogoneanu, în anul când împrejurările nu ne-au îngăduit obișnuita noastră risipă de vorbe și zadarnica noastră prosternare convențională, lipsită de înțelegere, este cea mai înțeleaptă comemorare, cel mai adevărat semn al recunoștinței noastre față de vieața și opera acestui poet, o carte a cărei lectură nimeni nu o va face cu regret sau fără folos.

Biblioteca „Chemarea Vremii"

Primirea excepțional de bună, pe care intelectualitatea română a făcut-o revistei noastre, ne obligă să lărgim activitatea noastră, prin publicarea unor cărți și broșuri cu caracter teoretic și doctrinar naționalist, precum și cu o serie de publicații care să desbată problemele culturale de actualitate.

Oricât de mari vor fi sacrificiile pe care le cer tipăritul și difuzatul unor lucrări de dimensiuni variate cu tiraj ridicat, noua editură **„Chemarea Vremii"** *ia astăzi ființă și va căuta să răspundă așteptărilor pe care lumea intelectuală are dreptul să și le pună în ea.*

Vor apărea mai întâi câteva broșuri, cuprinzând nuvela lui **Heinrich Zillich: Concediul** *un studiu al d-lui* **Ion Sân-Georgiu: România între Balcani și Europa Centrală,** *iar apoi câteva lucrări mari datorite d-lor* **Mihail Manoilescu, Ion Sân-Giorgiu** *și* **D. I. Cucu.**

Editura **„Chemarea Vremii"** *își va deschide astfel un drum de sine stătător în viața culturală a României.*

Agenda

Numărul 2 al „Insemnărilor sociologice", revista d-lui prof. Traian Brăileanu, aduce următorul cuprins:

Traian Brăileanu: „Singurătatea geniului"; George Macrin: „Refugiații", Ernest Bernea: „Despre bunătate", Ing. Ion Fotiade: „Problema muncitorului român", Vasile Runcu: „Imbuibare și sărăcie", etc.

In studiul amintit, d. prof. Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, discută problema raportului dintre individ și colectivitate. Neputința omului de a trăi într'o totală izolare ne dovedește că este un animal social. Există însă singurătatea geniului, la care singurătate acesta ajunge după ce are dureroasa experiență a comunității, pe care nu o poate înțelege și care, mai ales, nu-l poate înțelege. Cu cât mai mare va fi imposibilitatea de a realiza o apropiere de comunitate, cu atât va fi mai arzătoare și mai intensă dorința geniului de a se face înțeles de ceilalți oameni. De aceea el „va căuta și găsi forme de expresie cari să redea stările sale sufletești și să-i facă pe ceilalți oameni să simtă la fel cu dânsul. In aceste forme de expresie se îmbracă produsele artelor, în cari se oglindește felul de simțire și gândire al geniilor".

Dacă, deci, la omul de rând, reflexiunile asupra „singurătății" sunt rare, întâmplătoare, la geniu, ele dăinuiesc toată viața, fiind însoțite necontenit de dorința de creație, care este un mijloc de comunicare sufletească strânsă cu ceilalți oameni.

Omul de rând nu se va plânge des de *singurătate*. In viața unor astfel de oameni pot totuși apărea crize, atunci când cercurile în care trăiesc — familia, clasele sociale — se sdruncină. Comunitatea, amenințată cu disoluția, suferă în întregimea ei de sentimentul izolării. O asemenea criză a provocat în secolul XIX propaganda Internaționalei iudeo-comuniste. Mișcările de anarhizare socială de după războiul mondial au fost înlăturate de *fascism* și *național-socialism*. Cei doi bărbați geniali *Mussolini* și *Hitler* au demonstrat semenilor lor putința de a organiza comunitatea, în care nimeni să nu se mai simtă singur. La noi, aceeaș misiune de măreț destin, s'a întrupat în *Corneliu Zelea-Codreanu*. Prin munca și prin jertfa lui totală, enunțând nu programe teoretice și demagogice, ci dând *fapte pilduitoare*, Căpitanul a sfărâmat zidul izolării și a dat ființa comunității românești puternice și eterne.

*

Desprindem din articolul d-lui Alexandru Randa „Avangarda omului nou", apărut în ultimul număr al revistei „Vremea": „Dar și caracterul suferinței legionare întrece în intensitate pierderile mișcărilor totalitare precedente. Căci soldatul Ducelui a căzut într'o luptă civilă, ca războinic militant; batalioanele de asalt s'au aruncat în luptă pentru cucerirea străzii ca propagandiștii activiști ai unei bătălii electorale. Câmpul de luptă și de biruință al legionarului era temnița. In beciurile poliției, cei mai mari ai neamului au fost masacrați mișelește. Fascistul cade cu arma în mână, în stilul unui „Condottiere" al Renașterii; național-socialistul, lipind afișele N S D A P-ului cade ca și luptătorul reformei protestatare. Legionarul însă își găsește pildele în analele cele mai sublime ale Hagiografiei creștine. Arma fascistului era măciuca, „manganello"; arma național-socialistului era buletinul de vot, arma legionarului este crucea creștină; legionarul îndură toate umilințele personale și nu-și deslănțuește grozava lui energie combativă decât în clipa când neamul întreg e amenințat de perfidia dușmanului, când soarta patriei e în joc".

*

Poezia ocazională este extrem de dificilă și aproape prin definiție se exclude artei. Junii poeți dela „Adonis", siguri de forțele lor creatoare și cutremurați de admirație pentru „acel rege al poeziei", care a fost Vasile Alecsandri, au trecut peste asemenea constatări și au închinat bardului comemorat opt ode, care nu au numai păcatul că nu sunt deloc poezie. E atâta stângăcie în versurile acestei broșuri, atât plată banalitate, încât trebuie să constați că aduc un adevărat serviciu poetului omagiat. Prin comparație, îți dai seama că, la 19 ani, în 1840 adică, Alecandri scria poezii net superioare celor care i se închină o sută de ani mai târziu. Dar nu numai atât, versurile actualilor epigoni sunt colorate (!) de inexplicabile greșeli de limbă românească și chiar de ortografie. Cât de românește sună într'adevăr versul:

„Amintirile te picură din cosița
lui Rodica..."

Lipsă de acord între subiect și predicat:

„Marea poartă o va străjui
plăeșii spre riu"

*

Ceea ce ni se cere la acest început de eră, este mai multă *seriozitate*. In viața noastră interioară, în știință, în artă. Și chiar în poezie! Dacă trăim o criză culturală, pe care nu o poate nega nimeni (după cum am trăit și una politică), cauza acestei crize trebuie aflată în neseriozitate și superficialitate. La bătrâni și, ceea ce e mai trist, mai ales la tineri. O neîntemeiată siguranță de sine, o lipsă de control, de auto-critică și graba de a se afirma, au avut repercusiuni din cele mai primejdioase în literatura noastră. Entuziasmul care animă astăzi sufletul tânăr nu trebuie să se reverse spumos în lături, ci să adâncească în suflete preocupări grave, dorința unor realizări care să-și găsească în acest entuziasm rădăcini viguroase pentru eternitate. Lauda reciprocă subiectivă, orgoliul, se cer anulate curând. Intelegerea faptelor de creație ca realizări ce au de înfruntat veacurile, conștiința că a crea este ceva mult mai serios decât a câștiga o glorie efemeră, vor aduce deschiderea unor drumuri noi în cultura noastră și, ceea ce spuneam la început, mai multă *seriozitate*.

RUSIA-EURASIA

de Heinrich Block

Acuma, când Europa cea veche se află în plină descompunere și noi întrezărim silueta Europei care vine și care va fi tare prin izbânda ideii naționale, se naște întrebarea: care va fi locul Rusiei în această Europă nouă? Intrebare cu atât mai justificată, întrucât Rusia pe deoparte susține teza internaționalismului, și în acelaș timp pornește o acțiune de întoarcere a fostelor teritorii rusești, chiar mai mult — ea arată o expansiune pur imperialistă, acaparând teritorii (Galiția, Bucovina) care niciodată nu intrau în patrimoniul Rusiei. Ce înseamnă asta? Cum se împacă internaționalismul cu această expansiune, justificată cu argumente pur naționaliste? Și încă ceva: ce caută Rusia în Europa? Putem spune, că Europa s'a găsit pe ea însăși. Trei mari națiuni îi dau fața de mâine. Cu atât mai mult: care este poziția Rusiei față de prefacerile epocale din Europa, ceasul cărora a sunat în ziua de 1 Septembrie 1940?

I

Ea reprezintă un complex teritorial și cultural de sine statornic, și orice amestec rusesc în treburile europene fie de natură internațională fie din motive naționalimperialiste, poate fi numai în detrimentul cauzei europene, înțelese acum nu numai la Berlin și Roma, ci și la Vichy, substituit temporar Parisului.

Pentru a trasa rolul adevărat al Rusiei în viitor ne vom opri la școala așa zisă *eurasiatică* (din cuvintele Europa-Asia), doctrina ei, după părerea noastră formulând singură în mod plausibil căile Rusiei și arătând eșirea ei din coșmarul unei experiențe internaționaliste, care era numai în interesul celor desrădăcinați, adică a jidovilor.

Din punct de vedere cultural există numai două state eurasiatice: Rusia și Turcia. Anglia și Olanda, deși posedă teritorii vaste și bogate în Asia, nu sunt eurasiatice, fiindcă din coheziunea dintre metropolele și dominionurile lor nu s'a produs o cultură nouă sufletească. Ba, dimpotrivă... Eurasismul Turciei e de dată recentă. După mutarea capitalei la Ancara caracterul eurasiatic (tot din punct de vedere politic și cultural) al Turciei poate fi socotit ca și desființat. In ce privește Rusia, ea era eurasiatică dela amurgul ei istoric. Ea a primit loviturile brusce ale strămutării popoarelor, în stepele ei se istoveau valurile barbarilor. Tătarii au cârmuit-o 240 de ani — tocmai atunci, când Europa trăia epocile Humanismului, Renașterii și a Reformației. Consecințele: 1. Rusia a devenit o țară cu cultură amestecată; 2. Rusia a ferit Europa de „barbarizare", fiind în acelaș timp și zid și pod între Europa și Asia. *Rusia a devenit Eurasia*. Era un lucru fatal.

Uneori rușii regretau acest adevăr istoric. Acum, după „căderea Rusiei din Europa", se trag concluziile din această stare de facto, o analizează din punct de vedere a nașterii, a desvoltării și a decăderii culturilor și civilizațiilor. O face școala eurasiștilor întemeiată acum 20 de ani de prințul Trubețcoi. Redăm numai ideile principale ale acestei doctrine.

In sec. XIX. Rusia a preluat, în mod cu totul superficial, criticismul occidental, transplantându-l în pământul virgin rusesc. Tuturor emanațiunilor acestui criticism (pozitivismul, nihilismul, materialismul) le lipseau în Rusia premisele istorice — și ele, în loc de roadă utilă, au dat un fel de buruiană ideologică — până la încercarea de a înfăptui o categorie pur idealistă, adică comunismul. Lucrurile de așa fel se răsbună: intelectualul rus, întodeauna rămas la periferia vieții se simțea străin la el acasă, străin și în Europa.

Consecințele economice ale revoluției rusești? Comunismul, după teorie, trebue să fie capătul și moartea capitalismului. In împrejurările rusești el ne-a dat o întoarcere la primitiv, la „stări rustice, la economie naturală, la starea de „acumulare primară a bunurilor" (după limbajul marxist), — stările evului mediu.

De mult s'a vorbit de starea înapoiată a Rusiei, înțelegând prin ea distanța culturală între Rusia și Europa. Acum chestiunea se pune mai adânc: Rusia și Europa sunt judecate pe planuri diverse, ele sunt contrapuse, nu comparate din punct de vedere evolutiv,— este vorba de destine diferite în fond. Prin revoluție această separație a devenit definitivă. Cineva din eurasiști scrie despre „nașterea unui nou stil de civilizație față de cultura germano-romană muribundă". (O teorie mândră, care totuși seamănă mult cu „alexandrinismul" lui Oswald Spengler în „Prăbușirea Occidentului"). „Toate evenimentele zilei sunt semnele unei renașteri culturale, unei reînoiri". „Aci istoria improvizează, creează nelegată de niciun exemplu din trecut". „Simțim că istoria bate la ușa noastră, se descoperă și Rusia un adevăr, ca și cele mai mari popoare în trecut și prezent". E interesant cum eurasiștii (citatele de mai sus aparțin lor) persistă la ideia mesianismului rus moștenit încă dela filoslavi! Ideia mesianistă trebue să pornească din Orient. „Să nu ne fie frică de Orient. Parcă Rusia nu este Orient? Există oare un rus în vinele căruia n'ar curge și sângele asiatic? Mistica rusului și lenea lui contemplativă nu sunt oare asiatice?"

Revoluția rusă este un lucru aparte. Comparația ei cu celelalte revoluții puternice este caducă. 1789 se referea la o țară de 540 mii klm patrați și la un popor de 25 milioane de suflete. Rusia are 170 milioane de oameni și un teritoriu de 20.000.000 klm. pătrați. Franța în mod organic aparține Europei. Rusia este un continent separat..

Este o deosebire și în conținutul ambelor revoluții. Scopul revoluției franceze era OMUL cu drepturile lui. Revoluția modernă urmărește alte țeluri: crearea unei culturi noi „prin traducerea categoriilor ideologice în limba realităților istorice". „Rusia a încercat să realizeze un ideal și dacă cele vrute n'au eșit întocmai (fiind că viața cea nouă s'a născut în păcat și fărădelege), totuși mărimia faptului este incontestabilă". „Patosul istoriei și de această dată plutește pe deasupra celor nesatisfăcuți în suflet și frământați de științe. Asupra lor se lasă flamura entuziasmului istoric nu asupra celor „beati possidentes".

Rusia a căzut din Europa. Europa lepădase Rusia. Este un fel de reciprocitate.. Insă tocmai această „neființă europeană" e chezășia viitorului rus: Rusia se va găsi pe ea însăși. Eurasiștii spun: „Aceasta înseamnă că în arena istorică mondială a apărut o nouă lume geoculturală, care până acum, n'a jucat un rol de conducere".

Dar în viitor?

II

In războiul mondial au căzut măștile galilor și ale germanilor. Ei s'au arătat ca oameni de politică realistă, vasăzică ca niște fiare pentru care minunea nu există. Atunci nimeni n'a devenit stăpânul lumii și deaceia războiul n'a avut un rezultat decisiv. Rusia n'a căzut prada nimănui și de aceia războiul din 1914—18 a rămas neterminat. Bolșevismul este o fază a războiului, și persistența lui e dovada cea mai eclatantă că războiul mai dăunează. Și galii și germanii — spun aderenții eurasismului — consideră Rusia ca un spațiu colonial. Imensitatea teritoriului nu sperie pe nimeni. Africa e mai mare, Indiile au mai multă populație, și ambele sunt colonii.

Aceasta o știu și bolșevicii. Insă ei, ca politicieni impulsivi, își schimbă lozincele pe zi ce vine. Prin aceasta ei își bat joc de Europa, dar în acelaș timp și încetează robirea Rusiei. In „înrobirea bolșevicilor prin capital" (cum spunea Lloyd George la Cannes în 1922, încuviințând începerea negoțului cu Rusia Sovietică) de mult nu mai crede nimeni. Bolșevicii în raporturile cu celelalte țări s'au acomodat capitalismului...

Fondul rămâne: Europa, trecând prin spasmele facerei unei lumi noi e martoră că un popor mare coboară tot mai adânc. Europa pare-se n'a văzut suferințele unui popor care își însumă toate durerile unei încercări dela început condamnată la insucces. Europa a păcătuit și mai mult: prin quasi-recunoașteri, prin convenții de mutualitate politică și economică, prin oferte de împrumuturi susținea în mod artificial, ca prin oxigen, pe care n'a vrut să-l imite nici o țară. Și în timpul acestei politici cu totul greșite, până la primirea bolșevicilor în sânul Ligii Națiunilor (o intoxicare politică, care s'a dovedit fatală!), comuniștii continuă politica lor de călăi asupra unor popoare întregi (Germania, Ungaria, China, Spania — sistemul acuma prăbușit al „frontului popular"), visând un nou răsboi mondial, pentru deslănțuirea acelorași instincte primitive și robuste, care în 1917 au sprijinit izbânda bolșevismului în Rusia. Născuți din războiu, bolșevicii necesită o atmosferă permanentă de războiu, de neliniște, de încordare generală, fiindcă în momentul unei pacificări generale (care vine acuma prin triumful ideii național-fasciste) va bate și ceasul bolșevismului.

Și atunci rămâne un gol, un vid uriaș în această Rusie cu dimensiunile ei uriașe cu un popor de 170 milioane.

III

Eurasiștii spun, că trecerea Rusiei în categoria țărilor coloniale este inevitabilă. Dacă nu intervine o nouă minune, după cum un fel de minune era și izbânda marxismului în 1917...

(Continuare în pag. II-a)

Pagini din antologia naționalistă

D-l I. Al. Drătescu Voinești despre A. C. Cuza și mișcarea naționalistă

Reproducem mai jos cuvântarea d-lui I. Al. Brătescu-Voinești, adresată d-lui A. C. Cuza, la Ateneul Român, cu prilejul sărbătorirei sale pentru împlinirea vârstei de 80 de ani (din „Huliganism" p. 55—60.)

Cu mult înainte de a te cunoaște personal, de a te fi văzut măcar, te cunoșteam din scrierile dumitale literare, care-mi erau dragi și-mi stârneau admirație, prin fermecătoarea lor strălucire. Te cunoșteam din bucățile lirice dintre care unele au devenit cântece, te cunoșteam din scânteietoarele dumitale epigrame. Te-am cunoscut în urmă din studiile dumitale de critică literară și de sociologie, toate revelatoare ale aceleiași griji ce determina întreaga dumitale activitate. Și admiram fără rezervă minunata claritate cristalină a stilului lipsit de artificii, logica impecabilă a argumentării, admirabila ordine în care se succed ideile, lipsa de urmărire a oricărei alte preocupări decât aceea de a pătrunde, pe drumul celei mai slabe rezistențe, în mintea cititorului, pentru a sădi în ea adevărul.

Târziu, abia după ce am ajuns slujbaș la Adunarea Deputaților, am avut fericirea să te cunosc personal și să te ascult vorbind.

Cât m'ai robit prin farmecul graiului dumitale, cât loc ai cuprins în sufletul meu, prin adevărurile ce propovăduiai, nu ți-am mărturisit niciodată, parcă aș fi avut presimțirea că voiu avea prilejul să ți-o spun, ca acum, în auzul întregului nostru neam care ne ascultă.

In calitate de slujbaș, nu-mi era îngăduit să te aplaud. Nu-mi era îngăduit nici măcar să-mi trădez printr'un gest sau prin o mișcare a feței, admirația. Și mă miram atunci și mă întreb și azi, de unde culegeam puterea de a mă stăpâni, când tot sufletul mă îndemna, mă îmbrâncea, să-mi strig prin aclamații admirația.

Pentru totdeauna s'a întipărit în mintea mea imaginea dumitale, ținând piept sălbaticelor protestări ce adesea ți se țipau din toate părțile, când, cu vitejie, fără cruțare sau părtinirea nimănui, scuturai pe cei cărora te adresai ca să-i trezești și să le arăți boala de care suferea neamul nostru, și care amenința să-l mistuie.

Iți văd și acum liniștea cu care îți desființai unul câte unul protivnicii, prin replici lipsite de venin, sau de brutalitate, dar tăioase ca o lamă de briciu.

Și mă miram de puterea dumitale de stăpânire, și-mi era dragă, foarte dragă, pentru că înțelegeam că o asemenea liniște nu poate isvorî decât dintr'o încredințare nestrămutată în sfințenia cauzei ce apărai.

Și mă minunam că nu strigi, că nu te revolți, că nu-ți pierzi nimic din limpezimea gândirii și din puterea de a ți-o exprima, că nu te înăbuși de revoltă, în fața constatării că o treime din cei ce te ascultau nu puteau, iar celelalte două nu voiau să te priceapă.

Și am înțeles că liniștea, seninătatea, puterea dumitale de stăpânire, isvorau din nestrămutata încredințare că adevărul în slujba căruia munceai atât de fără de preget și atât de desinteresat, va sfârși prin a birui.

Și plecam dela Cameră cu figura înseninată, înflorită, de toată admirația pe care nu mi-o puteam cheltui pentru că nu-mi fusese îngăduit să te aplaud.

Cei ce mă întâlneau astfel și cari știau că de obiceiu plecam dela Cameră cu o figură obosită, îmi ziceau:

— Se cunoaște că nu vii dela Cameră.

— Ba chiar dela Cameră, le răspundeam eu.

— Păi, atunci, de ce ești așa de radios?

— Pentru că am ascultat vorbind instinctul de conservare al neamului nostru.

— Cine?

— Care? Nu înțeleg.

— Cum, le răspundeam, nu cunoști pe instinctul de conservare al neamului? E unul mărunțel, oacheș, încărunțit, sprinten și vioiu ca o vrabie, cu ochelari pe care și-i scoate ca să citească și cu niște ochi negri, scânteietori de inteligență și de credință. De cum deschide gura să vorbească, te țintuiește pe loc de nu te mai poți mișca și nu-ți mai poți desprinde ochii dela dânsul. Ascultându-l, ți se pare că ești la un foc de artificii orbitor, sau că te găsești în fața uneia din cele mai minunate făpturi ale lui Dumnezeu. Te întrebi, cum poate încăpea în omul ăsta atâta știință, atâta înțelegere și atâta suflet. Acesta este instinctul de conservare al neamului nostru. Lui îi mai zice și A. C. Cuza.

Și le rezumam ce te ascultasem vorbind și mă sileam să le mimez gesturile dumitale.

Și iată că ziua de triumf al adevărului, ce de mai bine de o jumătate de veac, cu atâta trudă și complectă desinteresare urmărești, luptând cu nepăsarea și greutatea de înțelegere a unora, cu reaua credință a altora, — înfruntând zeflemelele, hulirile și vrăjmășiile, — ziua de cules a rodirii ideilor ce ai semănat, a sosit.

Dă-ți la o parte modestia. Ridică-ți fruntea sus. Ai dreptul să fii măgulit și mândru în fața constatării că cele ce se întâmplă azi în lume, dovedesc că întrupai instinctul de conservare nu numai al neamului nostru, ci al întregei civilizații, de vreme ce cârmuitori ai unor neamuri din Apus, care se socotesc cu mult superioare, iau măsuri de apărare împotriva răului de care dumneata te străduiai să aperi numai neamul nostru.

Suntem adunați aci pentrua ca după ce ne vom fi plecat plini de respect, de recunoștință și de cucernicie fruntea înaintea Patriarhului care de atâta timp duce această luptă, — să ne-o ridicăm spre Cer, pentru a-i mulțumi, că l-a făcut să răsară din rândurile neamului nostru, și pentru a-L ruga să-i dăruiască încă mulți ani de viață și să-i păstreze încă toate puterile, atât de necesare binelui nostru obștesc.

O punere la punct

In numărul 10 al revistei „Chemarea Vremii" **din 3 August 1940, în articolul d-lui D.** I. Cucu, Revizuiri și Demascări, **s'a afirmat că** Banca Anglo-Română **din București ar fi fost instrumentul capitaliștilor englezi pentru a submina organismul nostru de stat. Cercetări ulterioare făcute de noi și informații indiscutabile venite din afară ne obligă ca publiciști corecți să desmințim pe de-a'ntregul informația de mai sus.**

Banca Anglo-Română nu are nici un fel de capital englez. Numele ei, nu poate crea un echivoc și el a fost dat de fondatorii băncii, care erau englezi, dar care de mai bine de un deceniu, s'au retras din componența băncii. Cu începere din 1929 nici un englez n'a mai deținut vre-o acțiune de-a Băncii Anglo-Române. Tot capitalul băncii este astăzi în mâini românești. Banca Anglo-Română nu posedă nici un fond și nici un depozit englez.

A apărut:
Der Rumänische Wirtschaftsraum
(Spațiul comercial românesc)
de PANT. M. SITESCU
De vânzare la toate librăriile și la autor, în Str. Știrbey-Vodă 20, București. Prețul 300 lei

Ambianța politică europeană și internă creată de mișeleasca asasinare a lui Corneliu Z. Codreanu

(Continuare din pag. 3-a)

Lucrul apare cu deosebire limpede din comentariile presei engleze și franceze, cari nu mai conteneau să ridice în slavă energia „omului de fier", cum i se spunea lui Armand Călinescu, după asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu. Dar în acest oribil cacofonic concert al bucuriei iudaice, mărturia aproape brutală pe care o aduce „Le Populaire", ziarul personal al lui Leon Blum — cel mai bine inițiat om politic al vremurilor noastre în tainele iudaismului, el însuși iudeu cu mare rol în Internațională — este extrem de prețioasă. Iată ce scria „Le Populaire" cu data de 1 Decembrie 1938:

„Corneliu Codreanu a fost împușcat în cursul unei încercări de evadare. Este mai mult decât un fapt divers. ESTE POATE MAI MULT DECAT O COINCIDENȚA.

„In ultimul timp, acțiunea Gărzii de Fier, care putea fi considerată ca încheiată de la arestarea lui Codreanu în Maiu reîncepe cu violență în România. Inceputuri de progrom avuseseră loc și fuseseră săvârșite atentate cu dinamită. Rectorul universității din Cluj a fost grav rănit și au fost adresate amenințări diferitelor personalități politice. ASTFEL PRIMEJDIA, CARE SE CREDEA LICHIDATA DIN PRIMAVARA TRECUTA, PAREA CA RENAȘTE. IN MOMENTUL IN CARE DESMEMBRAREA ȘI VASALIZAREA CEHOSLOVACIEI VENEA SA DESEMNEZE ROMANIA CA OBIECTIVUL PRINCIPAL AL INTRIGELOR NAZISTE.

„Atunci s'a produs încercarea de evadare care, costând viața lui Codreanu și a asasinilor lui Duca și Stelescu, A DECAPITAT DEFINITIV GARDA DE FIER.

„Lovitura va fi oare mortală pentru mișcarea care o conducea Codreanu? Este posibil. Garda de Fier nu mai putea juca un rol important decât în măsura în care avea în capul ei pe Codreanu SAU SPERANȚA CA EL POATE REVENI. Acest om era sufletul Gărzii de Fier".

„Ceea ce este mai greu de crezut în cazul Codreanu și ceea ce a favorizat foarte mult creșterea mișcării sale, a fost extraordinara impunitate de care a beneficiat atâta timp"...

...„A fost nevoie, ca să-și demaște el însuși bateriile, amenințând Coroana pentru ca toleranța să înceteze".

„Trebuie să se facă d-lui Călinescu această dreptate, recunoscându-se că acțiunea sa a fost fulgerătoare: în câteva săptămâni, astă primăvară, șefii mișcării au fost arestați, judecați și condamnați la muncă silnică. INCARCERAT, CODREANU RAMANEA TOTUȘ PRIMEJDIOS. Iată-l dispărut, IN MOD PROVIDENȚIAL, cu 13 dintre complicii săi cei mai de temut. SARCINA DIFICILA A REGELUI CAROL SE VA GASI CONSIDERABIL UȘURATA".

Tot ceea ce iudaismul imaginase și Armand Călinescu executând servil pusese la cale în România pentru a justifica asasinatele din noaptea de 29 spre 30 Noembrie, constituie, în comentariul lui Leon Blum, armătura argumentației care trebuia să creeze în lume convingerea că bine s'a făcut. România scăpată de Codreanu nu mai e amenințată să cadă victimă, ca și Cehoslovacia, „intrigelor naziste". E în acest pasaj, înseși rațiunea iudaică a cumplitei urzeli de atunci.

Templul se acopere

Dar dându-și seama de efectele mișelescului asasinat din România vor demasca încăodată pe Israel, Înțelepții s'au grăbit să o ia înainte, făcând să se deschidă din nou problema internațională a iudaismului, ca o chestiune, posibil de a fi rezolvată satisfăcător, prin consens mondial. Era o diversiune admirabil regizată și foarte oportună. La Evian se întrunise conferința pentru reglementarea emigrărilor din Europa unde agenții englezi ai Internaționalei iudaice dădeau tonul și creiau atmosfera. Expozeul lordului Winterton larg difuzat, prezenta chestiunea în formele cele mai satisfăcătoare. Evreii, spunea el, acceptă orice soluție, sunt dispuși să meargă oriunde, să deșarte omenirea învrăjbită contra lor și să trăiască în pace undeva pe un pământ, unde nimeni să nu le mai conteste dreptul la viață. In comitetul conferinței s'au examinat mai multe formule exprimate într'un raport preliminar. E posibilă regruparea evreilor în Guyana Britanică, de asemenea în Australia. Nu s'a trecut cu vederea nici declarația d-lui Chamberlain, care oferea Kenya și Tanganica în acelaș scop. (Observați că toate soluțiile au un pronunțat caracter britanic).

In acelaș timp Jewiski Agency făcea să se publice în toată lumea o propunere americană, după care se ofereau pentru stabilirea refugiaților iudei din Europa 10.000 mile pătrate într'un stat din America Centrală. (care anume: mister. Și până azi mister a rămas).

Firește toată chestiunea s'a desumflat fără urmări îndată ce agitațiile antisemite de la Varșovia s'au potolit ca prin farmec și asasinatele din România au rămas doar în amintirea noastră încrâncenată de durere și revoltă. Dar comedia ce se juca la Evian și în birourile londoneze ale lui Jewish Agency avea corespondența ei oportună, în macabra comedie ce se juca la Palatul Regal din București la 14 Decembrie 1938. Reamintiți-vă comunicatul 104 al mareșalului Palatului, care vorbia de încurajarea emigrărilor și adesiunea României la acțiunea internațională pentru soluția problemei evreiești și întrebați-vă câți jidani au plecat de aici după această încurajare și care este acțiunea diplomatică în continuarea înaltelor deciziuni ce s'au luat atunci?

Oribila farsă trebuia să justifice nătânga farsă a „mobilizării conștiințelor" în Frontul Renașterii Naționale pentru uzul lui Israel.

Pionii dezastrului

Și alte farse, tot așa de stupide și de ticăloase, se leagă de tragica moarte eroică a lui Corneliu Zelea Codreanu. Fără nicio jenă poporul românesc a fost vândut lui Israel ca o cireadă de vite de pe o moșie fără stăpân. Trebuia să fim aici carne de tun pentru a asigura victoria Parisului și Londrei, victoria iudaismului contra Germaniei antisemite. Și nu s'a cruțat nici zorzoane ridicole și nici satisfacții mai positive, ca țelul să fie atins.

Peste mormântul fără cruce al lui Corneliu Zelea Codreanu se ridicau ambasade și iluzorii aluri de mare putere. La 1 Decembrie, nici 48 de ore după masacrul din noaptea Sfântului Andrei, guvernul francez ne comunica hotărîrea lui de a ridica legația Franței din România la rang de ambasadă. Răspundeam acestei scump plătită amabilitate, numind pe d. Gh. Tătărescu ambasador la Paris, știți pe d. Gh. Tătărescu cel care după pierderea Basarabiei publica o broșură, în care se încerca să se demonstreze că România era legată de soarta Angliei și Franței ca și știuca de soarta eleșteului. Că această operație diplomatică a fost condiționată de asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu ne spune limpede d. Louis Bresse, care în „L'Ere Nouvelle" din 1 Decembrie 1938, scria:

„Există, evident, o schimbare în situația țării. Franța, de acord cu guvernul din București, a transformat în ambasadă legația sa și aceasta cu deplinul consimțământ al Marei Britanii. Mai mult decât prin discursuri și articole, aceasta constituie o recunoaștere că România a devenit România Mare. ACUM IN URMĂ EA A DAT DOVADA, CĂ ESTE IN STARE SĂ REZISTE UNEI ANTRENĂRI PRIMEJDIOASE care ar fi putut-o duce departe".

...„Măsura este considerată ca un indiciu al succesului politicei regale și considerației de care se bucură Suveranul pentru atitudinea, pe care a știut să o ia în fața unei situații extrem de grele".

Cu ceva mai înainte, la 28 Noembrie, se mai petrecuse un fapt ciudat: ministrul României la Londra, d. Grigorcea, a fost pus în disponibilitate subit, în ziua când fostul rege Carol sosia la București după călătoria sa în Anglia. Cu atât mai inexplicabilă era această cădere în disgrație, cu cât d. Grigorcea era unul dintre cei mai activi și mai capabili dintre diplomații noștri, făcuse neprețuite servicii ca ministru la Budapesta și se comportase la Londra ca un bun român și un desăvârșit diplomat. Lucrurile s'au lămurit ceva mai târziu când a apărut succesorul, d. V. V. Tilea, actualul speaker de la radio Londra, rămas în solda d-lui Churchill după recenta d-sale destituire. Despre rolul d-lui V. V. Tilea ca agent al iudeo-democrației vom vorbi pe larg în numărul viitor. Ceea ce ținem să rămână consemnat acum, este că Anglia care consimțise la schimbul nostru de ambasade cu Parisul, voia alt om, decât pe d. Grigorcea, ca ministru al României la Londra. Și l-a avut după dorință. D. V. V. Tilea era în vechi legături cu lordul Lloyd președintele lui British Council, agentura de aparențe culturale a lui Inteligence Service, prin funcția sa de președinte al asociației anglo-române, care la rândul ei nu este decât sucursala pentru România a lui British Council. Nu-i trebuia decât prilejul de a o dovedi. Și l-a avut la prima adunare a faimoasei farse Frontul Renașterii Naționale, ținută la Cluj în ziua de 22 Decembrie 1938, când a putut să bâiguie această idioată ofertă:

„Țin să vă afirm, că niciodată din punct de vedere al politicei internaționale România nu a fost mai consolidată decât tocmai după călătoria gloriosului nostru Rege, care a știut să obțină în toate părțile asigurarea de intangibilitate a frontierelor noastre.

„Exemplul cel mai bun de înțelegere al vremurilor noui, care se ivesc în toată Europa, îl dă Anglia, în care țară cu adevărat democrată s'a introdus — și acolo — un serviciu social obligator".

D. V. V. Tilea a fost numit ministru la Londra la 15 Ianuarie 1939, dar n'a plecat la post înainte de a fi sărbătorit la asociația anglo-română, în prezența d-lui Reginald Hoare, ministrul Angliei la București și a d-lui Gr. Gafencu, care nu împlinise luna ca ministru al Afacerilor Străine.

Cu d. Gh. Tătărescu la Paris și d. Tillea la Londra pionii dezastrului diplomatic al României aservită iudeo-democrației, erau așezați. Iar pentru asta a trebuit să moară, ucis mișelește, Corneliu Zelea Codreanu.

D. I. Cucu

DOMNII CITITORI CARI PRIMESC NUMERELE DE PROBA ȘI DORESC SA SE ABONEZE LA REVISTA NOASTRA, SUNT RUGAȚI A NE TRIMITE BANII PRIN MANDAT POȘTAL PE ADRESA AD-STRAȚIEI ZIARU.

Spre o nouă viață studențească

Infăptuirea României legionare a adus și reparațiunile așteptate de atâta vreme de demnitatea studențească. De astăzi înainte studențimea încetează să mai fie o massă suspectată, prigonită. Impilările ultimilor ani vor rămâne în amintirea noastră ca o încercare demonică de a îngenunchia sufletul tânăr. Din 1937, nu s'a lăsat laoparte nici-un mijloc de a ni se anula orice îndrăzneală, orice inițiativă. Mai întâi s'a folosit calomnia. Și era o foarte puternică presă, care vestea regulat cetățenilor ororile (?) săvârșite de studenți, de acei oameni fără căpătâi, inconștienți în tinerețea lor, dar mai ales extrem de supărători pentru numita presă și interesele pe care le reprezenta. In însemnări perfide, scrise de oameni foarte cuminți, cu foarte multă experiență, ne sfătuiau să ne întoarcem la carte, în sălile de cursuri și în biblioteci și să-i lăsăm pe ei să ne organizeze viitorul și să gospodărească în tihnă țara. Oamenii aceștia nu vroiau să cunoască sufletul zbuciumat al studențimii, chiar dacă erau profesori sau miniștri ai Educației Naționale. Căci dacă l-ar fi cunoscut, dacă s'ar fi aplecat cu grije părintească asupra neliniștelor noastre, ar fi înțeles că zbuciumul generației tinere însemna altceva decât o superficialitate condamnabilă, care prefera lupta politică de stradă studiului serios din biblioteci și laboratoare. Ar fi înțeles că întocmai ca o antenă sensibilă, sufletul tânăr vibra prevestind dezastre, pentru înlăturarea cărora nu i se îngăduia să lupte, dezastre pe care un viitor atât de apropiat ni le-a adus. Sfătuitorii noștri nu voiau să înțeleagă cât adevăr se găsea într'o frază ca aceasta, a marelui prieten al studențimii, care a fost profesorul Nae Ionescu: „De fapt, studențimea noastră de astăzi, departe de a fi anarhică și iubitoare de gâlceavă, simte, infinit mai mult decât noi, nevoia de a trăi în comunitate; are într'un grad mult mai înalt simțul încadrării și al ierarhiei, și trăește cu o adâncime metafizică cu atât mai impresionantă cu cât nu e căutată, bucuria supunerii la o ordine care o transcende".

Cum puteam avea noi atunci liniștea pe care ne-o cereau bătrânii cuminți, când simțeam viitorul plin de amenințări? Și, trebuie să se știe de toți calomniatorii noștri de atunci că acei studenți care le neliniștau odihna burgheză, nu se recrutau deloc dintre cei veniți la Universitate ca să-și treacă timpul. *Ei erau cei mai buni dintre noi.* Cei mai studioși, cei care trăiau mai profund înțelesurile grave ale vieții. Ca acel coleg, care, din cele două mii de lei câți lua pentru slujba lui de cântăreț bisericesc, jumătate îi folosea să-și cumpere cărți și din restul se îmbrăca, hrănindu-se de cele mai multe ori cu pâine goală. Asemenea oameni îndrăgostiți de carte și jertfind necontenit, erau trimiși la carte. Indemnuri de felul acesta au început să ne vină din 1937 și dela oficialitatea însăși. Dar „îndemnul" oficialității putea avea argumente mai convingătoare decât acelea ale pedagogilor democrați. Și astfel au apărut în facultăți comisarii de poliție și jandarmii. Și a mai apărut acea tristă figură a studentului plătit să-și spioneze colegii și să-i trădeze. Pentru că se știa că studențimea își respectă cuvântul dat, era obligată să semneze, sub amenințarea exmatriculării declarații ca aceea din Aprilie 1937:

„...mă oblig în mod solemn să respect legile și regulamentele universității, precum și toate dispozițiunile luate de autoritățile universitare. Declar pe onoare și pe conștiință că nu fac și nu voi face parte, atâta vreme cât voi fi student, din nicio societate sau asociației studențească neautorizată de Senatul universitar, nici dintr'un partid sau organizație politică de orice natură și știu că în caz de contravenire voi fi exma-

(Continuare în pagina 14-a)

Permanența românească și europeană a mișcării legionare

Mișcarea legionară interpretează, politic, destinul neamului, care are de împlinit o misiune istorică

de ȘTEFAN IONESCU

Istoria politică a veacului nostru, mai ales în ultimele două decade, a fost foarte sbuciumată. S'au prăbușit tronuri, iar revoluțiile politice și sociale au schimbat fața lumii. Așezarea Europei, așa cum a rezultat ca urmare a războiului mondial, nu a avut decât o efemeră durată. Instinctul de conservare al marilor popoare cari se simțeau umilite prin pacea dela Versailles. — și anume Germania și Italia, — a reacționat instaurând în cele două țări o ordine nouă, revoluționară și naționalistă. Cei doi conducători de popoare Fuehrer-ul poporului german și Ducele fascismului s'au confundat în așa de mare măsură cu destinul propriilor lor popoare, încât istoria nu poate preciza dacă Mussolini a creat fascismul sau acesta l-a creat pe el; dacă Adolf Hitler a creat național-socialismul sau dacă nu cumva el Fuehrer-ul Germaniei, a răsărit din inima poporului ca o urmare a spiritului revoluționar german.

Intr'o lume europeană, cutremurată până 'n adâncuri peste care a venit și războiul actual, — nu se putea ca România să nu fie atinsă, mai ales ținând seama și de politica pe care am practicat-o dela războiul mondial până acum. După 13 ani de incertitudini și de sbucium și mai ales după ultimii ani de moarte, de temniță și de tiranie, — poporul român și-a regăsit subit, liniștea și stăpânirea de sine mulțumită tumultului protestatar care pornea de jos, din sufletul popular al mișcării legionare, și care a găsit un admirabil interpret sus, — în personalitatea generalului Antonescu, — unde a făcut epurație și ordine integrală.

O REVOLUȚIE IN PACE

Suntem pe drumul cel bun al marilor înfăptuiri. Șeful Statului și comandantul mișcării legionare nu au făcut decât să plasticizeze o stare de spirit care frământă sufletul neamului înfrânt în vrerile lui naționale, umilit în visurile lui politice. In viața politică a neamului s'a produs o adevărată revoluție prin evoluție. Adică fără vărsare de sânge, așteptând evoluția normală a descompunerii vieții noastre de stat, poporul nostru a știut să-și impună voința cu o ușurință care, dacă nu am ține seama de descompunerea în care ne aflăm, ar părea surprinzătoare.

In masele populare, frământarea sufletului românesc și-a găsit deslegare. Pășim acum la organizarea politică a națiunii care se face pe temeiuri legionare, adică în spiritul legionar ce trăește, plenar, în personalitatea tânărului șef al mișcării. Iar acest spirit legionar, — în care se închide vizionarismul politic al lui Corneliu Codreanu și înclinația fecund meditativă a lui Ionel Moța, — și care și-a găsit interpretul în profesorul Horia Sima, — ascunde în el secretul biruinței neamului asupra lui însuși prin crearea României legionare.

Revoluția națională pe care o trăim, din plin, în acest ceas, o așteptăm de multă vreme. Dacă ea nu a venit până acum, cerând un tribut de sânge, a fost pentrucă răul era prea înrădăcinat în viața Statului și conștiința românească prea mult deformată din pricina mentalității demo-politicianiste care ne-a dus la ruină.

Trăim, așa dar, un fenomen revoluționar, de esență naționalistă și etică, — într'un climat evolutiv. Ideia de revoluție nu presupune, neapărat, ideia de vărsare de sânge. Revoluția este creatoare numai dacă — făcându-se chiar în sânge, — reușește ca prin distrugerea unei forme de guvernământ să o înlocuiască cu o alta, generatoare de viață și de ordine nouă. Așa fiind, noi ne găsim acum în această fază revoluționară: am instaurat o ordine politică și statală nouă repet de substanță pur românească, pentrucă ea satisface idealurile românismului, — începând, în acelaș timp opera de organizare a vieții noastre politice sub semn legionar.

România, se va putea reface din grelele lovituri pe cari le-a primit din motive pe care este mai bine să nu le mai discutăm, — numai dacă va realiza politic voința românească în statul legionar. Și dreptatea cauzei noastre va avea sorți de isbândă, — în momentul în care se va organiza, definitiv, noua ordine europeană, — numai în măsura în care vom înfăptui un stat real, adică statul legionar. Numai în felul acesta, statul român, va reprezenta, statul românilor al tuturor românilor care va avea, în acelaș timp, o funcție europeană dată fiind structura politică a Europei de mâine ce se naște sub semnul biruinței fascismului și național-socialismului.

Sensul biruinței legionare

Viața politică a țării începe să se miște pe o linie mare, și oaceeia istorică. Ea își află începutul în toată istoria neamului, axându-se pe dinamica unei voințe colective de a crea un stat aidoma viziunii pe care o trăim cu toții, în inimile noastre.

Biruința legionară, după atâtea fărădelegi și după aproape trei ani de moarte și de temniță, — este, credem cea mai mare biruință politică pe care o cunoaște istoria noastră politică. Și este așa pentrucă toate formele politice pe cari le-a cunoscut istoria contemporană a României au fost, ori împrumutate, fără a avea vreo aderență cu spiritul nostru, (cazul liberalismului) ori, au falsificat sensul evoluției noastre politice, care a fost întotdeauna acelaș, înfipt, în realitățile primare ale sufletului autohton (cazul național-țărănismului).

Intre aceste două forme inadaptabile structurii sufletești a neamului s'a suprapus mișcarea legionară care deși atât de hulită că și-ar trage isvoarele din național-socialism sau din fascism, reprezintă însă, întâi, sub forma Gărzii de Fier, o stare protestatară împotriva politicianismului democrat, internațional și mason, și apoi, sub forma partidului „Totul pentru Țară" a reprezentat începutul unei indoctrinări și a unei sistematizări a programului de guvernământ care avea de scop reforma radicală a Statului.

Mișcarea legionară în sbuciumata ei istorie politică, s'a născut, organic, din spiritul de reacțiune și de mântuire al neamului în momentul în care marile revoluții naționale din Italia și Germania erau încă în forma embrionară și s'a afirmat ca singura mișcare autentică a românismului în momentul în care cele două revoluții naționaliste erau, în Germania și în Italia, învingătoare. Iar această afirmare specifică vieții noastre politice s'a impus în stilul nou european, bazat pe restaurația integrală a naționalismului, ca o formă adecuată acestui stil. Din această cauză mișcarea legionară se justifica, în fața victoriei politice sub două aspecte: unul intern, (autenticitatea ei pur românească) și altul extern (încadrarea în noua dinamică politică a vieței popoarelor europene caracterizată prin intronarea fascismului, a național-socialismului în viața de stat a Italiei și Germaniei și a luptei pentru libertate națională, a Spaniei).

Deci, mișcarea legionară are două temeiuri de valoare istorică, amândouă de esență spirituală: unul românesc și altul european.

Acum, ne găsim în această fază a reorganizării vieții de Stat a României pe linia spiritului legionar, pentruca, în felul acesta să reponem neamul, alcătuitor de țară, în drepturile lui suverane, creind astfel un stat real. In acelaș timp, ne găsim în faza încadrării Statului român, — în funcția lui legionară, — în noul stil european.

Ne aflăm deci, pe drumul cel bun.

Biruința mișcării legionare, aparține neamului. Iar ordinea pe care o va crea, are o funcție și o valoare europeană prin care nu numai că se vor restaura drepturile poporului român în frontierele lui etnice firești dar, în acelaș timp se va ușura opera de reorganizare pur națională a Europei de mâine.

Sensul biruinței legionare este românesc și european.

DESTINUL NEAMULUI

Este, totuși, de mare actualitate, — acum după ce am văzut care este sensul biruinței legionare, — să ne întrebăm cum se explică această biruință. **Până acum am arătat cum este biruința. Să vedem acum ce este ea.** Adică, să încercăm să analizăm cauzele cari au determinat supraviețuirea spiritului legionar, împotriva tuturor tentativelor de asasinare a lui prin asasinarea acelora cari îl dinamizau în timp ce celelalte grupări naționaliste, — cuzismul de exemplu, — deși nu au suferit prigoniri totuși s'au lichidat din proprie inițiativă, fără să fie nevoe de concursul autorității statului polițist.

Inseamnă deci analiza unui fenomen politic de foarte mare importanță pentru viața neamului prin faptul că el, — „legionarismul", se suprapune temeiurilor optime ale sufletului nostru prezentând, în acelaș timp, toate caracteristicele unicității, pentrucă isvorăște din adevărurile insondabile ale vieții noastre interioare.

Am spus adesea ori că mișcarea legionară se axează pe linia destinului neamului. Că adică, România are de împlinit, în această parte a lumii, o istorică misiune europeană pe care nu o poate realiza fără satisfacerea integrală a destinului românesc care este interpretat, politic, în mișcarea legionară.

Fără îndoială că conținutul ideii de destin privește și un factor de esență mistică aș zice. Dar nu trebue să înclinăm a crede că ideea de destin are numai un substrat de natură

(Continuare în pag. 12-a)

Cronici italiene

Prof. Alexandru Marcu: Ugo Foscolo

Un fapt care merită să fie reținut în evoluția vieții noastre culturale și intelectuale, este continua strădanie a unui mănunchiu de cărturari de a da publicului românesc posibilitatea de a se informa și documenta asupra evenimentelor culturale din afara granițelor. Altădată, și nu ne desparte multă vreme de-atunci, astfel de preocupări lipseau aproape complet, iar când apăreau, erau izolate și privite cu indiferență. Au trebuit depuse multe eforturi din partea celor ce doriau să facă cunoscute astfel de lucrări opiniei publice românești până să deștepte un cât de mic interes pentru strădaniile lor. Lucrul a fost desigur greu; el totuși, a reușit.

Astăzi avem în public un curent viu de cunoaștere a realităților și evenimentelor culturale din alte țări și mai avem, spre totala noastră satisfacție, un număr de cărturari anume formați și pregătiți în direcția aceasta. Printre aceștia, un loc de seamă îl ocupă d. prof. **Al. Marcu** dela catedra de limba și literatura italiană a Universității din București. Ceeace a urmărit d. prof. Alexandru Marcu, prin scrierile sale despre Italia și vestigiile ei de artă și cultură, nu trebue luat numai sub beneficiu de propagandă filo-italiană, cum — din eroare — ar fi dispuși unii să creadă, ci, în primul rând, stabilirea unor bune raporturi culturale între noi și Italia, a căror necesitate a evidențiat-o în nenumărate rânduri. Nu exagerăm cu nimic când afirmăm că dacă în momentul de față s'a accentuat curentul de apropiere culturală cu Italia și avem o [illegible] viziune a noii așezări culturale a țării noastre, lucrul se datorește aproape exclusiv muncii neobosite a d-lui prof. **Alexandru Marcu.** An de an a străbătut orașele și regiunile Italiei, a cercetat locurile de veche viață culturală, monumentele, catedralele celebre, bibliotecile, etc., și de pe urma acestor incursiuni ne-a dăruit, de fiecare dată, câte-o lucrare de documentare asupra artei și literaturii acestei țări. Insuflețit de gândul desăvârșirii relațiilor culturale italo-române, d-sa a format, în cadrul seminarului catedrei de limbă și literatură italiană, un curent [illegible] printre studenții cari îl frecventează.

Ne-am simțit obligați la aceste relatări, înainte de a intra în obiectul însemnărilor de față, pentru a ne ușura oarecum sarcina de a ne face pe deplin înțelești în cele ce vor urma. Ultima lucrare din domeniul cunoașterii culturii și literaturii italiene în România a d-lui prof. **Al. Marcu** este o monografie privind viața și activitatea multilaterală a poetului preromantic **Ugo Foscolo.** Din lectura acestei lucrări, cititorul își va îmbogăți mintea nu numai cu informații și date despre acest mare poet, dar și cu cunoașterea întregului complex de împrejurări cari au bântuit Italia și Europa în timpul vieții sale. Activitatea lui **Ugo Foscolo** corespunde, în timp, cu frământările cari au pregătit terenul pentru renașterea statului italian și, trebue să reținem ca un serios punct de plecare în judecata ce ne-o facem despre activitatea lui patriotică, faptul că el însuși a fost unul dintre luptătorii cei mai însuflețiți al acestei cauze. A despărți activitatea literară a lui **Foscolo** de cea politică, înseamnă să nu-l prezentăm real și în întregime.

Plecând dela împrejurarea că la noi prea puțini știu cine a fost **Ugo Foscolo** și ce a însemnat prezența sa pe arena vieții literare și publice italiene din timpul său, d. prof. Al. Marcu începe prin a ne înfățișa viața acestui mult frământat scriitor dela naștere și până în ultima clipă. Paralel cu biografia ni se înfățișează și opera destul de variată a lui Foscolo, făcând o analiză a scrierilor sale și conturând elementele ei de bază.

Așa, bunăoară aflăm că Ugo Foscolo s'a născut în 1778, la Zante, dintr'o familie decăzută de nobili venețieni. Rămas orfan de mic, a trebuit să îndure împreună cu frații și mama sa, multe privațiuni. Totuși, printr'o strădanie care n'a ținut seama de impedimente, tânărul Foscolo a reușit să se instruiască, urmând și cursuri universitare. După ce frații și mama sa se reîntorc la Veneția, în 1793, poetul, care n'avea decât 15 ani, se aruncă tumultuos în politică, dedându-se în acelaș timp literaturii și iubirii. Aci, începe a frecventa salonul literar al **Isabellei Teotochi** Albizzi, o femeie distinsă și frumoasă, unde cunoaște pe **Vincenzo Monti** și pe **Ippolito Pindemonte**, de cari va rămâne atașat toată viața. Pindemonte a avut, se pare, o mare înrâurire asupra tânărului poet, mai ales în ceea ce privește poezia **sepulcrală**. In acelaș timp, Foscolo citește atent pe **Edward Joung** și pe **James Macpherson**.

Sub influența lui Pindemonte și acestora din urmă, Foscolo își va începe cariera literară cu sonete și compoziții lirice, în cari se resimt note de tristeță și desamăgire „în contrast cu tinerețea și firea sa exultantă. Cam în acelaș timp Veneția începe și ea să trăiască marile frământări impuse Europei de Napoleon. Poetul se declară partizan al regimului liberal-republican, ia poziție contra tiraniei nobililor și în acest scop scrie „un înflăcărat sonet": **A Venezia.** Deasemenea, în acelaș timp, face să i se reprezinte piesa **„Tieste"** pe scena teatrului venețian. Pentru acele împrejurări, piesa a obținut un succes relativ bun, cu toate deficiențele ei.

Convins partizan al lui **Napoleon Bonaparte**, el se înrolează în armatele acestuia și ajunge până la gradul de Căpitan, luptă cu mult eroism și cade rănit. Când însă Napoleon părăsește cauza Italiei, Foscolo ia poziție împotriva lui, pentru ca apoi să revină la vechile sentimente, în momentul când Impăratul reia lupta pentru eliberarea teritoriului italian de sub dominația austriacă. Datorită acestor împrejurări, poetul își manifestă admirația sau ciuda și în lucrările sale, anume scrise.

Ugo Foscolo duce o viață sbuciumată din pricina temperamentului său tumultuos și fără nici o rezervă în manifestări. Totuși, depune o activitate literară bogată. In acel timp încearcă un roman epistolar — **„Scrisorile adresate prietenului Lorenzo Alderani"** — însă opera în care a strălucit mai mult este poema romantică **„I sepolcri"**, în care poetul îmbină admirabil elementele romantice cu cele clasice.

Dezamăgit de cele întâmplate, Ugo Foscolo se va exila de bună voe în Anglia, unde îi va fi dat să moară în cea mai neagră mizerie. Rămășițele sale pământești vor zace în uitare multă vreme, până când națiunea italiană ajunsă la împlinirea idealului ei de închegare ca stat militar, pentru care s'a abătut atât de mult poetul, dintr'un pios omagiu, le vor aduce și le va așeza în biserica **Santa Croce** din **Florența** „în acest sacru templu al marilor genii naționale" italiene.

Lucrarea aceasta, cu infinite calități, care ne prezintă într'o lumină vie pe unul dintre cei mai de seamă și **„din cei mai interesanți scriitori italieni dela începuturile romantismului"**, este o verigă mai mult în lanțul împletit de d. prof. **Al. Marcu** pentru a cunoaște temeinic cultura și literatura poporului italian.

Zina Imbrescu

Cronica militară

Atacul britanic dela Dakar constitue încă una din murdarele fapte ale unei armate fără onoare şi fără demnitate. Neputincioasă în faţa forţelor armate germano-italiene, Anglia se întoarce şi loveşte pe la spate, pentru a doua oară şi fără provocaţiune de războiu, Franţa, fosta ei aliată, înfrântă şi resemnată după înfrângere. Ticăloşia e cu atât mai mare cu cât, prin obligaţiunile armistiţiului încheiat cu Germania şi Italia, Franţa şi-a demobilizat armata şi marina şi nu poate răspunde acestei laşe noui agresiuni britanice.

Ordinul de zi al amiralului Darlan, ministrul marinei franceze lămureşte tragica stare de lucruri creată de agresiunea dela Dakar şi exprimă hotărîrea Franţei de a nu se lăsa asasinată de mişelia unui general trădător şi a unui guvern intrat în demenţă. Il reproducem:

„După declaraţia făcută de d. Churchill în discursul pe care l-a pronunţat în ziua de 14 Iulie, că flota britanică nu va mai ataca vasele de războiu franceze, şi după promisiunea solemnă făcută de generalul de Gaulle trupelor sale rătăcite că nu va mai lua armele împotriva Patriei sale, englezii ajutaţi de generalul de Gaulle, atacă pretutindeni coloniile noastre, în deosebi la Dakar, sub pretextul de a le proteja.

„Insă Dakarul nu este ameninţat de nimeni.

„Căutând să ocupe o ieşire în partea de sud a Atlanticului englezii nu urmăresc decât propriul lor interes.

„După asasinatul camarazilor noştri dela Mers El Kebir şi după tratamentul neomenesc aplicat marinarilor refugiaţi în Anglia, noua agresiune britanică nu urmăreşte mai puţin, decât să înfometeze familiile noastre, să distrugă ţara noastră îndurerată şi să desmembreze imperiul francez.

„Hotărîrea noastră va şti să le oprească.

„Forţele terestre, maritime şi aeriene din Africa au respins tentativele de debarcare făcute de englezi, pricinuind pierderi de vase agresorilor.

„Guvernul francez se bazează pe patriotismul flotei sale pentru a apăra imperiul francez".

Sensul acestei acţiuni britanice de desperare trebue căutat în situaţia dezastruoasă în războiul cu puterile Axei. Anglia presimte apropiată ziua înfrângerii şi caută o diversiune. Dacă asta este explicaţia, ea nu scuză procedeul, care din punct de vedere militar poate avea cele mai grave consecinţe. In adevăr, răspunsul Franţei a fost fulgerător. Generalul Boisson, comandantul forţelor coloniale franceze dela Dakar a respins injoncţiunea engleză şi tentativele generalului trădător de Gaulle de a debarca. Dakarul rezistă. In acelaş timp, ca măsură de represalii, 120 de avioane franceze cantonate în Maroc au bombardat în cursul nopţii de Luni spre Marţi Gibraltarul. Ne aflăm aşa dar în faţa unei situaţii noui: stare de războiu între Anglia şi Franţa. Ori din punct de vedere strategic, comadamentul britanic săvârşeşte o adevărată nebunie, mărindu-şi cu Franţa frontul adversităţii. Se ajunge astfel la un războiu între Continent şi Anglia. Chestiunea poate lua o desvoltare din cele mai interesante.

Războiu [illegible] Pace?

Piraterie mor[illegible]nă engleză

De la Sir Francis Drake la d. C[illegible]ill. — Cum au fost „confiscate" vasele din escadrele marin[illegible]ceze, refugiate în porturile britanice? Scene de o nemaipo[illegible]ă sălbăticie engleză, povestite de un m[illegible] ocular.

— Senzaţionalele revela[illegible]le d-lui Joel Serieyx —

Am publicat în numărul nostru trecut documentatul studiu german al lui von W. E. Süskind asupra tradiţiei pirateriei engleze. Pentru întregirea tabloului, care demască adevărata faţă a perfidiei engleze, reproducem în traducere articolul pe care îl semnează în „Gringoire" d. Joël Serieyx. Sunt fapte înfiorătoare, pe cari le divulgă un francez, un fost aliat al Angliei, care a trăit toată oroarea sălbăticiei britanice. Să ascultăm deci pe d. Serieyx:

Escadra fuge spre Est

In ajun, într'o mişcătoare alocuţiune, mareşalul Pétain anunţase începerea discuţiunilor pentru un armistiţiu. Crisparea dureroasă a inimilor îngrozite atingea paroxismul. In noaptea aceea, alarmele se urmaseră fără întrerupere în rada portului Brest, provocând o încordare nemai pomenită a nervilor.

Marţi 18 Iunie, la douăsprezece şi un sfert, şcolile şi formaţiunile de uscat primiră ordinul să-şi ardă documentele secrete să-şi strângă bagajele în zece minute şi să se strângă numai decât în cutare vapor.

La douăsprezece şi jumătate, fără s'o ştim mai dinainte, ne îmbarcarăm pe bordul cuirasatului **Paris**, revenit pe jumătate paralizat dintr'o recentă călătorie îndrăzneaţă la Havre.

Inaintea ochilor noştri, la intrarea portului, remorcherul **Vauquois** se izbi de o mină magnetică şi se scufundă în valuri.

Dela Parc-au-Duc până la Laninon, toată flota îşi aţâţa focul, îmbarca oameni şi hrană, îşi aduna bărcile, ridica ancora.

Richelieu se puse în mişcare cel dintâi şi dispăru spre sud. Fineile goelete ale Şcoalei Navale se evaporară în canalul Four. Cuirasate, crucişetoare, contratorpiloare, torpiloare, submarine, vase de pescuit, se salutară de câteva ori.

Pe urmă toată escradra fugi spre vest.

★

Purtând trei mii şase sute de oameni îngrămădiţi pe punţi, pe spardech, sau cocoţaţi pe bărci, vechiul **Paris** merse spre nord-est, apoi spre nord. Abia aluneca cu o viteză de şapte noduri, oferindu-se, pradă ispititoare şi uşoară, tirului păsărilor inamice.

Deodată, la tribord, în urmă, în depărtare, un fum alburiu, o detunătură: fortul Bertheaume era aruncat în aer.

Coasta bretonă dispăru.

A doua zi de dimineaţă, 19 Iunie, ni se arătau falezele netede dela Devonshire.

La prânz germanii intrau în Brest. Lângă **Paris**, care fu ancorat în fundul radei, mai ancorară două nave din Dunkerque şi submarinul **Surcouf**.

Câteva zile rămăseseră aici, lângă Devonport, acest câmp imens de acoperişuri de ardezie şi de ţiglă, uniform şi nostalgic, cetate în întregime crestată de drumuri strimte, care se deschideau spre chei. Eram vecini cu tovarăşi de înfăţişare binevoitoare: un port-avion englez în reparaţie pe ţărmul din faţă şi câteva distrugătoare ale marinei regale, ai căror mateloţi le lustruiau piesele.

O bună parte din cei de pe Paris fură trecuţi într'o seară pe **Strathaird** pachebot luxos al P. and O-ului, a cărui siluetă bara rada. Numaidecât ni se alăturară echipaje adunate din porturile noastre sau venite cu noi dela vest. Ne îngrămădirăm pe măsură ce veneau alţii din cabinele cu două persoane, în cabinele cu şase persoane, apoi pe punţile superioare, pe punţile inferioare, până în cale.

Pachebotul, monumental transformat în cazarmă, era spaţios, foarte confortabil: rămaserăm în el patru zile, dormind foarte bine, mâncând foarte rău.

La 24 Iunie, fu debarcat un numeros contingent, provenind mai ales din **Strathaird** şi pornit spre câmpul dela Raleigh. Marinarii noştri fură instalaţi pe saltele, aliniate, în săli de cinema şi de gimnazii, şi, pe legea mea, nu se simţiră de loc prost. Zilele fragmentate de desele şi copioasele mâncăruri britanice — ceai, slănină, — stropite cu ceai şi iar ceai, ar fi trecut agreabil, cu atât mai mult cu cât foştii noştri aliaţi se purtau cu noi prieteneşte şi ne invitau la jocurile lor. Timpul ni-l treceam, după ordin, curăţind de iarbă, săpând, cosind, dacă nu ne chinuiam din zori până în seară în groază şi nedumerire.

Căci acum cunoşteam adevărul. Sau cel puţin esenţialul adevărului. Un post de telegrafie fără fir ascultat într'o tăcere de moarte, ne vestise, pe **Strathaird**, despre ultimele zile ale dezastrului trupelor noastre sdrobite, despre marşul grăbit al armatelor germane pe drumurile noastre, despre invaziunea neaşteptată care înghiţea câmpiile noastre; armistiţiul semnat, Franţa tăiată în două.

Zilele următoare, citirăm hărţii engleze care se trudeau să ne arate mizeria noastră crudă, să o sdrobească, să ne înfăţişeze tablouri înfiorătoare ale atrocităţilor comise în zona ocupată, să ne smulgă speranţa, să batjocorească sau să ridiculizeze pe aceia — atât de rar — în care noi mai vroiam să credem.

Din această fanfară de dezolanţă, savant orchestrată, se ridică o singură voce franceză, cântând o speranţă. Această voce, în fiecare seară pe unde, în fiecare dimineaţă prin presă, îndemna pe francezii din Anglia să se despartă de guvernul, care, spunea ea, semnase sub ameninţare cel mai demn de dispreţ dintre tratate. Această voce ne cere să continuăm, sub comanda ei, lupta începută pe coastele Albionului pentru libertate şi onoare.

Scopurile exprimate de generalul de Gaulle păreau înalte, accentele sale sincere şi mulţi dintre noi — adesea cei mai patrioţi — se simţiră înclinaţi, cu riscul de a pierde, în cazul unei înfrângeri engleze, dreptul de cămin, naţiune, viaţă, să se înroleze sub un stindard care pretindea să ridice un număr în Anglia, dar şi în Africa de nord, din Maroc şi Siria, nenumărate rezerve virgine de oameni neînvinşi, necerând altceva decât să reia cu asalt Franţa.

Şi apoi, ce veniserăm să facem aici? Nimeni nu putea să ne-o spună. De altă parte, simţeam că Marei Britanii nu i-ar fi convenit să se îndepărteze această flotă, care venise să se pună sub protecţia ei. Echipajele deveniseră ostateci, pe care ea dorea vizibil să-i transforme în tovarăşi de război. Nu eram în primejdie să devenim simplu de tot victimele unei false manevre?

In astfel de dispoziţii de spirit, ar fi fost suficient ca englezii să dea dovadă de puţină psihologie, pentru a recolta printre noi — printre celibatari şi tineri mai ales excelente elemente gaulie-iste.

Britanicii au unele însuşiri de ordin practic, comercial, dar mai ales anume defecte ascunse. Unul însă sare în ochi, mai ales în ochii latini: prostia.

Prizonieri ai Albiouului

Bine primiţi şi rău documentaţi, trăirăm deci până la 3 Iulie o existenţă posomorîtă, fără nici o întâmplare însemnată. In acea zi, relaţiile noastre cu englezii se înăspriră; con- cu totul. La două noaptea adormirăm cu totul. La două noapte adormirăm diţiile noastre de viaţă se schimbau în sânul dragei şi bătrânei Mari-Britanii. Ne sculărăm la 3, prizonieri ai perfidului Albion.

Noaptea, dela ora două, umbre tăcute se împrăştiaseră, se încrucişaseră, apoi se postaseră la capetele şi răscrucile drumurilor câmpului dela Raleigh. Străjile noastre fură mirate să vadă la lumina lunii palide scânteind baionete şi lucind căşti de soldaţi englezi, ceace era curios într'un câmp rezervat exclusiv marinarilor.

Din primele ore ale zilei, furăm martorii uimiţi şi consternaţi ai unei stranii defilări: între un gard dublu de soldaţi englezi, cu baioneta la armă, mii de mateloţi din ai noştri se scurgeau, cu aerul grav, neglijent îmbrăcaţi, fără bagaje, fără arme. Grupuri de ofiţeri francezi de marină precedaţi şi urmaţi de plutoane engleze ,flancaţi de ofiţeri englezi cu revolverul în mână, mergeau în rând strâns, muţi de furie, cu trăsăturile contractate. Sentinele vigilente — umbrele nocturne — ne interziceau orice comunicaţii cu acest cortegiu penibil.

In fiecare zi, la ora opt precis, muzica militară cânta **God Save the King** şi **Marseilleza**. In dimineaţa aceea, acest ritual fusese suspendat. Insuşi pavilionul britanic nu fusese ridicat pe catarg.,. „Pentru ca francezii să nu facă scandal — batjocorindu-l" — îmi spuse şeful muzicei. Dar ce se 'ntâmplase?

Cuirasatele noastre, contra torpiloarele, torpiloarele şi celelalte nave, bărcile de pescuit, fie ancorate, fie legate de chei în rada dela Devonport, se legănau ca de obiceiu în linişte sub cerul ospitalier al Angliei. Or, la orele 4 foarte precis..

PIRAŢII MODERNI NAVALESC PE VASELE FRANCEZE

Dar să dăm cuvântul subofiţerului mecanic, sentinelă pe aviso-ul **Coucy**:

— Eram cinci vapoare alăturate: **Duboc**, **Belfort**, **Coucy** şi submarinele **Minerve** şi **Junon**.

„La 4 şi 45, un remorcher trecu prin faţa noastră, ne ocoli şi se opri lângă **Duboc**. Un căpitan şi o mână de marinari suiră pe bord, se opriră câteva clipe pe marginea punţii. După o scurtă oprire, ei trecură la **Belfort** şi apoi veniră la noi. Vedeam rău în umbră.

„Căpitanul englez îmi spuse:

„— Chiamă te rog pe comandantul d-tale, am să-i dau un plic.

„Mi-am lipit călcâile şi-am salutat. In timp ce mă 'ntorceam, am văzut pe ofiţerul englez făcând semn mai multor marinari veniţi în grabă de pe **Belfort**. Fusei numaidecât prins, dezarmat. Mi se legară braţele, o mână îmi astupă gura. Avui tocmai timpul să văd ceea ce se întâmpla. Vreo douăzeci de soldaţi, eşind din remorcher, năvăliseră pe vapor prin faţă, prin spate, şi acum coborau scările. In mai puţin de cinci minute, primele două nave fuseseră ocupate, în timp ce **Minerva** şi **Junona** erau asaltate. Băgai de seamă că cei ce atacau erau toţi marinari, dintre care unii mânuiau nişte bâte. Dimpotrivă, corpul de [illegible]paţie era format numai din [illegible] se ştia că ei nu fraternizează [illegible] rinarii francezi.

„Comandantul meu, trezit de [illegible] motele de paşi de deasupra [illegible] său, crezu că dansam pe [illegible] ieşi din camera lui cu gândul [illegible] la de urechi. Dar se găsi nas [illegible] cu ofiţerul englez care îi [illegible] volverul, se scuză şi spuse [illegible] ţuzeşte:

„— Am ordinul superior să [illegible] stăpânire nava d-stră.

„Pe urmă îi dădu un mesaj. [illegible] mandantul luă cunoştinţă de [illegible] nutul, pe care ni-l ceti apoi [illegible] Se spune că: „**De acord cu vice-[illegible] ralul Cayol, şeful forţelor nava[illegible] Anglia, Amiralitatea engleză [illegible] sea obligată să pună stăpânire [illegible] navele franceze. Dacă comanda[illegible] se vor opune, va fi nevoie [illegible] să se recurgă la forţă**".

„Gândiţi-vă ce indignare [illegible] prins pe comandant. S'a mulţum[illegible] spună purtătorului mesajului [illegible] cedeul era lipsit de cea mai [illegible] tară delicateţe.

„In acest timp, englezii [illegible] seră în toate cazematele şi [illegible] seră oamenii înţepându-i [illegible] prin hamac, cu vârful baionet[illegible] pentru ca să se scoale mai [illegible] să se grăbească să se îmbrac[illegible] urce pe punte pentru a fi [illegible] sub o atentă supraveghere.

„O răsturnare, de care ne vom [illegible] duce aminte mult timp.

„Căpitanul englez dădu [illegible] nute echipajului şi comand[illegible] pentru a părăsi vaporul. La [illegible] vaporului lui cotropit, fără [illegible] nu putu să se stăpânească şi-i [illegible] căpitanului englez tot desgust[illegible] profund. Se smulse, se opuse [illegible] de mânie, în timp ce englezii [illegible] drăzniră să se interpună prin [illegible] războinice, de ale căror consec[illegible] posibile le era teamă".

— Cum se face că numele [illegible] lului Cayol era amestecat?

— Amiralul a fost prima lor [illegible] timă: a fost închis. Englezii [illegible] astfel fără nici-un risc să facă [illegible] de numele lui pentru a convinge.

— Şi voi n'aţi putut lansa mes[illegible] pentru a-i cere confirmarea?

Prima grijă a englezilor în [illegible] lor era de a suprima toate [illegible] de telegrafie fără fir şi de a [illegible] posturile emiţătoare.

Aceeaş tactică fusese folosită [illegible] cucerirea celorlalte unităţi.

Cu puţine variante numai, [illegible] **Paris** cerea o mai mare desfă[illegible] rare de forţe. Ofiţerii fură [illegible] traţi în camerele lor. Echipaje[illegible] tate cu asprime, rezistară, adăpo[illegible] du-se în spatele uşilor puternic[illegible] angajară lupte, dar englezii bene[illegible] ciară de surpriză. De altfel, [illegible] ei erau înarmaţi.

Pe bordul submarinului Surcou[illegible] atacul neaşteptat luă o întors[illegible] tragică. Un căpitan şi doi locoten[illegible] englezi acostară cu vedeta lor şi [illegible] dură de asemenea „mesajul" coman[illegible] dantului, în timp ce bărci, al cărui [illegible] conţinut nu se vedea, se aprop[illegible] de bord. Santinela, bănuind un [illegible] dădu alarma şi fugi să închidă [illegible] nourile pentru coborâre. Il închide[illegible] tocmai pe cel din urmă, când un ofi[illegible] ţer britanic înţelegând că cel [illegible] mare submarin din lume e gata [illegible] scape, în câteva clipe, sub [illegible] rele sale, putu să vâre repede [illegible] revolverului sub trapa ce tocmai [illegible] închidea, împiedecând-o astfel să se [illegible] închidă ermetic.

Comandantul, înştiinţat, era [illegible] pe punte. El refuză cu încăpăţân[illegible] să asculte ordinul englez:

— Nu ascult decât de şefii mei [illegible] vă cer să-mi îngăduiţi să cer ordi[illegible] nele amiralului. Intr'o jumătate [illegible] oră voi fi înapoi şi le voi execut[illegible] Vă rog, însă, să-mi daţi cuvânt[illegible] [illegible] abţine dela orice acţiune pe [illegible] lipsa mea."

[illegible] ţinură un conciliabul, pe [illegible] ceptară şi-şi dădură cuvântul de [illegible] onoare.

[illegible] un timp.

[illegible] înainte ca termenul să se fi [illegible] ofiţerii englezi spuseră că [illegible] dispuşi să aştepte la infinit [illegible] lor somă pe secundul sub[illegible] Surcouf să-i predea ime[illegible]. Pe urmă, brusc, unul din [illegible] lui înaintă şi-i puse re[illegible] în obraz.

[illegible] ţer de marină de prima clasă [illegible] mot de voci, luă o armă, se [illegible] ară, îşi văzu şeful ameninţat [illegible] ochi şi trase. Locotenentul [illegible] rostogoli inert, mort. Celă[illegible] tenent se aruncă asupra ofi[illegible] [illegible] stru. Amândoi traseră în a[illegible] [illegible] şi căzură. Ofiţerul mecanic [illegible] Surcouf, bănuind drama, cobo[illegible] [illegible] mera lui, şi strângea repede [illegible] submarinului. Fu asaltat, îşi [illegible] adversarul, dar fu lovit mortal. [illegible] jul îşi făcu atunci datoria de [illegible] postul central, de a de[illegible], schimba comandele prin[illegible] când mântuirea lui **Surcouf** [illegible] abilă.

[illegible] nu se putea eterniza. Ofi[illegible] bord se închiseseră în cabina [illegible] a ţine un sfat rapid. In [illegible] se sfătuiau, un braţ ucigaş [illegible] printr'o fereastră şi trase [illegible] focuri.

[illegible] britanicii fugăreau acum pe [illegible] noştri, îi împingeau spre [illegible] puştile în spate. Coman[illegible] mai revenea. Accesul la [illegible] fusese interzis cu forţa.

[illegible] urcară cu un aer liniştit [illegible] desigur de vre-o nouă [illegible] britanicii, verzi de frică, se [illegible] la adăpost. Pentru a face să [illegible] o rezistenţă acum inutilă, [illegible] fu evacuat într'o disciplină şi [illegible] perfectă.

[illegible] ca şi alegerea orei şi a pre[illegible] procedeele de apropiere nu [illegible] de loc. Englezii împrumutau [illegible] remorcher, când o vedetă [illegible] ceeace, nu-i aşa, impune res[illegible] când o şalupă. Aşa se întâm[illegible] contra-torpiloarele **Mistral** şi [illegible] ant. Să semnalăm câteva sce[illegible] bite la aceste două cuceriri. [illegible] dantul lui **Mistral**, de T. L., [illegible] făgăduit să nu citez nume [illegible] — după obiceiul lui, primi [illegible] pe englezi. In ciuda apa[illegible] oficiale poruncilor din faimo[illegible] refuză net să-şi părăsească [illegible] oamenii săi să plece, la fel ofi[illegible] însă va rămânea aici, aştep[illegible] se facă ziuă 'în radă şi în a[illegible] facere. In timp ce-şi între[illegible] oaspeţii antipatici cu răspun[illegible] toare, pline de crude adevă[illegible] distruseră, la ordinul lui, co[illegible] postului central şi se puseră [illegible] pompele pentru a scufun[illegible]

[illegible] se înclină încet, încet; zece, [illegible] ceace, curând douăzeci de [illegible] englezii făcură atunci atent pe [illegible] că înclinarea e anormală [illegible] explicaţii: „Asta nu mă [illegible] răspunse el, prea v'aţi îngră[illegible] toţi laolaltă pe acelaş bord". [illegible] să aprobe, ei înţeleseră nu[illegible] că prizonierii lor îşi plătesc [illegible] orizontalitatea vaporului tre[illegible] restabilită, dar situaţia mo[illegible] comandantului rămase mai [illegible] Duşi în câmpul dela [illegible] ca şi ceilalţi ofiţeri de pe [illegible] beneficiază de un tratament [illegible] Indată ce soseră acolo, fură [illegible] într'o cabană bine păzită. Fu[illegible] că detenţiunea lor nu va [illegible] decât la predarea coman[illegible] lor.

[illegible] fi constituit, de altfel, răs[illegible] unei eventuale scufun[illegible]

[illegible] mai târziu, făcându-se [illegible] comandantul lui **Mistral**, la sfatul amiralului eliberat, cedă cu durere exigenţelor engleze.

Pentru a cuceri contra-torpilorul **Triomphant** s'au folosit tot atât de puţine forme, dar mai multă lume. In afară de marinarul santinelă, mai veghia un subofiţer echipat, cu revolverul la centiron.

Ofiţerul însărcinat cu remiterea plicului — tras în câteva exemplare — se achită de misiunea sa cu multă graţie aparentă. Se scuză că vine la o astfel de oră, spuse că are ceva urgent de comunicat şi prezentă, dezolat că îl deranjează, mesajul subofiţerului. Acesta întinse braţul.. In acelaş moment, marinarii englezi se aruncară asupra lui, îl dezarmară.. şi o sută de soldaţi năvăliră pe bord, în posturile echipajului, la maşini, pe culoare, în posturile tunurilor şi torpilelor, etc. Căpitanul fregatei A... puse el însuşi să-i fie sculaţi oamenii, le ordonă să se îmbrace în ţinuta nr. 1 — nu aveau dreptul să ia, nici un pachet, oricât de uşor ar fi — şi-i adună în faţă. Acolo, familiar, cu tonul obişnuit, dar cu inima strânsă, le spuse că englezii iau în stăpânire toate vapoarele lor, considerând echipajele acestora ca prizonieri de război. El conta „pe calmul şi sângele rece al oamenilor săi".

Din şalupele în care fuseseră îmbarcaţi sub o puternică escortă, mateloţii avură timpul să aprecieze, traversând în lungul radei, minuţiozitatea preparativelor engleze. Profitând de noapte, toată flota de război britanică disponibilă la Plymouth se strecurase în aşa fel, încât fiecare din unităţile noastre, puternice sau slabe, se găsea la îndemâna gurilor tunurilor lor bine îndreptate spre ţintă. Astfel, la cel mai mic semnal de dificultate, s'ar fi putut foarte uşor regula socotelile echipajului francez recalcitrant.

. . . .

A doua zi, seara, întâlnii în lagăr pe ofiţerul englez însărcinat cu sporturile.

Cinism britanic

De opt zile ne împărtăşisem foarte des punctele noastre de vedere. Adesea mă invita să ascultăm ultimele informaţiuni şi mă ruga să-i traduc emisiunile franceze. Il socoteam foarte mândru, foarte parţial, dar simpatic altminteri.

— Ce părere ai, îl întrebai cu franchețe.

— Asupra istoriei de ieri?

— Da, asupra ocupării vaselor noastre la Plymouth, la Portsmouth, oriunde vi se încredinţaseră.

— O operaţie de poliţie, asta-i tot. Bine şi repede adusă la îndeplinire. O excelentă operaţie în realitate. Ce vă supără: procedeul? Nu-l găsiţi elegant?

— Elegant? Doamne fereşte, nu, exclamai, desigur că nu; noi avem în Franţa o altă concepţie a acestui cuvânt. Ascultă:

„Statul major al **Surcouf**-ului a invitat săptămâna trecută doi locotenenţi de-ai dumneavoastră. După un dejun dintre cele mai cordiale, cei doi fură conduşi, după dorinţa lor, să vadă submarinul. Li se arătară maşinile, explicându-se cu toată încrederea ex-aliaţilor funcţionarea aparatelor celor mai perfecţionate, grafituri, desene ciudate, alegorice. Oaspeţii plecară, mulţumind. Dar aceşti doi locotenenţi sunt aceiaşi care au asaltat eri **Surcouf**-ul. Unul dintre ei este acela care a ameninţat pe comandant că-i sboară creerii, şi tot unul dintre ei este şi cel care a tras în gazda lui din ajun.

„Acest procedeu de oaspeţi-asasini vi se pare elegant?"

— Un hazard de roman!

— Şi în această operaţie poliţienească, pentru a relua termenii dumitale (un rapt propriu zis), pe ofiţerii aceştia, pe aceşti mateloţi care au patrulat zece luni în ceaţă pe orice vreme, pentru a escorta convoaiele voastre, sau au suferit infernul dela Dunkerque pentru a îngădui reîmbarcarea trupelor voastre, nu aţi ezitat să-i aduceţi şi să-i închideţi aici, cu baioneta la armă, cu revolverul în mână, fiind supuşi acelui tratament infam care este rezervat inamicilor învinşi. Şi d-ta găseşti asta elegant?

— Guvernul va cere scuze. Incidentul va fi închis.

— Aceşti pescari aşezaţi pe marginea drumului, în faţa noastră, au salvat sub averseele de bombe, în labirintul de mine magnetice, mai mult de două sute din ai voştri, întorcându-se de trei ori în portul Calais, sub focul german, la strigătele marinarilor englezi agăţaţi de epave. Acestea le ştii? Eri, i-aţi urmărit, aproape goi, ca pe nişte tâlhari. Le-aţi confiscat apoi bărcile, singurul lor mijloc de a-şi câştiga pâinea. Elegant? Şi ce le veţi propune: de asemenea scuze? O piruetă?

— Foarte regretabil, o excepţie.

— Chiar azi dimineaţă, încadrate strâns de baionete, echipajele vapoarelor, pe care le-aţi rapit, au fost conduse la bord pentru a-şi lua bagajele pe care nu avuseseră voie să le ia de ieri. Sub supravegherea voastră, oamenii, în grupuri de douăzeci şi cinci, intrară la „ei". Câteva clipe folosite pentru facerea bagajelor le-au fost destule pentru a se simţi plini de desgust şi resentimente.

— Ce-au văzut, pentru Dumnezeu! Pe dracu?

— Toate posturile răscolite, cele mai multe lăzi golite, conţinutul lor fiind împrăştiat pe jos.

„Pe bordul lui **Triomphant**, pentru a situa faptele, multe portofele fuseseră furate, altele deschise, bancnote şi chiar carnete de identitate — cu ce scop? — sustrase. Fotografiile soţiilor, ale copiilor, rupte cu răutate sau murdărite. Toate maşinile de ras dispărute. La postul ofiţerilor, triştii voştri sici, după ce jefuiseră lengerie şi vestminte, se tăvăliseră pe masă. Goliseră toate sticlele de vin din cămară, pe urmă aruncaseră în mare butoaiele pe care gâtlejul lor blindat nu le putuse goli. Cooperativa fusese toată jefuită. Unul din mateloţii voştri prins în flagrant delict fu târît în faţa şefului lui care se prefăcu că-l mustră, dar nu-l pedepsi. Comandantul însuş îşi căută zadarnic pantofii în camera lui răscolită. Numai în ciorapi." el chemă pe ofiţerul englez ca să constate furtul şi protestă energic.

„Acesta, drept răspuns, aprinse liniştit o ţigare şi se întoarse mândru. Sextanţi, binocluri şi toate proviziile de materiale sau de hrană fuseseră volatilizate de pe bord.

„Nu citez decât un exemplu din atâtea altele.

„Acest jaf, acest vandalism, cum vi se pare?

— Afaceri soldăţeşti, nu aparţin şefilor, răspunse evasiv interlocutorul meu care pretextând că îl cheamă afaceri urgente de serviciu, întrerupse convorbirea.

GOANA DUPA PARTIZANI PENTRU DE GAULLE

Liverpool, oraş cenuşiu, monstruos şi dens, furnicând, asudând din pricina activităţii industriale, întinde departe, foarte departe pe malurile Mersey tentaculele sale populate cu uzine gigantice de cărămidă roşie întunecată, cu mii de coşuri, scuipând funinginea lor peste pădurile de bârne metalice — macarale, portiere, elevatoare, punţi rulante — care-şi încurcă fragmentele în lungul cheiului vaporos, gâfâind în febră, în serviciul portului lacom ca o lipitoare.

In împrejurimile acestei aglomeraţii, la Arow-Park, la Hayton-Park, o mie trei sute de acoperişuri îşi aliniază pe vaste câmpii acoperite cu iarbă bazele lor rotunde şi vârfurile ascuţite.

Pe acoperiş, ploaia. Sub acoperiş, noroiul. Furnale îşi grupează sub averse coşurile lor lungi şi subţiri. O îngrăditură de sârmă ghimpată sprijinită de forturi discrete — cuiburi de saci pentru mitraliere — însufleţită de un dute-vino necontenit al santinelelor englezeşti echipaţi ca pentru bătălie. Acestea fură locul, timpul, ambianţa, în sânul cărora, la 5 Iulie, douăsprezece mii de marinari francezi, cei dela Plymouth, de la Portsmouth, dela Glasgow, toţi care se aflau în Anglia, fură chemaţi, după unsprezece ore de mers nocturn, să se desguste de plăcerile taberei.

Grosul trupelor fu repartizat, câte zece oameni sub un cort, în cinci câmpuri risipite pe vastul teren, pe pista sau împrejurimea hipodromului dela Aintree. Inaltul comandament fu găzduit în tribune.

Răcelii umede a nopţilor îi urma inactivitatea posomorîtă a zilelor. Interminabile partide de jocuri diferite ne ajutau să suportăm trecerea timpului.

Adesea hrana fu în parte insuficientă. Trebuiră multe proteste şi plângere pentru a obţine dela englezi hrana necesară. Comandantului câmpului C i se refuză cărbunii pentru bucătării.

— Oamenii mei nu vor mânca alimentele crude, spuse el comisarului englez. La nevoie vor face foc din toate lemnele de aici şi chiar din cel al propriilor voastre barăci. Zis şi făcut. Două zile mai târziu, pentru a evita alte urmări mai rele, un camion englez aduse combustibilul cerut.

(Continuare în numărul viitor).

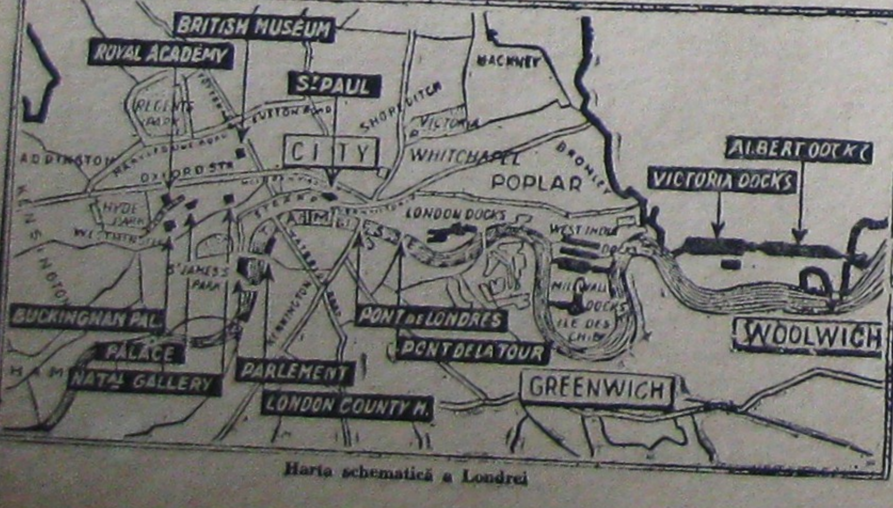

Harta schematică a Londrei

Cronica externă

Dela Moscova se dau semioficios noui asigurări că U. R. S. S. şi-a rezolvat chestiunile în spaţiul balcanic şi nu mai are de formulat nici o pretenţie. Inregistrăm faptul acesta liniştitor, cum se produce el.

„După ce arată, într'un articol intitulat „Al doilea războiu imperialist şi statele balcanice", cum au eşuat manevrele politice încercate în Balcani de puterile occidentale pentru a lovi în Germania şi în Rusia, ziarul „Krasnaja Swesda" aminteşte că Germania şi Italia au garantat inviolabilitatea teritoriului român.

„Ziarul defineşte apoi în termenii următori atitudinea Rusiei:

„Credincioasă politicei sale de pace şi de neutralitate în războiul actual, Uniunea Sovietelor se ţine în afară de lupta pentru Peninsula Balcanică. Ba şi-a rezolvat litigile care o interesau, după cum dovedeşte soluţionarea problemei Basarabiei".

★

Vizita d-lui von Ribbentrop la Roma trebuie înţeleasă în sensul metodelor Axei de a ţine un permanent contact diplomatic. In acest nou schimb de vederi s'au examinat problemele diplomatice în curs de rezolvare privind Europa orientală şi s'a constatat situaţia de pace creată în bazinul Dunărean în urma acordului romăno-bulgar de la Craiova şi arbitrajului de la Viena.

Ceeace ridică o chestiune nouă şi cu deosebire semnificativă este schimbul de vederi privind raporturile din ce în ce mai amicale dintre Spania şi puterile Axei Berlin-Roma. Germania şi Italia susţin cu căldură şi cu simpatie revendicările spaniole la Gibraltar. Această declaraţie venită după vizita d-lui Serano Suner la Berlin are un înţeles deosebit. Europa Naţionalistă în spiritul totalitar al Axei Berlin-Roma îşi defineşte şi îşi lărgeşte contururile spre Apus, ceeace este de o deosebită importanţă atât pentru formele pe care le pot lua ultima fază a războiului cât şi marea acţiune diplomatică preliminară a conferinţei de pace.

★

In Extremul Orient s'a pus capăt unui vechiu temeiu de tensiune. Acordul franco-japon recent încheiat curmă toate intrigile democraţiei anglo-americane în această parte a lumei.

Ministerul francez al afacerilor străine a publicat Luni un comunicat cu privire la încheerea acordului franco-japonez, relativ la Indochina.

Se spune în acest comunicat, între altele, că pentru a contribui la instituirea unei noui ordine în Asia orientală, şi de a aranja chestiunea chineză, convorbirile cu privire la Indochina au fost reluate la Tokio în cursul ultimelor săptămâni, într'o atmosferă amicală între ministerul afacerilor străine d. Matsouka şi d. Henry, ambasadorul Franţei.

Guvernul japonez ar fi dat asigurări guvernului francez că va respecta drepturile şi interesele Franţei în Extremul Orient şi mai ales integritatea teritorială a Indochinei precum şi drepturile suverane al Franţei în toate regiunile uniunei indochineze.

Guvernul francez pe de altă parte a declarat că este gata să acorde uşurinţe speciale guvernului japonez, pentru operaţiunile armatei şi marinei japoneze în Indochina.

Pentru reglementarea acestor uşurinţe de ordin militar, au avut loc conversaţiuni la Hanoi, între autorităţile militare japoneze şi franceze, cari la sfârşitul zilei de Luni au fost încheiate cu succes.

Pe baza acestui acord trupele japoneze au primit ordin să treacă frontiera Indochinei. In momentul când trupele japoneze au pătruns pe teritoriul indochinez s'a produs oarecare neînţelegere. Trupele franco-indochineze, ne primind încă nici un ordin pentru a admite pătrunderea trupelor japoneze în Indochina au opus o rezistenţă. După primele ciocniri, incidentul a fost aplanat şi ostilităţile au încetat.

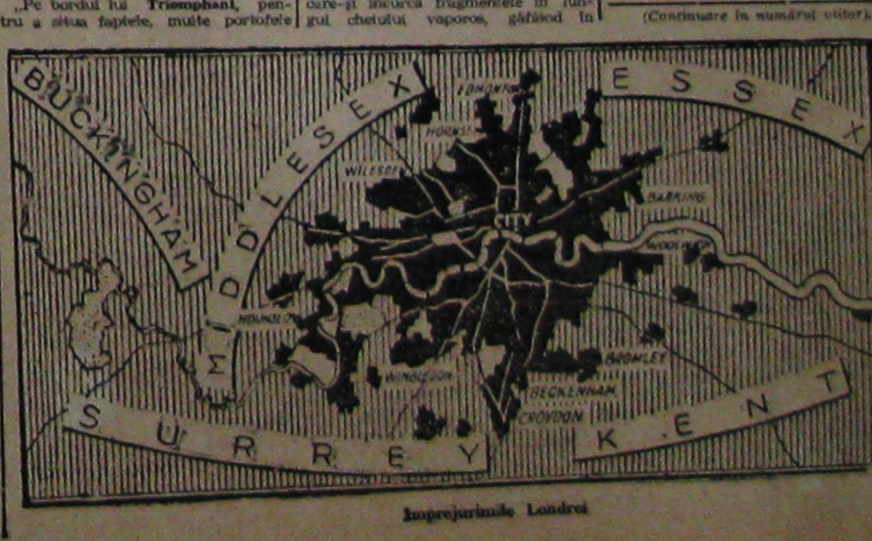

Imprejurimile Londrei

Menţiune la concursul de nuvelă

Un Crăciun la Nistru*)

de Preotul CONSTANTIN I. GHEORGHE

De două săptămâni de zile Eftimie Caisân nu mai are odihnă. Aleargă de colo-colo prin curtea gospodăriei, se înfundă prin hărman 1) pe după şira de paie, îşi scutură în prag zăpada lipită de cisme, intră în casă, apoi după câtva timp iese din nou şi iar începe umbletul. Nu-l mai ţine locul. Femeia şi cei cinci copii îl privesc uimiţi... Nimeni nu îndrăsneşte să-l întrebe de vorbă. El se aşează îngândurat pe marginea patului, cu capul între pumni muşcându-şi des buzele. O şuviţă de păr i s'a lăsat leneşă peste faţa posomorită şi îl gâdilă la coada ochiului stâng, unde stau încrustate trei cute adânci, ca trei drumuri ce duc spre acelaş sat... Se lasă într'o parte, ridică mâna, îşi dă repede părul peste cap şi aruncă nedumerit ochii către cei din casă. Şi ochii parcă îi sunt străini... Nu se oglindeşte în ei nici bucurie, nici întristare, ci o spaimă stranie, un adânc prăpăstios în care te rostogoleşti fără început şi fără sfârşit....

Pufăe greu pe nas, oftează lung umplându-şi pieptul de aerul călduţ amestecat cu fum de tizic din casă, apoi îi dă drumul uşurat. Văzând privirile întrebătoare ce-l urmăresc, bolboroseşte înfundat:

— „Voi să vă ţineţi gura şi n'aveţi nici o grije... Am eu destul!... Nistrul trebue să fie îngheţat. De asta nici o grijă. Mi-a spus şi cinovnicul 2) dela primărie că s'a scris şi'n jurnaluri"... Buzele îi sunt învineţite, crâmpoţite şi uscate de-o arşiţă lăuntrică. Oricât dă cu limba peste ele sau le zrumică între dinţi nu reuşeşte să le înmoaie.

Afară ninge mereu cu fulgi mari... vre-o câteva zile în urmă a fost ger de crăpau pietrele. Acum cu ninsoarea gerul s'a mai înmuiat. Câte o sanie uşoară şerpueşte drumul în fuga cailor sau vre-un om întârziat pela vr'un vecin se întoarce cu poftă de vorbă, frământând sub picioare vata proaspătă a zăpezii... Incolo nici ţipenie... Doar la marginea de din jos a satului moara lui Domintian păcăne într'una sfredelind liniştea, în scâncetul înăbuşit al pietrelor ce ronţăesc grâul ce cade din coş în tremurături regulate. Pe horn scânteile năvălesc puzderie spre gură, apar o clipă de-asupra lui şi se sting îndată, amestecându-se cu fulgii de zăpadă. Eftimie priveşte pe fereastră urmărind licăririle scurte ale scânteilor...

— „Aşa e viaţa, gândeşte el, o licărire de speranţă, într'un noian de dureri"... Şi gândurile i-se destrămau mereu în minte, aci clare ca firele de urzeală din pânza pe care o ţese în stative 3) nevasta, aci încâlcite şi destrămate ca fulgii de zăpadă ce se pierd printre alţii, de nu-i poţi urmări sau descurca...

De cincizeci de ani a crescut în satul ăsta şi mai bine şi mai rău... Până la răsboiu a fost mai bine; dar de atunci casa nu-i mai e casă şi masa nu-i mai e masă. Trăeşte ca un epure cu frica în sân, aşteptând din moment în moment să fie înhăţat de oamenii stăpânirii. De când s'a schimbat cârmuirea dela Moscova, munceşte ca un rob şi nu mai poate prididi. Se gândeşte cu jale la Rusia albă, la Rusia ţaristă... Ce vremuri erau atunci... Biserica nu era cu turla dărâmată şi în marginea satului nu se ridicase ca un munte colhozul de acum... Işi aminteşte cu drag şi de vremea muscăliei, cum voiau să-l înveţe carte şi cum se prăpădeau toţi de râs când îl puneau să zică rar: Ma-ri-a Fe-o-do-rov-na şi cum el răspundea tot aşa de rar şi apăsat: Ma-ri-a Fle-an-du-ra... Şi rând pe rând îi trec pe dinainte grozăviile răsboiului... trecerea în Ţara Românască. Dece n'a rămas el atunci în Ţara Românească?... Nici acum după atâţia ani nu-şi poate erta greşala de atunci. Acum ar fi avut gospodăria lui şi-ar fi trăit liber cum trăesc bunăoară fraţii lui dincolo de Nistru... Dar s'a gândit la nevastă... Şi a venit după ea...

Işi luă ochii dela fereastră şi oftă adânc. Femeia încovoiată deasupra răsboiului de ţesut se opri o clipă din lucru, îl măsură cu o privire rugătoare, vru să zică ceva; dar vorba îi încremeni pe buze... Schimbă piciorul pe ipele iţelor şi suveica începu să treacă şi mai repede dintr'o parte într'alta a pânzei. De vreo două săptămâni de când Eftimie s'a hotărît să treacă Nistrul numai aşa o duce... Au aranjat cu grijă toate lucrurile... Până la graniţă nu aveau decât douăzeci de kilometri. Mai aşteptau zăpada. Acum a venit şi ea şi cum ninge mereu, imediat li s'ar acoperi urma şi nimeni n'ar şti încotro au luat-o. Sania e în şură pregătită ca de bejenie: tot ce bruma au agonisit mai de preţ în anii de muncă şi sudoare ai tinereţeii e îngrămădit acolo. Cailor le-a dat mereu mâncare din belşug... O să treacă dincolo ca vântul... Acolo or trage la rude şi or sta aşa până'n primăvară când s'or apuca şi ei de lucru şi dacă le-o ajuta Dumnezeu şi-or dura o nouă gospodărie. A mai fost el Eftimie spre frontieră, la Grigoropol; dar atunci nu dăduse gerul şi nu îngheţase Nistrul. Dar acum Nistrul e tun...

Zăpada numai bună de sanie şi ninsoarea care cade mereu îi ascunde din ochii neadormiţi ai santinelelor.

Ceva mai la vale la Grigoropol spre Delacheu, posturile de pază sunt mai rare. Pe acolo şi-a pus de gând să treacă. Malurile sunt mai joase şi deci mai uşoare de coborît şi de urcat... Şi în mintea lui se deschid în noapte două urme de sanie cari se pierd tocmai dincolo la Speia în Ţara Românească...

Eftimie tresări. Deafară pătrundea până în casă răpăit înăbuşit de paşi şi larmă multă. Inălţă capul turburat. O echipă de muncitori încolonată în pas milităresc trece spre colhoz. Incovoiaţi de spinare, în chiote şi cântece greoae de muncitori trudiţi păreau o turmă de oi mânată cu biciul dela spate de vlăjgani ce-şi târşiau cismele în cadenţă pocnind regulat din mâini şi înjurând înfundat. O turmă de oameni de adunătură, oameni fără de familie, fără copii, fără Dumnezeu... Se împing unii într'alţii, se înghiontesc de parcă nu le-ar ajunge drumul... Şi tovarăşii trec mereu cu şepcile pleoştite pe urechi, cu feţe lungi şi supte, cu mâinile înfundate pe mânecile bluzelor groase, legate cu curea, gâfâind de drum şi cântând răguşit şi tărăgănat prelungind vorbele ca într'un cânt de înmormântare:

— „Hai la lup-ta cea ma-a-re...

*) Din volumul „Oameni dela Nistru" care va apare în curând.
1) Grădină.
2) Funcţionar.
3) Războiu.

Rob cu rob să ne uni-i-m"...

Eftimie clipeşte des, se freacă la ochi cu dosul palmei şi murmură printre dinţi:

— „O să scăpăm noi... o să scăpăm"...

Cântecul se îndepărtează şi se aude din ce în ce mai stins. Copiii se uită unii la alţii, urmăresc cu privirea când pe tatăl îngândurat, când pe mama care nu mai isprăveşte. Le e foame şi-ar cere mâncare; dar nu îndrăznesc. Tac toţi ca şi când le-ar fi pierit glasul şi sunt numai ochi. La celelalte case au început să se aprindă luminile. Se lasă noaptea peste sat strecurându-se pe nesimţite printre roiul de fugi albi ce-a umplut văzduhul, peste acoperişurile de stuf ale caselor sărăcăcioase, peste salcâmii desfrunziţi şi peste drumurile înzăpezite...

In casă peste tăcerea înţelenită, întunerecul se aşterne ca o pâslă deasă, peste suflete neliniştite înăbuşind oftările adânci ale tatălui şi scâncetul înfometat al copiilor.

In ochii tuturor licăreşte acelaş semn de întrebare: Ce facem?... Şi desnodământul îl urmăresc toţi setoşi să-l citească în ochii adânciţi în fundul capului ai tatălui, sau să-l audă şoptit printre dinţii încleştaţi de durere şi milă. Când femeea a întins masa Eftimie a scăpărat în amnar, a aprins lampa, s'a mai înseninat puţin la faţă şi-a făcut câteva cruci şi s'a aşezat jos lângă copii. Pe masa rotundă şi joasă, numai cu trei picioare, o mămăliguţă aurie şi un cenac cu peşte fript în saramură îi îmbia pe toţi cu un miros plăcut.

Eftimie tăiă cu aţa o felie de mămăligă, frânse o coadă de peşte, îmbucă lacom de câteva ori apoi îşi îndemnă mulţumit copiii:

— „Mâncaţi băieţi!... Dece staţi mă?.. N'aveţi nici o frică. Uite acuma plecăm. Să se mai înopteze oleacă... La cântatul cocoşilor, de-o vrea Dumnezeu suntem la Nistru!..."

Copiii plini de sfiiciune mai prinseră curaj. Feodor, cel mai mare, cu nişte ochi de foc şi iute ca o veveriţă începu chiar să zâmbească încrezător, dând cu cotul lui Pavel care se găsea în dreapta lui. Ei erau cei mai mari, nădejdea bătrânului Eftimie. Pintilie, Catuşca şi Artemie erau mai mititei şi nu-şi prea puteau da bine seama de ceiace se întâmpla. Ştiau atâta că se mută cu toţii într'altă parte, unde o să trăiască mult mai bine. Nu înţelegeau însă dece toţi umblau mereu trişti dacă dincolo de Nistru îi aştepta o viaţă aşa de frumoasă.

— „Că bine zici Eftimie, continuă nevastă-sa. Până acolo e cale, e frig; mâncaţi bine copii, dacă eşti sătul la urma urmei mai poţi răbda frigul... Aşa Catuşca, mănâncă cu inimă... înmuiaţi şi în saramură!"...

Catuşca rupe din mămăligă, înmoaie în saramură şi înghite cu poftă. Parcă niciodată nu i-a plăcut mâncarea ca acum... Dacă n'ar fi ceilalţi supăraţi ar râde şi ar glumi de ar răsuna casa. Pavel suge şi el dintr'o căpăţână de peşte rotindu-şi privirile pela ceilalţi...

Numai Pintilie şi Artemie stau cu privirile în jos şi mănâncă liniştiţi. Artemie e cel mai mic dintre toţi, cu nişte obraji bucălaţi şi cu un păr gălbui încârlionţat deabia aşteaptă să se vadă în sanie în goana cailor... De mult a visat el o plimbare aşa la marginea satului.

După masă s'au culcat toţi să fie odihniţi pentru drum. Când s'a deşteptat Eftimie, copiii dormeau duşi înghesuiţi unu 'ntraltul. S'a dus la cai, i-a înhămat la sanie le-a mai pus ceva paie înainte şi s'a înapoiat în casă. Nevasta l-a simţit şi s'a ridicat binişor:

— „Gata?"... întrebă ea mai mult pe şoptite.

— „Gata!" răspunse el calm.

— „Să sculăm copiii!"

Au sculat pe cei mai mari. Pe Pintilie şi pe Artemie i-au luat în braţe înfăşuraţi în aşternutul călduţ şi i-au aşezat binişor în sanie... Au eşit în drum. Eftimie se înapoie ca şi când ar fi uitat ceva... S'a învârtit pela colţul casei, pe lângă şura de paie şi s'a înapoiat tot aşa de tăcut. Când s'a suit în sanie şi a luat hăţurile cailor în mână câţiva licurici de lumină se zăreau la şură şi într'un colţ al casei. Puse mâna pe bici, sfichiui cu el văzduhul şi-şi îndemnă rugător caii:

„Hai, puiule, hai,
Hai la Usurischi Crai
C'acolo-i bine de trai..."'

Şi ninsoarea nu mai încetează. Aceiaşi fulgi mari se cer mereu prin sita nemărginită a cerului. Casele înfundate în căciulile albe de zăpadă mai fumează încă prin hornuri — imense bucle cari adapă cu fumul lor răceala văzduhului nemărginit.

Când au ajuns în deal, în dreptul colhozului, se desluşeau în vale limbi mari de foc, ce se ridicau din toate părţile cuprinzând ca 'n nişte braţe vânjoase gospodăria părăsită. Nevasta începu să plângă. Eftimie îşi înfundă şapca pe urechi, trase cozorocul mai pe ochi, dete bici cailor şi sania porni ca un fulg în noapte...

Nu se mai auzea decât ropotul înfundat al cailor şi răsuflarea copiilor adormiţi. Eftimie ascultă o clipă atent, se întoarse la cei din spate rotindu-şi privirea ocrotitoare asupra lor... Feodor cu ochii mari atenţi îi urmărea orice mişcare, gata a-i da o mână de ajutor dacă ar fi fost nevoie.

Zări şi pe Pavel lângă ceilalţi copii adormiţi potrivindu-le ţoalele pe lângă ei. Ii măsură lung pe toţi mişcat de duioşia ce-i umpluse sufletul şi şopti tremurător:

— „Ai grije Pavele să nu se desvelească"...

Pavel avu o tresărire. Ridică ochii către tatăl său şi înclină afirmativ din cap mândru de misiunea ce i se încredinţase:

— „De asta n'avea grijă"... Apoi se apropie mai tare de Artemie, strânse pătura pe lângă Catuşca şi se retrase liniştit la locul său.

Pe faţa lui Eftimie s'a lăsat ca un nor ameninţător o spaimă pe care n'a simţit-o până acum. Dacă îl va prinde la graniţă? Şi înaintea ochilor i se deşiră ca nişte munţi ameninţători închisoarea, taigaua şi viforul Siberiei. Mustaţa i s'a sbârlit puţin şi partea stângă a buzei de sus a început să-i tremure.

Peste ochii adânciţi în noapte, a trecut ca o undă de apă căldicică, lacrimile pribegiei... Se şterse cu mâneca, scoase dela picioare şipul 4) cu vutcă şi-i trase un gât să mai prindă curaj... Altă dată i-ar fi fost mai uşor... Ar fi trecut Nistrul şi înnot; dar acum cu nevastă, cu copii în vreme de iarnă... N'a putut vinde nici măcar jumătate de desetină 5) din luncă sau certfertul 6) de vie... Tot ar mai fi luat câteva ruble. Simte că se îneacă, înghite în sec, oftează adânc şi-şi face cruce:

— „De nu mi-ar rămâne nevasta şi copiii pe drumuri"...

Nici nu isprăveşte; ca şi când ar fi fost ars cu un fier roşu sare în sus, strânge hăţurile în mână şi scoate barda dela brâu gata să despice în două fruntea oricui s'ar pune în drumul fericirii lui. Ca fulgerile privirile lui urmăresc cercetătoare mişcările de nelinişte şi spaimă ale cailor scuturând întunericul nopţii. Caii s'au oprit, ciulesc mereu şi adulmecă cu boturile umede aerul rece al nopţii. Intr'o clipă Eftimie fu înaintea lor cu barda în mână, în timp ce Feodor ţinea în locul lui hăţurile. Strivi între dinţi o înjurătură şi o porni mai departe.

4) Sticla.
5) Desetină = măsură de pământ egală cu 1 ha.
6) Certfert = măsură de pământ egală cu 1/2 pogon.

(Continuare în pag. 13-a)

Rusia-Eurasia

(Continuare din pag. 5-a)

Insă, trecerea Rusiei între ţările coloniale se va produce sub auspicii prielnice, continuă eurasiştii. Prestigiul europenilor e scăzut. Ei au aţâţat pe asiatici şi negri senegalezi în mod războinic i-au introdus în tainele mitralierii, i-au pus să învingă pe europeni. Ei au creat între autohtonii din Africa şi Asia un strat de intelectuali, cari îşi bat joc de „putreda cultură europeană". Nu mai există nici o colonie care să nu ştie ce înseamnă autodeterminare.

Sub acest aspect Rusia capătă un rol cu totul deosebit în sistemul colonial. Eri însă era la acelaş rang cu stăpânitorii coloniilor. In comparaţie cu celelalte ţări coloniale, Rusia dispune de cele mai bune mijloace technice şi spirituale. Dacă ea va nimeri chiar în dependenţă, atunci Rusia va ocupa între ţările coloniale un loc de frunte, ea va lua de drept conducerea în acţiunea de emancipare a coloniilor.

Bolşevicii au această presimţire, şi de aceia propovăduiesc în colonii — nu comunism, ci europafobie. Involuntar ei se închină faţă de noul imperativ categoric al istoriei ruseşti: internaţionaliştii de bună seamă, au ridicat steagul de emancipare a coloniilor. In unele, pe atunci quasi-independente (Turcia, Iranul, Afganistanul) propaganda lor a dat greş, din cauză că aceste ţări s'au întors în mod brusc la revoluţia naţională scuturând cu un ceas mai de vreme orice tentativă a colonizatorilor (dacă nu socotim „garanţiile" impuse, la un loc cu împrumuturile grase, din ultimul timp!)

Din păcate (spun aderenţii şcoalei eurasiste), mulţi dintre intelectualii ruşi nu s'au deprins cu căile noi ale istoriei. Ei tot se găsesc în mrejele unui europeism deformat). Ei vor lucra, cot la cot cu străini, la restaurarea paupertăţii naţionale; bineînţeles, numai ca funcţionari la trusturile străine, la comisiuni de control etc. Acestor aserviri nu le vor presta niciun fel de oportunism, însă, având în vedere pasivitatea tradiţională a intelectualului rus, aceasta va aduce la recunoaşterea morală a străinului, — la robirea, nu numai colonizarea Rusiei. Implinirea misiunii istorice—elibrarea lor înşişi şi a coloniilor — va fi amânată la un soroc foarte îndepărtat. Prinţul N. Trubeţcoi scrie: „Indeplinirea acestei sarcini va reuşi numai atunci când în conştiinţa opiniei ruseşti se va produce o ruptere sufletească cu Europa, după ce ruperea istorică a devenit un fapt împlinit. Atunci izbânda va fi asigurată, nici-un jurg străin nu ne va speria".

Pesimismul eurasiştilor nu se opreşte nici faţă de supremele consecinţe. Poate că unele guverne viitoare în Rusia, prin machiavelism sau prin „opoziţie domesticată", vor şti să facă jugul străin mai domol, mai moale... şi cu atât mai repede Rusia va păşi la îndeplinirea misiunii sale. Rusul trebuie să înceteze de a fi o fiinţă cu două feţe —rus şi european, fiindcă el reprezintă un tip cultural în sine: el e eurasiat.

S'ar putea vorbi de singurul merit al bolşevicilor: ei au accelerat întrezărirea acestui adevăr. In istorie nimic nu este întâmplător, nimic nu se întâmplă degeaba, şi nici nu se pierde nici-o energie. Eroarea cardinală a bolşevicilor: ei cred că împing istoria, pecând ei înşişi sunt împinşi de istorie. Ei nu sunt meşteri, ci numai scule. Istoria a avut nevoie de o forţă robustă pentru a scutura un popor pasiv de 170 milioane, aşa cum, 200 de ani în urmă, Petru cel Mare (1696—1725) a revoluţionat ţara sa pentru a pregăti o nouă perioadă istorică, cea ruso-eurasiatică, premergătoare celei eurasiatice.

IV

Teza despre „căderea Rusiei din Europa", din punct de vedere politic şi istorico-cultural se impune uşor. Dar cum stă chestiunea din punct de vedere economic? Nu s'a răsbunat oare, în mod grozav această cădere din Europa (prin blocade, voite sau nevoite, a primei perioade bolşevice)? Desigur, răspund eurasiştii, însă aceasta a fost inevitabil. Rusia trebuie împinsă şi economiceşte pe căi proprii, adică eurasiatice.

Starea gospodărească a unei ţări depinde, în mod principal, de căile ei de comunicaţie. Ele sunt hotărâtoare pentru dinamica gospodăriei — pentru schimb şi consum. Tarifele de transport înrăutăţesc... înrăurează structura economică. Statul este în stare să reglementeze tarifele vamale şi de transport, nu însă impedientele naturale, cum sunt: distanţe mari, lipsă de porturi... Aceste piedici rămân constante la un nivel anumit al technicei.

De aceia are o importanţă covârşitoare dacă centrele de producţie ale unei ţări se găsesc aproape de apa cea mare sau departe de ea. Inainte de răsboiul mondial tariful pe uscat în Germania era de 50 ori mai scump decât cel naval. In Rusia, unde căile ferate erau deficitare totuşi tariful lor era de 7—10 ori mai scump decât cel maritim. Ţările care dispun liber de comunicaţiile maritime, suferă mai puţin din cauza distanţelor decât ţările pronunţat continentale. Deacela în piaţa mondială, în relaţiunile economice interstatale, principiul oceanic se contrapune principiului continental. Acest lucru nu trebuie să fie înţeles în sens absolut, fiindcă nici transportul maritim nu e egal cu zero, şi pedealtă parte există o diferenţă sensibilă între tarifele de lungă distanţă şi cele de cabotaj.

Oceanul este universal, continental — diferenţiar. O gospodărie universală (mondială) se poate baza numai pe principiul oceanic. O imagine asupra relaţiilor cu oceanul a diferitelor ţări o dă harta de zone equidistante, la care o linie leagă toate punctele de o egală depărtare dela ocean sau dela eşirile libere spre ocean, vasăzică puncte, accesul cărora la ocean e egal de uşor sau greu. In Europa (la vest de meridianul Petersburg-ului) nu există nici-un punct cu o distanţă la apa cea mare mai mult de 600 klm., în Australia — de 1000 klm., în America şi Africa — de 1700 klm., şi numai în Asia se găsesc puncte cu o equidistanţă de 2400 klm. (Cudja, ţinutul Semirecie, şi chiar atunci se înţelege accesul la ocean, unde porturile, din cauza îngheţului, sunt cu totul sau parţial inpracticabile.

Unul şi acelaş produs din Culdja şi Birmingham trebuie să se prezinte pe piaţa de censum la acelaş preţ. E însă un lucru imposibil. Presupunem, că costul confecţionării este acelaşi, — atunci Anglia are posibilitatea să aducă acest produs fără multe cheltuieli şi pierdere de timp la ţărmul oceanului, pentru a-l transporta pe calea eftină a mării, pe când Culdja este nevoită a-l transporta 2400 klm., pentru a ajunge la o apă cu totul neospitalieră şi departe de piaţa consumatoare. E evident, că Culdja va rămâne în urmă; ba produsele ei vor fi prea scumpe, ba ele nu-l vor satisface pe producător din cauza randamentului infim. Din aceiaşi cauză consumatorul siberian e nevoit să renunţe la produsele pieţii mondiale. Culdja va rămâne în urmă şi cu oferta şi cu cererea, — lipsă dublă pentru regiunea respectivă.

Presupunem, în mod condiţional, că zone de 800 klm equidistanţă permit un schimb viol cu oceanul. Afară de această zonă găsim următoarele teritorii: Australia centrală, Sahara sudică şi Sudan, Congo şi Zambezi, platoul brazilian şi Paraguay — deşerturi şi regiuni tropicale, ascensiunea culturală a cărora rămâne foarte problematică. Cu totul altfel stau lucrurile în spatele acestei linii condiţionate în Europa de răsărit şi în Asia. In dosul acestei linii se găsesc China interioară şi apuseană, Kaşemir, Pendjab, o parte a Indiilor, nordestul persan, tot Turkestanul (Marea Caspică este un lac intern), toate parte cultivabilă a Siberiei, Extremul Orient, Uralul cel bogat, Volga de mijloc cu cel mai fertil cernoziom (districtele Penza, Tambov, Simbirsc), — un teritoriu imens eurasiatic, spre care gravitează China de Vest, Mongolia Exterioară şi Iranul. Străbătând miile de kilometri, gospodarul eurasiatic nimereşte tocmai la porturi îngheţate şase luni sau mai bine fiece an, sau la mări mediterane (Baltica, Neagra), eşirele cărora pot fi uşor barate politiceşte şi milităreşte.

De fapt, Eurasiei îi rămâne o singură eşire la ocean: Camciatca... Toate sforţările Sovietelor pentru „deschiderea marelui drum nordic" nu pot fi luate în serios, fiindcă legătura între Oceanul Polar şi cel Atlantic trece prin aşa zisă bara Wyville Thomson cu adâncimea de numai 60 metri. Drumul nordic spre oceanul Pacific e prea lung şi riscant, pentru a deveni cândva rentabil.

Graniţa extremă a expansiunii ruseşti spre sud este Marea Mediterană cu barajele dela Suez şi Gibraltar şi golful Persan cu apă mică. Destinul a refuzat Rusiei talazurile libere care îmbrăţişează coastele la San-Francisco, la Irlanda, la Bretagne, Africa, America de Sud, Japonia şi Australia. In Rusia chiar şi porturile Mării Negre îngheaţă pentru 2—3 luni. In afară de Suedia şi Canada, 90 la sută din omenire nu ştie ce este o mare îngheţată.

Distanţele imense, îngheţul porturilor şi uşurinţa de a bara eşirele îndepărtate la ocean — iată cauzele care condiţionează continentalitatea şi izolarea Eurasiei. Rămânând izolată şi păstrând actualele forme economice, ea se va degrada la stările gospodăriei naturale, ea va deveni „curtea de serviciu" a gospodăriei mondiale, purtând întotdeauna consecinţele dureroase ale sărăciei ei geografice. De asta au să poarte grijă tocmai imperiile oceanice.

Insă, spun eurasiştii, Rusia va căuta drumuri noi şi le va găsi. Ea va renunţa la politica pontică şi se va converti dela principiul oceanic la cel al vecinităţilor continentale. Rusia e mare şi diverse sunt bogăţiile ei, care cu timpul vor găsi un rulaj complect intern, — nu cum a fost înainte când lânăria rusească să expedia în străinătate pntru a fi reimportată — prelucrată, dar şi scumpită.

Va trece un timp îndelungat până la reglementarea definitivă a schimburilor intern-continentale, poate că niciodată ea nu va fi complectă — doar numai în obiecte de interes secundar, — în orice caz nu se va provoca nici-o criză acută şi dependenţă de piaţa mondială nu va fi hotărâtoare pentru gospodăria continentală. Ţinuturile imense ale Eurasiei vor depinde unul de altele, ele se vor prezinta şi ca front şi ca hinterland economic în acelaşi timp. Complexe continentale de aşa [illegible]tură nu sunt deloc imaginare. Un exemplu convingător îl dau Statele Unite din America, care în caz de nevoie se pot aproviziona complect din mijloace proprii: un exemplu concludent de autarchie sută la sută.

Eurasia dispune de teritorii imense pentru cultura făinoaselor, are păduri dela Ladoga până la Vladivostoc — cam 10.000 klm., — are bogăţii neexplorate la Ural, în Siberia, în regiunea Donetului, şi — după cercetări recente — în regiunea Curse (fier) şi în ţinutul situat între Uralul de sud şi Marea Caspică. Bineînţeles, gama temperaturelor anuale e mai săracă ca în America de Nord (dela ghiaţa polară până la plus 25 grade la Florida). — In Eurasia ea se întinde dela ghiaţa polară până la plus 16 grade la Batum, însă simpla extindere până la golful Persan, mai bine zis, încadrarea Persiei în complexul eurasiatic, ar da o temperatură anuală de plus 23 grade, apropiindu-se de cea din Florida.

Recapitulăm: Eurasia are toate premisele gospodăreşti — păduri, cernoziom, stepă, zăcăminte de minereu; fără concurenţă, teritorii subtropicale (Turkestanul, Transcaucazia), unde se produce orez, bumbac, viermi de mătase, şi în sfârşit golful Persan care n'are nici-o importanţă ca mare, prin care însă Eurasia s'ar putea aproviziona cu mărfuri coloniale pe care pământul ei nu le produce (piper, nuca de cocos, cafea etc.). Cauciucul se produce în partea de sud a Eurasiei.

Natural că eurasiştii ştiu neputinţa unei izolări complecte. Ba mai mult, ei susţin, că redresarea Rusiei-Eurasiei fără ajutorul din afară va fi imposibilă... Ei numai subliniază că Rusia nu trebuie să urmărească numaidecât o politică oceanică pentrucă aşa fac şi celelalte mari puteri, renaşterea politică va fi urmată de cea economică, însă pe alte drumuri decât cele bolşevice. Imperialismul lor recent contrazice destinelor eurasiatice şi prin aceasta e condamnat, în ciuda unor succese eventuale, posibile într'o Europă sguduită până în temelie.

E lesne de înţeles că eurasiştii au fost combătuţi din partea ruşilor — în Rusia ca şi în diaspora emigrantică. Lor li s'a reproşat cum că vor „asiatiza" Rusia. Insă, până în prezent eurasiştii reprezintă singura grupare a intelectualilor ruşi cari au o ideie bine precizată asupra revoluţiei ruseşti şi un program plausibil pentru viitor, — chiar dacă programul acesta sună foarte pesimist pentru urechea rusului.

Heinrich Block

DACISM

de FLORIN MIRONESCU

O viziune schematică a Istoriei româneşti, înţeleasă ca evoluţia unei stări de conştiinţă colectivă, către realizarea unităţii sale politico-sociale „ar putea-o caracteriza şi defini prin cuvântul „Latinism".

Dela revelaţia nobilei noastre origini romane în cronicarii veacului al XVII-lea şi până la integrarea noastră în istoria universală la 1919 ca o voinţă unitară de trăire românească, latinismul ne-a fost ideea-forţă directoare. In drumul regăsirii naţionale, latinismul ne-a dat hotarele cultura prezentului.

Dar pentru desăvârşirea acestei regăsiri, latinismul trebue să rămână o religie moartă. Nu ne mai putem făuri, fără primejduirea existenţei, un ideal, din adorarea unui idol depăşit şi imuabil. Cultul înfăptuirilor sfârşite este apanajul popoarelor decadente, al popoarelor ce-şi trăesc viaţa, dar nu şi-o croesc. Esenţa vieţii Neamurilor este mişcarea, din voinţa de putere şi spre împlinirea ei.

Simţim tinereţea Neamului, în pumnii strânşi pentru dăltuirea unui viitor al nostru, românesc. La demiurgicul îndemn regal am risipit umbra minaretelor, descătuşându-ne pasiunea devenirii. Vom căuta să realizăm proorocirea cuvintelor lui Keyserling: „Acest popor şi această ţară vor avea un mare viitor", răscumpărând printr'o participare înverşunată la iureşul înnoirilor contimporane, inexistenţa noastră două mii de ani. Pentru Destinul nostru mesianic, să zidim din temeiurile vechimii noastre milenare pe acest pământ binecuvântat, un ideal numai al nostru, să fie catapeteasmă altarului Neamului.

Şi să-l numim „Dacism", pentru tot cuprinsul lui de jertfă, cinste şi iubire de moşie.

★

Vedem o semnificaţie în faptul că actul de naştere al istoriei noastre pe aceste tărâmuri, înscrie la 512 înainte de Christos, în prima mărturie scrisă asupra strămoşilor noştri, frumoasa preţuire a cronicarului din Halicarnas, Herodot: „Dacii cari se cred nemuritori, cei mai viteji şi cei mai cinstiţi dintre Traci, singuri ei s'au hotărît să reziste îndărătnic lui Dariu".

Indrumând o civilizaţie pe care Istoria, prin Strabo, a însemnat-o ca una ce se zidise înalt „prin abstinenţa, sobrietatea şi ascultarea de poruncă a poporului", nu-i de mirare că Burebista se putea intitula „Rege şi Stăpânitor al tututror ţinuturilor de dincolo şi de dincoace de Dunăre", întinzându-şi puterea stăpânirii din Cadrilaterul Boem până în Bug şi Mare şi din Hemus (Balcanul de azi), în Carpaţii nordici şi putând singur înfrunta Roma imperială, cu un sfert de milion de luptători.

Aceşti „cei mai înţelepţi dintre toţi barbarii şi mai asemenea Grecilor" după mărturia lui Dio Chrisostomul, care-şi cântau legile pentru a şi le întipări mai bine în inimi, care nu plecau să-şi apere pământul mai înainte de a se împărtăşi cu Duhul lui prin apa Dunării şi care nu nemurirea zalmoxiană în suflete „mergeau la moarte mai bucuroşi decât la ori ce altă călătorie" (Iulian Apostatul), nu trebue să uităm că ne-au transmis prin sângele lor moştenirea sacră a unor virtuţi pe care se poate clădi pentru veşnicie o lume mare românească.

Că sângele dac umple puternic vinele româneşti, nu se mai poate tăgădui astăzi. Astăzi când toate popoarele îşi caută în propriul lor trecut puncte de razim pentru un viitor mai bun, când pe autohtonisme cată a se desăvârşi o nouă ordine spirituală, nu putem săvârşi greşala de a pune la temelia fiinţei noastre naţionale străluciurea unei latinităţi ce ne-a întrerupt protoistoria o sută şi şaptezeci de ani, între Traian şi Aurelian, numai pentrucă ne-a dat limba pe care-o vorbim.

Cremenea virtuţilor dace singură ne-a putut da tăria să rezistăm două mii de ani, pe acest pământ, dela ei moştenit, „în calea tuturor răutăţilor". Dăinuirea vieţii dace o mărturisesc cronicele, Casius Dio — se închinaseră lui Traian odată cu aşezările lor, pe cei ce-şi aduseseră forţa braţelor în „Ala I Dacorum" din Noricum în „Cohors II Augusta Dacorum veterana milliaria equitata" din Panonia, în „Cohors III Dacorum" din Macedonia şi chiar în îndepărtata Britanie, precum şi pe cei cari rămaşi în afara „limes"-ului la începutul cuceririi, erau strămutaţi în provincie pe măsura înfrângerii lor.

★

Să fi fost numai mărturiile acestor începuturi ce au frământat cu sânge şi sudoare românească, trei milenii şi jumătate, pământul dintre Tisa şi Mare şi încă am avea drepturi incontestabil să ne simţim mândri puterea şi dreptatea noastră de stăpâni în ast colţ de lume.

Dar descoperirile arheologice recente ne întăresc dreptatea şi ne îndreptăţesc credinţa în viitor, din urmele cu mii de ani mai vechi, neolitice şi chiar paleolitice (în nordul Basarabiei), ale unei civilizaţii înaintate, pe care Carl Schuchradt o preţueşte ca „superioară" şi împreună cu antropologul Eugen Pittard o atribue Dacilor.

Dacă adăugăm părerile recente ale unui Guenther, Gales, Childe, Cossina şi Behn, care consideră regiunea dintre Nipru, Dunăre şi Balcani ca leagănul rassei ariene, dacă ne amintim afirmaţia suedezului Oscar Montelius: „Popoarele care au năvălit Suedia şi Finlanda sunt venite din părţile nordice ale Mării Negre şi dela Dunărea inferioară", opinie împărtăşită de francezul Bertrand şi germanul Schleicher şi dacă repetăm convingerea lui Tagore că din acest ţinut a venit baza civilizaţiei Indiei, sentimentul întâetăţii noastre în sâmburele arianismului civilizator nu poate să nu ne ridice cu vijelios avânt mesianic, spre împlinirea unei chemări providenţiale.

In desfăşurarea chemării lui, Dacismul înglobează Latinismul ca un simplu accident depăşit. Din forţa lui de demnă dăinuire fără vârstă din lupta lui de crâncene virtuţi înnoitoare, ne descifrăm noi viitorul în supremaţia spirituală a sud-estului european şi într'o contribuţie puternic românească la patrimoniul civilizaţiei omeneşti.

Noua carte de telefon pentru București

Societatea Anonimă Română de Telefoane informează pe abonații săi din București că s'a început distribuirea noii cărți de telefon. Această distribuire se face pe sectoare și va fi terminată la aproximativ 7 Septembrie.

Noua carte de telefon va intra în vigoare la 8 Septembrie, dată la care se vor face aproximativ 2000 schimbări în numerile de telefon ale abonaților.

Cartea de telefon se distribue gratuit. După 8 Septembrie va începe ridicarea vechilor cărți de telefon. In interesul bunului mers al serviciului telefonic, abonații sunt rugați a libera vechile cărți de telefon agenților Societății.

Permanența românească și europeană a mișcării legionare

(Continuare din pag. VII)

...istică. A vorbi despre destinul unui om, al unui neam, sau al unei comunități de popoare (cazul popoarelor europene) nu înseamnă că încercăm să vorbim despre lucruri și despre adevăruri cari depășesc putința noastră de înțelegere pentrucă aceste lucruri și adevăruri își găsesc explicația numai în spiritul divin. Nu. **A vorbi despre destinul neamului românesc,** căci despre el este vorba, în**seamnă a desprinde din această noțiune elementele ei componente, — cari vom vedea că sunt de natură spirituală și materială, — pentruca în felul acesta să ne putem explica și conținutul mistic al ideii de destin.**

Neamul românesc este răspândit pe o anumită suprafață de pământ, pe care trăește de aproape două mii de ani; are o concepție de creștinism ortodox asupra așezării lumii în formele pe cari le cunoaștem; și are o tradiție istorică a lui verificată prin experiența secolelor de obidă și de suferință, pe cari le-a trăit și muncește cu vrednicie și cu răbdare acest pământ plin de bogății, de care se simte legat prin toată viața lui și pentru care s'a luptat și a murit de atâtea ori. Iar această bucată de pământ pe care o stăpânește poporul nostru, într'un climat spiritual pe care l-a produs chiar sufletul lui, — această bucată de pământ, scriem, nu este un fragment izolat din planetă. Ne aflăm înconjurați de anumite vecinătăți biologice și spirituale. Mai precis: ne aflăm la o încrucișare de drumuri ale imperialismelor unor mari puteri cari reprezintă, în acelaș timp, două lumi. Intâi, prin așezarea noastră geografică suntem cea mai avansată linie europeană după care începe lumea slavă și în al doilea rând aici, sub cerul neamului românesc se întretae spiritul imperialismului slav și al celui german. Suntem adică între ciocan și nicovală. Intre ciocanul slavismului (citiți orientalismului asiatic), care bate nicovala europenismului (citiți cultura și civilizația continentală).

La această cruce de drumuri, prin încrucișările acestor lupte spirituale, neamul românesc a rezistat tuturor tentativelor, firești de altfel, cari i-au amenințat, în atâtea rânduri ființa statului și însăși existența. (Istoricii consideră ca un adevărat miracol existența poporului nostru ,care, insulă într'o mare slavă, nu a putut fi înghițit).

Suni deci coordonate de natură spirituală **(ortodoxia și tradiția istorică) și de natură materială (așezarea geografică, bogățiile pământului)** cari nu au determinat ca poporul nostru să trăiască o anumită viață. Un anume stil, care nu a fost, dela început, ceva întâmplător pentrucă a isvorît din realități spirituale și materiale precise. Dar aceste realități ale pământului și ale sufletului cari formează coordonatele despre cari am vorbit sunt componentele ideii de destin. **Acum dacă facem apropierea între destinul neamului și mișcarea legionară vom constata că această mișcare, interpretează integral și politic,— coordonatele destinului românesc. Cu alte cuvinte mișcarea** legionară s'a născut din *realități ale pământului și din necesități ale spiritului românesc.* Mișcarea legionară este o mișcare de mistică religioasă, ca și sufletul neamului; este violent românească, — întocmai necesității de a se apăra a neamului împotriva atâtor dușmani; se leagă de toată tradiția istorică a poporului; cultivă disciplina muncii.

Pentru aceasta lupta mișcării legionare este de natură morală, — ea urmărind transformarea sufletească a omului, — iar problematica politică este alcătuită din părți cari formează un tot unitar. Astfel, mișcarea legionară nu este o mișcare de pasiuni politice. Pentru ea problema evreiască este una din problemele vitale cari se pun existenții neamului. Dar nu este singura problemă. Mișcarea legionară nu se reazemă pe oameni sau pe intriga culiselor. Ea se sprijină pe idei și răbufnește, după cum am văzut, când ideile s'au copt.

Ce este mișcarea legionară și cum se explică biruința ei?

Foarte simplu.

Mișcarea legionară este mișcarea care interpretează politic, destinul neamului iar biruința ei se explică prin necesitatea de viață pe care o trăește destinul neamului în sufletul nostru al tuturor românilor, pentruca astfel prin biruința legionarismului să putem realiza într'un timp, pe care-l visăm cât mai apropiat, misiunea României în această parte a lumii. Iar misiunea românismului, — adunat, de pretutindeni în frontierele lui etnice, este de a participa la cultura europeană și de a apăra viața europeană pe acest front avansat al continentului pe care-l formează pământul românesc.

Numai așa se explică revoluția politică înfăptuită fără vărsare de sânge și biruința românească și europeană tot odată, a mișcării legionare împotriva vechiului regim de tiranie și asupra destinului neamului.

Ștefan Ionescu

D-na Lucia Sturza Bulandra ne vorbește despre Problemele actuale ale Teatrului

D-na Lucia Sturza Bulandra ocupă în teatrul românesc un loc deosebit prin complexul activității d-sale: literată (a scris și a tradus teatru), actriță de vaste posibilități, conducătoare energică de teatru.

Vrând să cunoaștem realitățile teatrului de azi cu toate problemele timpului, ne-am adresat competenței d-nei Lucia Sturza Bulandra care ne-a răspuns bogat și luminos.

Din putere care muncește și biruie, distincție și sănătate, e d-na Bulandra.

Imbrăcată în negru sever, înaltă, mă primește în biblioteca grea de cărți, tablouri, sculpturi, manuscrise. Aici, e o atmosferă de stimă, unde se gândește adânc și se muncește intens până târziu dincolo de miezul nopții.

— *Ce ne puteți vorbi, în genere, despre vocația, viața și climatul în teatru?*

— Orice. Și mult, chiar. Dar, prefer să vorbesc numai despre „adevăratul" teatru, cel cunoscut de noi și de toată lumea, totdeauna omenesc și creator și nu acesta din ultimul timp cu sens diform, odios și asasin „teatru de războiu".

Nu-mi place didactica și n'am să fiu o dăscăliță de morală.

Insă, cred, mereu, că, obiectul teatrului e arta care cuprinde viață adevărată, vie, oferită de stradă cu tot ce-i aparține: întuneric, lumină, emoții, care să corespundă până la suprapunerea totală a conturilor celor două realități: Realitatea primară și realitatea creată.

Cât privește actorul, e firesc să fie susținut și completat de temeinice pregătiri literare, plastice, muzicale.

Talentul nu ajunge. Actorul trebuie să fie un complex de realități, un bazar de temperamente, un vulcan de emoții, să pătrundă adânc în text până la identificare cu autorul, până la ultima coloratură. Aceste atribute folosesc actorului cu o construcție completă din elemente prime și indispensabile: temperamentul năvalnic, sinceritate interioară și o fantezie de colori înalte. Temperamentul îi justifică și-i ajută omenescul, sinceritatea îl va feri de alterații și fantezia va crește pe marginea textului, cu emoții inedite, coloraturi noui; corespunzând scandalos — și acesta e unicul țel — până la identitate cu realitatea oferită imediat de viață.

— *Ceva din realizările dela teatrul „Regina Maria".*

— Ar trebui să nu răspund. E greu. Răspunsul s'ar confunda, poate, cu lauda. Să spun că mai toți actorii, regisorii, decoratorii, de azi, s'au format în acest teatru? Nu. Și apoi lucrul e cunoscut și, cred, recunoscut.

Prefer să vorbesc despre teatrul românesc jucat de noi pentrucă s'a spus și poate se mai spune, nu știu, că nu s'a încurajat literatura dramatică și nu avem inițiative, noi conducătorii de teatru. Nu-i așa. Am jucat până acum 33 de lucrări dramatice românești dintre care unele cu imens succes.

Pe altele le-am reluat, dar fără succes, din cauza spectatorului obișnuit cu lucruri ușoare, distractive. Din cauza aceluiași spectator, trebuie, de multe ori, să cedăm și noi și repertoriul sufere.

— *Acum, încerc jenat o întrebare burgheză, făcându-mă ecoul mulțimei, spectatorul se plânge de preț. Nu-i accesibil.*

— Știu... știu. Și chiar vroiam de mult timp rezolvarea acestei probleme, firește dacă e o problemă de rezolvat și dacă poate fi o rezolvare. O să vă mirați dacă o să aflați că în România un bilet e de trei până la opt ori mai eftin decât oriunde în altă țară. Și acolo, dau exemplu Germania, unde din 480 de teatre, aproape 440 sunt ale statului care oferă din plin totul: localul, costumele, decorul și subvenții vaste. Cu aceste posibilități, s'a educat spectatorul și s'a ajuns la un repertoriu de înaltă distincție.

La noi, însă, mai este și plaga „biletelor de favoare". Sunt mulțumită că azi, în sfârșit, pot vorbi din suflet.

La teatru vine gratuit cine vrea. Procurorul, jandarmul, comisarul, medicul comunei, ziaristul, ministrul. Dar de prilejul acesta n'a putut să se bucure, arhivarul intoxicat de cerneală și nici studentul dornic de cunoașterea împlinirilor înalte. Totuși, e firesc să pară scump un spectacol cu lefurile primite de funcționarii statului, totdeauna mizere și cu rețineri. Dar nu înțeleg de ce nu se discută *jaful* dela cinematografe? Un spectacol de cinematograf, care face serii de sute de mii, și e o reproducere egală și fără consum uman, costă între 60—100 lei.

Iar teatru, care se joacă de mult mai puține ori și cu o continuă uzură psihică, oferă bilete de la 160 la 20 lei.

— *Cum vedeți teatrul în viitor?*

— Mereu în progres. Cinematograful n'a putut să-l amenințe decât financiar.

Viața, emoția, iritabilitatea, numai teatrul le oferă. Și când va câștiga în tehnică, cred asta într'un viitor foarte apropiat, mai multă dinamică, va birui definitiv.

— *Pe cine socotiți reprezentant din generația d-voastră?*

— Prefer să nu răspund. Poate, fără voie, aș omite pe cineva și de ce să lipsesc pe cineva de o satisfacție? Doar din asta trăește un actor.

— *Atunci pe cine preferați din generația care se ridică?*

— N'am preferințe, dar e o generație bogată. O cunosc muncitoare, cinstită și o văd biruitoare.

Te rog scrie asta și salută din partea-mi, sincer și cald, pe toți tinerii care azi sufăr, muncesc și speră.

— *Cum credeți că s'ar putea face cunoscut peste hotare teatrul românesc?*

— Așa cum fac streinii. Prin tălmăciri, prin filme și actori care să treacă în alte țări. Firește, inițiativa trebuie să vină dela stat și susținută până la scop.

Noi avem și literatură dramatică bună, — Caragiale, Delavrancea, Davila, — și actori, așa că nu văd de ce ne-am lipsi de o prețioasă cunoaștere în străinătate mai ales, azi, când avem atâta nevoie.

Apoi sunt cunoscute succesele pe care le-au obținut pe scenele europene d-nii: V. I. Popa, I. Sân-Giorgiu și T. Mușatescu.

— *D-nă, vorbiți-ne ceva despre creațiile d-voastră.*

— A... nu... nu. Categoric nu.

Auzim în spate un râs amplu, sănătos. E Tony Bulandra care a intrat pe nesimțite.

— *Și de ce mă rog nu vrei să te lauzi?*

Știi, doar, cât folosește reclama.

Imi întinde mâna, apoi oferă o țigară.

— D-ta ești tânăr, și poate nu din București. Așa-i?.. Ei vezi? Așa că n'ai avut cum s'o vezi în Maman Colibri, în Ana Carenina, în.....

— Nu cumva vrei să înșiri tot pomelnicul?

Râdem cu toții.

— *O ultimă întrebare, d-nă. Ce proecte aveți?*

— Mai poate vorbi cineva, azi, de proecte?

Totuși, suntem destul de îndrăzneți. Repetăm „Onoarea", o dramă profundă, semnată de Sudermann, care va fi și viitoarea premieră. In repetiție mai avem „Hoții" și „Regele Lear". Apoi, dacă va fi cum vrem noi și va vrea Dumnezeu, vom prezenta trei autori români, toți tineri și numai surprize. Firește, surprize bune.

Ion Velicu

de 83 ori

s'a încercat să se falsifice ASPIRIN și să se vândă ca fiind „veritabilă". De aci putem deduce renumele de care se bucură acest preparat. Dar avem un mijloc simplu de a deosebi ori ce imitație și acesta este Crucea Bayer imprimată pe fiecare tabletă. Nu există ASPIRIN fără Crucea Bayer. Luați seama. In interesul sănătății Dvs. folosiți numai ceia ce este cu adevărat bun.

ASPIRIN TABLETE

„numai cu Crucea" Bayer

Revendicările Italiene în Africa: Djibuti, Tunis

Despre rostul și valoarea posesiunilor coloniale s'a scris foarte mult. Ar fi să mergem prea departe, ca în cadrul acestei teme să ne adâncim în asemenea aprecieri principiale. Sigur este că toate puterile mari europene și extra-europene au lucrat asiduu în ultimile decenii și secole la propășirea posesiunilor coloniale. Coloniile au rolul de a procura ieftin și conștiincios materiile prime, care nu se găsesc deloc sau în cantități minime în patria lor strâmtă, de a deveni puncte de încărcare destinate pentru comerțul exterior, de asigurare a căilor de comunicație, escale pe drumul dintre țările depărtate etc.

Pentru multe state coloniile au reprezentat în primul rând confirmarea poziției lor de mari puteri — problemă de prestigiu de prim plan. Cu atât mai mult va fi o pagină de glorie fără precedent în istoria ultimilor douăzeci de ani — sau mai bine zis — șapte ani al Germaniei, că a pregătit cel mai mare războiu al timpurilor, cu un atât de mare succes prin puterile ei proprii ,fără cel mai mic ajutor din afară.

Și Italia a început la scurt timp după realizarea unității ei, când a putut păși în mod îndreptățit în rândul marilor puteri, cucerirea coloniilor. Desigur, nu mai putea avea prea mare rezultat. Ea trebue să se mulțumească cu fărâmiturile pe care bogații (Anglia și Franța) le-au lăsat să cadă de la masa lor.

Prima colonie africană — Eritreea, — o câștigă Italia în 1881. Această fâșie îngustă de teren și lungă de peste 1000 km. pe coasta sud-vestică a Mării Roșii nu prezenta însă nici o importanță. Intreținerea ei costa mai mult decât producția, în primul rând datorită populației foarte scăzute, care numără numai 400.000 de suflete. Din această colonie se făcu cunoscut portul Ocassaua, a cărei temperatură medie anuală de peste 30 gr. C., îl face să fie unul din cele mai calde orașe din lume.

Câțiva ani mai târziu se adăogă la ea Somalia italiană de pe litoralul sudic al peninsulei cu același nume. Dar și importanța acestei mari colonii (600.000 km. p., cu 1 milion locuitori) e mică.

Deodată însă situația se schimbă fundamental, când în 1935 se alipi Abisinia (1 mil km p. cu 10 milioane locuitori). Coloniile sudice și nordice erau legate acum între ele, și împreună cu Abisinia formară o unitate economică și tehnic administrativă de o mărime impozantă (aproape 2 milioane km. p.) care promit Italiei printr'o justă administrare a Abisiniei multe foloase (enorm de multe bogății subterane).

Dar mai rămânea o săgeată în carne: Djibuti, colonia franceză la ieșirea din Marea Roșie, punctul terminus al unicei linii ferate spre litoral. Deși Francezii au construit e uani în urmă, prin mijloace proprii această linie ferată, totuși ei au tras foloase imense căci tot importul și exportul din Abisinia a trecut pe aci. Pentru Italia, stăpânirea acestei bucăți de teren nu e numai chestie de prestigiu, ci, de o primordială importanță economică pentru întreaga regiune colonială est africană. Somalia franceză nu are desigur o importanță proprie; colonia are o întindere de numai 22.000 km. p. și are abia 100.000 locuitori. Din aceștia locuesc în Djibuti 10.000. Acum circa 40 ani, portul din Djibuti a fost construit foarte mare, iar mai târziu s'au adăugat lucrările de întărire. Vasele de comerț folosesc cu precădere acest port pentru escalele lor, pentrucă posedă o radă încăpătoare și adăpostită.

La Sud de Somalia franceză se află Somalia engleză, cu o întindere de 176.000 km. p. și 350.000 locuitori (ca și în celelalte ținuturi sunt Negrii aparținând diferitelor triburi). Somalia engleză este o coastă complet pustie, pe care Anglia a ocupat-o numai pentru a asigura ieșirea din Marea Roșie din ambele părți. (Cu atât mai nesigură pentru celelalte state). Acest din urmă motiv a impresionat într'un mod cu totul dureros pe Italieni, care erau direct interesați aci, de aceea au ridicat în mod just pretențiuni bazați pe punctul lor de vedere.

In nordul Africei, Italia stăpânește marea colonie a Tripolitaniei. Ea are o importanță minimă. Aproape toată regiunea prezintă o infiltrare nordică a Saharei. Cât vezi cu ochiul numai nisip și stepă săracă. Și totuși Italienii au făcut totul ca țara să devie productivă. S'au construit drumuri (în parte autostrade de prim ordin), căi ferate, au săpat puțuri(adeseori peste câteva sute de metri adâncime) au adus coloniști italieni. Capitala, Tripolis s'a desvoltat înfloritor și are azi aproape 100.000 locuitori. La Nord-est de Tripolis a fost desgropat din nisipul pustiului și al litoralului — celebrul Leptis Magna — orașul lui Hadrianus și oferit turiștilor ca un monument ,care în splendoarea lui întrece aproape și Acropolea. Cine pășește odată pe acest teren african, simte pretutindeni, chiar în cele mai depărtate dar extraordinar de curate periferii ale Tripolisului, pulsul nouei epoci musoliniene. Dar natura aspră a pustiului pune hotar, în ciuda tuturor străduințelor.

Așa încât, nu e de mirare că Italienii își aruncă privirile poftitoare peste graniță, în Tunisul învecinat, pe care Francezii l-au ocupat acum vreo 60 de ani. Nici Tunisul nu e mare (125.000 km.p.) dar e foarte productiv. Douăzeci de mii de maslini produc 500.000 hl. de untdelemn anual, iar grâul orzul și ovăzul se cultivă pe o mare întindere. Viile produc minunate calități de vin, iar curmalele de Tunis sunt cunoscute în toată lumea. Se mai adaugă la acestea un mare număr de oi, vite etc.

Foarte importantă este deasemenea exploatarea minieră. Zăcăminte bogate de fosfați se găsesc în multe regiuni ale țării. Zincul, plumbul și arama feroasă, adevărate bogății, de care Italia, săracă în aramă, are strictă nevoie.

Pentru Italia însă, situația strategică a Tunisului joacă un rol capital. El se află vis-à-vis de Sicilia la numai 140 km. distanță. Ca și Malta, prezintă o continuă amenințare pentru Italia sudică, iar situația ei strategică excelentă este de o importanță capitală pentru toată Marea Mediterană. Intre Tunis și Sicilia, Mediterana se îngustează foarte mult și e împărțită în două jumătăți. Așa că nu e de mirare că toate popoarele, care odinioară au stăpânit Mediterana s'au străduit să stăpânească mai întâi această peninsulă prelungă. Regiunea este foarte bine dotată și golfurile adânci se pretează la minunata creere de porturi.

Frumoasa regină Didona a întemeiat cu câteva secole înainte de Hristos orașul minune Cartagina, de unde stăpânea toată Mediterana. Impotriva penetrației ei spre sud se ridicară Romanii asupra acestei puteri mari și după repetate încercări cele trei războaie PUNICE au putut, în anul 146 a. H s'o sfarme. Se creă astfel provincia romană Africa. După prăbușirea imperiului, Arabii, mai târziu Turcii, în cele din urmă Francezii în anul 1881 cuceriră această fâșie de coastă. Marea populație de 2 jum. mil. de locuitori turcă, arabă și mahomedană, păstrează urmele rasiale ale multiplilor cuceritori. Cu toată străduința guvernelor, s'au colonizat numai 100.000 Francezi, în timp ce Italienii, cu toate împotrivirile, trec de acelaș număr.

Franța cunoaște valoarea acestei colonii. De aceea a construit cu enorme sume, portul militar fortificat dela Bizerta, în apropiere de fosta Cartagenă. El a fost în ultimile zile puternic atacat de bombe grele de Italieni.

Tunis și Djibuti se numesc azi revendicările italiene în Africa de Nord și de Est. Astăzi? Oare nu se vor numi mâine și Sudanul englez? Intre Tripolitania și Abisinia se află un larg teren, care ar putea uni cele două colonii, mai despărțite. Pe lângă aceasta, Sudanul anglo-egiptean produce bumbac de calitate superioară. Apoi, regiunea este extrem de productivă și e o țară a viitorului. Inainte de toate, poziția ei între Africa de Nord și Est este importantă. Iar Italienii sunt buni constructori de căi ferate. Cine știe, dacă viitorul mare proect nu se va numi: Tripolis-Addis Abeba. Zarurile nu au fost aruncate încă.

In curând o

* Antologie a prozei germane contemporane în românește *

prezentată de

Alexandru și Ion Roman

Un Crăciun la Nistru

(Urmare din pagina 10)

— „Simt o dihanie, ce crezi, se adresă el celor din sanie. Inveliți bine copiii!" Mai murmură ceva neînțeles, își propti capul în piept și porni mai departe. Dela o vreme simți că s'a înădușit... Caii se liniștiseră. Se sui din nou în sanie și iar începu goana... N'apucă să facă însă o sută de pași, numai decât caii cârmiră într'o parte ca și când s'ar fi ferit de o primejdie.

— „Muscalul!... gemu Eftimie dându-le câteva bice. In lumina zăpezii se desluși într'adevăr umbra unui soldat care se freca nedumerit la ochi. Caii svâcniră ca săgeata tăind câmpia deacurmezișul; iar din urmă se înțețeau strigăturile morocănoase ale muscalului:

— „Cine-i, stăi... stă-ă-i..."

Eftimie aștepta înmărmurit cu mâinile încleștate pe hățuri să audă detunătura armei; dar muscalul nu trase după ei... Injură de câteva ori nemulțumit și-și văzu de drum bombănind.

Când se văzu scăpat, Eftimie avu o tresărire și fără să vrea inima îi svâcni mai tare... Nevasta îl privi îngrozită:

— „Ne omoară Eftimie, ne omoară... gemu ea într'un târziu.

— „Taci bre, nu te teme... Nu mai cobi aci!... Cum să ne omoare?..., Mare e Dumnezeu... Nu mori dacă nu-ți este scris!..."

— „Mi-e frică Eftimie, mi-e frică, răspunse ea apăsat. Nu de mine, de copiii ăștia!..."

Vorbele acestea din urmă îl înmuiară și pe Eftimie, cât se ținuse el de tare. Câteva lacrimi i-au picurat calde pe mâini...

Nu se mai aude decât ropotul cadențat al cailor... Și mintea-i aleargă mereu înapoi la vremurile pline de soare și tinerețe de altădată...

Se vede copil jucându-se de-a muscalii prin praful de pe drum. Cum l-au luat prizonier pe Grigorie Vitorovici și cum voiau să-l lege de mâini și el se sbătea și da din picioare că nu se dă rob în mâinile lor... Dece-i veneau aceste amintiri tocmai acum în minte? Apoi ca flăcău învârtind hora în sat la dugheana lui Caproșu. Ce vremuri Doamne, ce vremuri... Ca o furtună s'a deslănțuit în urmă războiul... foametea..., prigoana... Au fugit care pe unde au putut împrăștiindu-se în toată lumea... Dece n'a fugit și el atunci?... Unde e Rusia albă, Rusia țaristă de altădată?... Cum s'au dus toate?...

Până și el, Eftimie Caisân om așezat și muscal viteaz decorat de însăși mâna țarului ,pleacă să-și găsească norocul în altă țară... Nu vede înainte decât umbra însângerată a țarului... Și în urmă parcă rămân pete de sânge... Ce-o fi cu atâta sânge?...

Se pomeni printre niște lozie [7]. Caii înaintau la pas... Se frecă la ochi... Nistrul trebuia să fie aproape. Sania se sdruncină peste câteva maidane, apoi coborî într'un pârâu... și iar maidane și iar pârâu... Se dete jos și căută să-și dea seama cam în ce direcție se află...

— „Am greșit drumul... Numai de n'am da peste vreo' santinelă, Doamne ferește, murmură el nemulțumit.

Deodată în față se stârnește un ropot de pași... Se aud vorbind...

— „Patrula... vine patrula..."

Feodor strânge înfrigurat hamurile... Pavel se înghesue mai tare lângă Artemie... Nu se aud decât răsuflările cailor...

Eftimie s'a târât printre tufele de lozie și-a ieșit într'un luminiș de unde urmărește mersul patrulei... A trecut în sus... Acolo trebue să fie postul de observație. Ceva mai departe se zărește ca o pânză întinsă albă șerpuitoare lunca înzăpezită a Nistrului... Sgomotul patrulei a încetat... Să fi intrat în adăpost? Se înapoiază la sanie...

— „Sântem la frontieră!... Acu e acu!... „Se mai uită odată la copii adormiți, la lucrurile din sanie; își mângâie caii, îi trase puțin de urechi și-o porniră în goană spre valea ce se deschidea înainte.

Un țipăt scurt răsună din stânga:

— „Cine-i?... Stăi!..."

Eftimie nu mai văzu nimic. Incepu să dea cu biciul disperat în caii cari alergau ca vântul... Auzi apoi o răpăială sălbatecă de pocnete și suerături scurte ce-i treceau pe la urechi. Sta cu ochii atintiți asupra cailor să nu pice vreunul... Nici nu știe cum a ajuns în partea cealaltă. S'a trezit între sentinele românești.

— „Am fugit, murmură el, drept orice lămurire... La sanie Pintilie și Catușca horcăiau să-și dea sufletul... La colțurile gurii șerpuiau firișoare de sânge închegat. Fedor, Pavel și Artemie plângeau cu hohote. Femeia își frângea mâinile disperată:

— „Mi-au ucis copiii, nu i-ar mai răbda Dumnezeu!..." Acum nu se mai bucură că a scăpat... Cu doi copii morți lângă ea... Ii vede cum au sărit în sus speriați la primele împușcături și cum au căzut apoi la loc fără să zică un cuvânt...

Merg tăcuți la pichetul vecin pentru identificare și anchetă...

Pe întreaga frontieră se întinde o liniște adâncă... De undeva din noapte a izbucnit cântece de clopote... Cântecul clopotelor pe care nu le-a mai auzit de aproape douăzeci de ani...

— „Veni și Crăciunul, se bucură unul dintre grănicerii ce-i însoțeau. Eftimie de-abia acum se desmetici:

— „Crăciunul, Crăciunul... îngână el în neștire frecându-și mâinile și făcând semnul crucii.

Și în glasul lui plutea parcă o bucurie suavă ca o aripă de înger vestitor de pace, peste săgețile morții ce le primise de dincolo.

Preotul Constantin I. Gheorghe

7) Răchită.

Duminică, 22 Septembrie, au fost comemoraţi în toată ţara martirii cauzei legionare. A fost o zi de durere şi de rugăciune lângă jertfa totală a celor mai buni dintre noi. S'au cetit slujbe de pomenire, s'au pus flori pe mormintele răspândite prin oraşe şi sate şi s'a aflat în martiriul apostolilor reînvierii nesmulu izvor de îmbărbătare pentru ziua de astăzi. Miile de legionari ucişi în temniţe, împuşcaţi las pe la spate, sugrumaţi de furia instrumentelor poliţieneşti ale celui mai sângeros dictator, au auzit lângă ei marşul camarazilor victorioşi, au vibrat de dincolo de lume ascultându-le rugăciunile şi repetând cu glasurile vibrând de emoţie jurămintele. De dincolo de lume, ei au răspuns prin vocile celor de aici, ferm, bărbăteşte: prezent! Toţi care au luat parte la pioasele solemnităţi au simţit între cei morţi şi coloanele cămăşilor verzi o legătură puternică şi prezentă.

„Cei ce-au căzut ucişi de gloanţele duşmane
Păşesc în rând cu cei ce au rămas".

Jertfa anulează pieirea definitivă pe care o aduce în deobşte moartea. Jertfa e un pas spre înviere. Viaţa nu se rupe, nu se deschide nici-o prăpastie. Ci viaţa se continuă mai puternică pe două planuri în continuă comunitate. De aceea durerea din suflet şi din priviri rodeşte nu sământă de ură şi de răzbunare, ci o desăvârşită puritate sufletească şi acea siguranţă în victoria totală, care trece peste resentimente şi devine creatoare de cele mai îndrăzneţe înfăptuiri.

Pentru ţară, pentru mulţimile acelea care au privit trupurile însângerate ale martirilor asvârliţi în stradă batjocurei vrăjmaşilor neamului nostru, ziua de Duminică a fost desigur şi o mustrare. Pentru cei mai mulţi dintre români, a fost însă o reculegere roditoare în gânduri bune. Pilda jertfei atâtor mii de oameni animaţi de intenţiile cele mai bune a izgonit din sufletele tuturor egoismul călduţ, laşitatea „cuminte", dorul după o viaţă comodă şi leneveasă.

SLUJBA DE POMENIRE ŞI PROCESIUNEA DELA BUCUREŞTI

La Bucureşti, parastasul s'a oficiat la biserica Sf. Ilie Gorgani. Legionarii se adunaseră încă dela orele 8 la sediu, încolonându-se. Pe la 10, biserica, treptele sfântului lăcaş şi străzile învecinate erau pline de o mulţime de oameni, care aştepta în tăcere.

La ora 11 a sosit d. prof. Horia Sima, vicepreşedintele consiliului de miniştri şi comandantul mişcării legionare, însoţit de d-nii Sepp Langenecher, Hanskensy şi Gerhard Remy, delegaţi ai partidului naţional socialist din Germania.

Parastasul a fost oficiat de: P. S. Veniamin Pocitan Ploeşteanu, vicarul Patriarhiei şi preoţii: Mihăilescu-Gorgani, Udişteanu şi Marinescu Dolj şi diaconii Roşca şi Bilican. Răspunsurile au fost date de corul legionar.

După serviciul religios s'a format cortegiul procesiunii către locul unde au fost ucişi cei nouă executori ai lui Armand Călinescu.

In fruntea cortegiului mergeau doi legionari prahoveni, purtând o coroană de brad şi o cruce de flori albe. Urma corul legionar, legionarii cari purtau tăvile cu colivă, preoţii în odăjdii, făcliile celor căzuţi.

După grupul acestora, mergea d. Horia Sima, comandantul Legiunii, urmat de comandanţii legionari, apoi coroanele de flori ale legionarilor studenţi, gărzile şi drapelele facultăţilor, muncitorii legionari, în frunte cu comandantul Grozea. Urmau doi legionari din grupul prahovean purtând o cruce de flori albe, pe care scria „Miti Dumitrescu", apoi alte opt coroane pentru ceilalţi legionari ucişi. Impresionant era grupul muncitorilor legionari în formaţie de cruce. După ei, veneau studentele legionare cu braţele pline de flori şi grupurile de „Răzleţi", purtând de asemenea flori.

Duminică 22 Septembrie 1940

Cei ce-au căzut ucişi de gloanţele duşmane Păşesc în rând cu cei ce au rămas

CUVANTAREA D-LUI HORIA SIMA

CAMARAZI,

Acum un an, coaliţia nemerniciei şi a crimei, organizată spre a ucide viitorul unui neam, a fost străfulgerată în uneltele ei de căpetenie, atunci când se credea mai stăpână pe fărădelegile săvârşite. Echipa de viteji din Prahova, condusă de Miti Dumitrescu, a pedepsit pe ucigaşul tinereţii noastre, după ce forţele iudeo-masonice, sigure de victorie, i-au sărbătorit triumful clădit pe zeci de morminte. A fost o lovitură de trăznet, care a distrus întreg sistemul de tiranie şi urgie îndreptat contra poporului nostru.

A urmat un înalt ordin, un ordin dement, şi sute de vieţi tinere şi-au plecat fruntea la pământ, şi-au îngropat tinereţea, visurile şi idealurile lor sub toate brazdele pământului românesc.

Scene sguduitoare de schingiuiri şi orori, barbarii neînchipuite le-a trăit atunci neamul românesc, a căror origine trebue căutată însă în creere şi inimi străine de fiinţa poporului nostru.

Astăzi, din eroismul şi jertfa legionarilor, din trupurile lor frânte şi batjocorite, s'a înălţat România Legionară, pe care nimeni nu o mai poate înfrunta şi ale cărei temelii sunt definitiv aşezate.

Pentru a preîntâmpina vremurile grele, durerile şi slăbiciunile cari ne pândesc din toate părţile, mormintele legionarilor rămân pietrele de hotar ale existenţei noastre. Să nu ne ridicăm netrebnici peste ele, ci să înfăptuim, în respectul religios al jertfei lor.

Deaceea cer tuturor legionarilor să se ridice încă odată deasupra pământescului fiinţei lor şi să stea gata de noui sacrificii, pentru a birui şi vremurile turburi pe cari le trăim. Le cer să împlinească cu energia care nu cunoaşte împotriviri, următoarele porunci ale ceasului de faţă:

1) Să fim vrednici de încrederea pe care Generalul Antonescu, Salvatorul Patriei, şi-a pus-o în Mişcarea Legionară.

2) Să se apropie cu toată căldura sufletului lor şi să dea toate onorurile familiilor eroilor şi martirilor noştri.

3) Să se smulgă din amăgirea unor zile uşoare şi să nu creadă că binele poate să vină dela sine şi fără pregătire.

4) Să muncească de două ori mai mult ca până acum, pentrucă am fost lăsaţi nepregătiţi pentru stările excepţionale de războiu şi ni se cer sforţări supra omeneşti pentru a reface ţara.

5) Să renunţe la orice risipă şi lux, pentru a preîntâmpina asprimea vremurilor, provocată de necinstea şi dezorganizarea de până acum.

6) Să sprijinească pe toate căile şi prin orice mijloace pe cei refugiaţi şi pe toţi cei cari au nevoie de ajutor.

7) Să convingă prin atitudine şi faptă legionară că nimeni nu va fi nedreptăţit şi că începe o eră de dreptate românească.

8) Să primească în cadrele legionare pe toţi cei buni şi cinstiţi, cari nu au făcut parte până acum din rândurile mişcării, dar care vor să participe la opera de refacere a ţării.

9) Să-i facă pe toţi să înţeleagă că, cu toate cutremurătoarele jertfe, noi avem linişte şi pace. Dar dacă nemernicia se agită din nou, dacă trădătorii de ieri şi autorii dezastrului de astăzi încearcă din nou să-şi ridice capul, dacă înalta noastră ţinută etică nu este înţeleasă, pentru toată această lume veche avem un singur răspuns şi avertisment: Sunteţi vinovaţi, şi nu mai puneţi la încercare răbdarea unui neam pe care voi l-aţi răstignit, căci altfel nimeni nu va putea să oprească năprăznicia unei răbdări prea mult încercată.

D. Horia Sima, Comandantul Mişcării legionare, a făcut apoi apelul tuturor celor căzuţi pentru crezul legionar. Legionarii au răspuns pentru fiecare: Prezent!

PIOASA SOLEMNITATE DELA RAMNICUL-SARAT

La Râmnicul-Sărat au fost ucişi în cumplita prigoană de anul trecut fruntaşii legionari: Inginer Clime, blândul înţelept al Gărzii; doctor Ion Banea, neînfricatul luptător al Ardealului; principele Alexandru Cantacuzino, care a renunţat la misiunea pe care o avea în diplomaţie, pentru a se înrola în Mişcarea Legionară; Mihail Polihroniade, unul dintre marii doctrinari ai Mişcării; Nicolae Totu, care a luptat şi a fost rănit pentru cauza creştină, în tranşeele războiului spaniol; Bănică Dobre, care, rămas orfan de război, a găsit în el puterile vii ale unei munci ce l-au ajutat să-şi ia cu succes licenţa în Academia Comercială, a luptat în războiul spaniol şi a fost rănit; Paul Craja, care s'a dovedit a fi fost un mare însufleţitor al maselor legionare, fost preşedinte al mediciniştilor şi al Asociaţiei internilor; Gheorghe Furdui, doctor în teologie, cu menţiune superlativă, care n'a mai fost acordată de Facultate timp de 20 de ani; inginer Aurel Serafim, Alexandru Cristian Tell, fiul generalului Tell, brav şi de frunte luptător legionar; Sima Simulescu, profesor de fizico-chimice; Gheorghe Istrate, absolvent al Academiei Comerciale, organizatorul „Frăţiilor de Cruce" din Mişcarea Legionară, şi Gheorghe Apostolescu, fruntaş comerciant, şi luptător fără teamă şi prihană.

LA BRAŞOV

La Râşnov, unde au pătimit cumplit şi şi-au dat duhul alţi numeroşi legionari, s'au adunat Duminică mii de ţărani şi ţărance din împrejurimi.

Pomenirea martirilor legionari a fost făcută în biserica ortodoxă, de un mare sobor de preoţi.

In faţa bisericii şi dealungul străzilor ce duc spre cimitirul parohial, erau înşiruiţi mii de legionari, cu făclii aprinse, sub comanda comandanţilor legionari, prof. Macrini, delegatul Bucureştilor şi Bordeianu, şeful jud. Braşov, secondaţi de comandantul legionar av. Marian.

In clipa în care preoţii cântau la altar „Cei morţi au înviat" a intrat în biserică d. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului, urmat de d-nii: Fabricius, ministrul Germaniei la Bucureşti, Pelegrino Ghigi, ministrul Italiei la Bucureşti, Mihail Antonescu, ministrul justiţiei, Mihail Sturdza, ministrul afacerilor străine, Lefter, comandant al Bunei-Vestiri şi de autorităţile braşovene. A predicat părintele protopop Stoican, vorbind despre jertfa martirilor legionari. Toţi cei de faţă s'au dus la cimitirul parohial, unde s'a ţinut o nouă slujbă de pomenire. D. general Antonescu a adresat cuvinte de îmbărbătare familiilor celor morţi.

IN ALTE PARŢI

La solemnitatea dela Vaslui, unde se află cunoscutul lagăr de tristă pomenire, au luat parte numeroase personalităţi ieşene şi patru sute de legionari din Bucureşti şi Iaşi. Conduşi de un ofiţer, legionarii au vizitat lagărul şi capela de acolo.

La Ploeşti, slujba de pomenire a avut loc la biserica Sf-ta Vineri.

In aceeaş Duminică s'a oficiat la biserica Sf. Visarion parastasul de şase luni dela moartea profesorului Nae Ionescu.

La biserica Mavrogheni, s'a oficiat un parastas pentru odihna legionarilor redactori la ziarul „Buna Vestire".

Alte parastase s'au oficiat la biserica „Precupeţii vechi" pentru legionarii macedoneni căzuţi, la biserica „Sfinţii Apostoli" şi la biserica „Sfinţii doctori Cosma şi Damian". Şi în toate bisericile din ţară au răsunat cântările pomenirii, au picurat lacrimile amintirii şi înduioşate glasurile legionare au strigat „Prezent" pentru camarazii căzuţi, dar nu înfrânţi.

Spre o nouă viaţă studenţească

(Continuare din pag. 6-a)

tricalat din Universitate fără altă formalitate".

Asemenea declaraţii nu ne legau cu nimic. Ele veneau dela acel regim, care voia să-şi niveleze într'un chip atât de naiv drumul unei guvernări fără riscuri şi plină de profituri personale. Urmară mii de exmatriculări. Calomnia de mai înainte deveni un aspru rechizitoriu. Se inventară asasinate, care se treceau pe seama studenţilor, pentru ca aceştia să fie mai sălbatic loviţi. Au fost ani de spaimă, de odioase înscenări şi de nemeritate pedepse dintre cele mai cumplite. Puţini profesori au rămas alături de noi. In Universitate domnea agentul de poliţie. Afişierile fuseseră scoase, pentru ca nu cumva studenţii, adunându-se sub pretextul că vor să le consulte, să pună la cale atentate! Căminele se închid, studenţii sunt scoşi în stradă în plină noapte. Tineretul nu poate să se spere. Ştie însă să sufere şi să nădăjduiască. La redeschiderea Universităţilor, frecvenţa e obligatorie. Iată deci pe studenţi întorşi la carte. Bibliotecile, e drept, au rămas aproape goale, fiindcă orarul prost alcătuit îngăduie unui număr restrâns de studenţi să mai citească. Iar cei care trebuie să-şi câştige existenţa lor şi chiar a familiei cu vre-o slujbă sau cu meditaţii, sunt exmatriculaţi fiindcă nu au frecvenţa regulată.

Grija aceasta de tineret, pedepsit astfel „părinteşte" cu exmatriculări, închisoare şi gloanţe şi-a arătat numaidecât altă faţă. Se reorganizează căminele. Sub sever control de stat. Un cămin studenţesc se instalează la unul din etajele Prefecturii de Poliţie, cămin patronat de Gabriel Marinescu. Studenţii o duc binişor în căminul acestui grijuliu tată adoptiv. E drept, însă, că de multe ori nu pot dormi noaptea din pricina zbieretelor de durere ale camarazilor schingiuiţi cumplit în beciuri. Acest cămin studenţesc aşezat într'o prefectură de poliţie caracterizează cum nu se poate mai bine regimul trecut.

Grija de studenţime e dusă mai departe. Se dau burse. Evident, nişte părinţi buni nu puteau da mijloace de trai decât copiilor foarte, foarte cuminţi. Orice pată verde, cât de mică, pe trecutul vre-unui candidat, îl îndepărta pentru totdeauna de binefacerile celor 1000—1500 lei, care dealtfel nici pe departe nu-i puteau asigura o viaţă modestă, desigur, dar convenabilă.

Pentru că naţia trebuia educată, s'au înfiinţat curând şcolile normale superioare, instalându-se cea dela Bucureşti în casa furată studenţilor. Scopul acestor şcoli era de a duce prin orice mijloace la un tembelism iremediabil pe cei intraţi acolo. In acelaş timp, licenţiaţii puteau fi ţinuţi, sub pretextul unei pregătiri didactice mai bune, departe de orice posibilitate de a participa la viaţa publică românească. Fraza în care ni s'a prezentat această genială invenţie a genialului pedagog (?!) Armand Călinescu, era o minciună pe care nu o credea nimeni. Regimul de închisoare din şcoala normală, anularea sistematică a demnităţii tineretului închis acolo, nu putea aduce decât sau vrăjmăşia cea mai neîmpăcată pentru superiori, sau stârpirea oricărei iniţiative personale. Acestea erau rezultatele aduse de neglijarea unui principiu fundamental de pedagogie, principiu care cere respectarea demnităţii chiar a celor mai tineri şi mărturia unei încrederi totale. Demnitatea nu a putut fi anulată. A biruit însfârşit. Este firesc să se întâmple astfel. Studenţimea se află acum din nou în rosturile ei. A redevenit aluatul activ pentru spiritualitatea întregei naţiuni.

Hotărâţi să lupte dezinteresat, generoşi, până la dăruirea totală, studenţii vor să fie cei mai neobosiţi şi mai pasionaţi apostoli ai lumii noi româneşti, pe care o construim acum. Având totala încredere a conducătorilor ei, lăsaţi să se gospodărească, după indicaţiile primite, singuri, să ducă viaţa dorită de toţi, dăruită naţiei, ei vor fi totodată mai studioşi ca oricând, căci fiecare va avea convingerea că munca lui nu rămâne izolată şi nu e zădarnică. Roadele acestei munci libere, pornite din convingere, bazată pe auto-disciplină şi pe încredere, vor fi infinit superioare realizărilor incolore ale acelui mătăng „Front naţional studenţesc".

Reorganizarea învăţământului, pe care o pregăteşte d-l profesor Traian Brăileanu, ministrul Educaţiei Naţionale, erudit de o profundă cunoaştere a sufletului tineretului, va aduce studenţimii reparaţiunile aşteptate şi-i va reda locul ce i se cuvine în viaţa publică românească.

Ion Roman

REVIZUIREA PROCESULUI LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Comisiunea recent instituită pentru revizuirea proceselor politice dela 1933 încoace, operaţie care va însemna o adevărată restaurare a justiţiei, a hotărît revizuirea procesului din Maiu 1938 intentat lui Corneliu Zelea Codreanu. Căpitanul mişcării legionare a fost condamnat atunci la zece ani închisoare, iar sentinţa a fost motivată de acuzaţia infamantă şi nici o clipă dovedită de trădare a ţării către o „putere străină". Clica de slugi jidoveşti în frunte cu Armand Călinescu a fabricat în vederea acestui proces monstruos o sumedenie de probe false, care apoi au fost trecute în presă spre a crea legenda că şeful mişcării legionare „vânduse ţara nemţilor". Mişelia n'a sdruncinat în conştiinţa maselor imaginea sfântă a martirului cauzei româneşti, dar infamul act de condamnare dela tribunalul militar al Corpului II armată nu este mai puţin un act oficial, a cărui perpetuare azi, când regimul absolutismului iudeo-democrat s'a prăbuşit, constituie o ofensă pentru memoria lui Corneliu Zelea Codreanu. Iată de ce revizuirea procesului din Maiu 1938 era necesară.

CIUDAT ZEL!

In anumite cercuri politice europene se semnalează constatarea, perfect justă, că originea tuturor ştirilor alarmante şi cu desăvârşire de domeniul fanteziei, cu privire la presupuse ciocniri de front cră pe Prut între elementele militare române şi sovietice, e la Londra şi că emisiunea în limba maghiară a lui B.B.C. constituie canalul cotidian de răspândire a acestor idioate inventiuni. Se remarcă faptul semnificativ că Radio Londra nu repetă şi la emisiunile în limba română năzdrăveniile cari le povesteşte în limba lui Arpad. Şi acest lucru, deasemenea este perfect adevărat, el constituind în acelaş timp o confirmare din partea oficiului englez de minciuni pentru sud-estul european, a minciunilor lui.

Dar ceea ce scapă acestor buni şi nedesminţiţi prieteni ai României, cari fac constatările arătate mai sus, e că minciunile şi invenţiunile dela Radio Londra, puse în circulaţie cu scopul de a provoca desordini în această parte a Europei, au mare curs la Budapesta, aşa de mare curs încât Radio-maghiar se grăbeşte cu zel să le retransmită chiar şi în transmisiunile lui în limba română. Ceea ce, să mărturisim, ni se pare ciudat în rolul pe care Ungaria pretinde a-l juca în ambianţa politică a Axei Berlin-Roma.

PURIFICARE

La ministerul de externe s'a pornit o mare acţiune de purificare a misiunilor noastre diplomatice în străinătate. Unii şefi de misiuni şi alţi diplomaţi în subordine au fost rechemaţi. Diplomaţia noastră se purifică în spiritul marilor comandamente naţionale, cari hotărăsc azi în stat şi nu găsim destulă căldură să aplaudăm această mare şi necesară acţiune. In schimb vom aduce la această neînsemnată noastră contribuţie de faptă românească, aşa cum e de datoria tuturor să facă acum, semnalând atenţiei celor în drept să ia măsuri pe unele piste încă neexploatate de suflul mântuitor al regimului. Tot în diplomaţia care se găseşte în curs de purificare a fost înaintat nu de mult d. Cantemir. I s'a cerut oare actul doveditor al originei sale etnice? Ni se spune, că ar fi evreu. De asemenea se mai află în misiune d. Babeş, căsătorit cu o evreică; d. Castarida căsătorit şi d-sa cu o evreică din neamul lui Israel; d. Florescu însărcinat de afaceri la Londra, a cărui soţie e născută Schöpkes şi descendentă dintr'o familie evreo-maghiară cu mare rol în consorţiul bancar jidovesc Blank; d. Al. Zamfirescu, care se trage din mamă evreică.

Şi nu ne îndoim, că rânduiala se va face şi în acest sector circumcis şi circumscris, precum se vede la numai câteva persoane.

Cadran pe 7 zile

RASISME

Şeful mişcării rasiste maghiare „Crucea cu Săgeţi", Ferenz Szalassy, care se afla închis la Seghedin pentru acţiunea lui „periculoasă statului", a fost eliberat din închisoare prin actul de amnistie acordat de regentul Horthy, cu prilejul ocupării maghiare a teritoriilor româneşti din nordul Ardealului. Ni se face, precum se vede, onoarea unui gest deosebit. Amnistia de care se bucură azi Szalasy e de calitate. Clemenţa regentului deasemenea. Dar cei un milion şi jumătate de români recăzuţi în robia maghiară sunt de o şi mai mare calitate. Vor avea prilej ungurii să o constate şi să-şi reamintească alte vechi constatări de acelaş fel. E în ei o rasă care face ascensiune spre deosebire de rasa maghiară care şi-a terminat evoluţia în evul mediu şi coboară, coboară mereu de 400 de ani.

PLAGILE STATULUI POLIŢIST DE ERI

Desprindem din foarte interesanta şi instructiva corespondenţă, pe care d. general I. Antonescu conducătorul statului o dă publicităţii, ca opinia publică românească să judece şi să aprecieze cum s'a ajuns la dezorganizarea şi demoralizarea armatei noastre, constatarea pe care d-sa o făcea în 1934, în prefaţa la planul de organizare a armatei, cu privire la situaţia nefirească şi păgubitoare a jandarmeriei şi a corpului grănicerilor. Aceste două corpuri, cari nu fac funcţie militară, ci poliţistă, absorb 77.000 oameni din efectivul anual al recrutărilor, alcătuind 20 de regimente în timp ce armatei reale, de apărare naţională i se lasă 190 regimente cu 120.000 oameni.

D. general I. Antonescu spunea textual:

„Aceasta înseamnă că pe când primii au aproximativ 4000 oameni de regiment, armata are majoritatea regimentelor cu 504 oameni, o mică parte cu 600 oameni şi o parte şi mai mică (trupele de pe frontieră) cu 1600.

Cine este de meserie ştie ce însemnătate are acest fapt asupra posibilităţilor pregătirei de războiu a unităţilor respective.

„Şi dacă cel puţin am fi în această situaţie tot anul. Dar situaţia este mult mai gravă în perioada minimală — 7½ luni pe an — fiindcă în timp ce în această perioadă, Jandarmii şi Grănicerii păstrează aproximativ un efectiv de 50—60.000 de oameni, adevărata armată rednce pe ale sale numai la 50 mii oameni din care 20 mii sunt ordonanţe iar restul sunt absorbiţi de birocraţie şi de serviciile corpurilor.

„Se poate uşor închipui care este şi aspectul şi valoarea acestei armate în această perioadă în care 30.000 de cai mănâncă degeaba, şi 12.000 de ofiţeri şi tot atâţia subofiţeri nu fac altceva decât şcoli teoretice, vin aproape degeaba la cazarmă unde se sbat cu dificultăţile pe care le creează lipsa oamenilor şi lipsa de ocupaţie".

Oricine înţelege, fără a fi chiar de meserie, toată ruina militară ce rezultă dintr'o asemenea stare de lucruri, creată de concepţia statului poliţist, în care siguranţa personală a câtorva se suprapunea intereselor superioare ale apărării naţionale. Regimul trecut avea nevoie de jandarmi să prigonească mişcarea naţionalistă nu de armată să apere la fruntarii, de aceea am pierdut o treime din teritoriul patrimoniului nostru naţional.

PERSONALITATEA D-LUI I. B. DEMETRESCU

Distinsul nostru colaborator, care a semnat un mare studiu economic în numerele noastre trecute şi articolul de concluzii ce publicăm în pag. I este una din personalităţile de mare competenţă şi autoritate în lumea economică.

D. Ion B. Demetrescu, diplomat în ştiinţele economice din Germania, a fost 12 ani conducătorul Camerei de comerţ germano-române din Berlin. Reîntors în ţară a intrat în comitetele de conducere a mai multor societăţi româno-germane, rămânând în acelaş timp primul director a numitei Camere de comerţ.

Este administrator delegat şi secretar general al Uniunei exportatorilor de cereale şi membru al comitetului Bursei din Bucureşti.

Cunoscător al relaţiilor româno-germane, la a căror menţinere şi desvoltare a contribuit în activitatea sa în Berlin, a lămurit în buletinul Camerei de comerţ, în articolele din presa germană şi cea română, problemele fundamentale ale acestor relaţii, cari mai târziu s'au concretizat în diferite acorduri şi convenţii.

PRESA ROMANEASCA FARA JIDANI

Am trăit această zi de bucurie, de a participa ca membru în comitet şi secretar general al Sindicatului Ziariştilor din Bucureşti, la hotărîrea de excludere din prima asociaţie profesională a presei pe membrii săi de origină etnică iudaică. Toată truda celor 25 de ani de gazetărie antisemită şi naţionalistă mi-a dat această nepreţuită satisfacţie de a nu fi crezut zădarnic, că e posibilă o presă românească slujită exclusiv de români sau de creştini încadraţi cu dragoste şi cu sinceritate în românism. Am simţit în seara aceea de 23 Septembrie voluptatea religioasă a mântuirii şi înţelesul adânc al versetului biblic: „Şi acum slobozeşte, Doamne, pe robul tău", pentrucă ani de zile am simţit, în inevitabilul contact profesional, cugetul vrăjmaş şi simţirea neprietenoasă a „confratelui" iudeu, am pipăit înclinaţiunea pe altă pantă a celui ce totuş, proclamându-se ziarist român, rămânea mereu, total, iudeu. Mi-am dat seama de toate acestea permanente şi clar definite diferenţe, poate mai mult decât alţii, prin atitudinea mea franc antijudaică în sânul unei profesiuni concesionare prin definiţie până la descătuşarea dela 6 Septembrie 1940. Şi de aceea mulţumirea mea a fost deunăzi cu atât mai vie.

Reproducem aici, ca un document al vremii, rezoluţia din ziua de 23 Septembrie 1940 a comitetului Sindicatului Ziariştilor din Bucureşti:

„Sindicatul ziariştilor din Bucureşti, care s'a considerat totdeauna exponentul drepturilor şi intereselor legitime ale presei ca instituţie spirituală şi naţională de prim ordin, înţelegând să se integreze deplin în ritmul de viaţă nouă, care însufleţeşte azi conştiinţele româneşti şi orientarea Statului pe linia dreaptă a destinelor naţionaliste, apreciind că astăzi în statul naţional-legionar renăscut la vechile tradiţii ale poporului român, nu poate funcţiona rodnic decât o presă de caracter exclusiv şi curat românesc şi creştin, a hotărît, în şedinţa comitetului de Luni, 23 Septembrie 1940, cu unanimitate: excluderea tuturor membrilor săi de origină etnică iudaică, primenind cadrele sale, astfel încât această asociaţie de presă, cu o vechime de 42 de ani, să devie real şi pentru totdeauna Sindicatul ziariştilor români din Bucureşti".

FRANŢA VA TREBUI SA INTRE IN NAŢIONAL-SOCIALISM

Primele semne de trezire la realitate ale opiniei publice franceze le dă d. Adrien Marquet, primarul din Bordeaux şi fostul ministru de interne al guvernului mareşalului Pétain până la recenta remaniere. D. Marquet într'un discurs de curând rostit afirmă că „poporul francez este de acord să pornească pe singura cale deschisă în calea lui şi anume pe calea naţional-socialismului". După câte ştim, aceasta este singura şi cea dintâi manifestare franceză pentru încadrarea Franţei în spiritul totalitar al Axei Berlin-Roma. Toate formulele încercate după dezastru, chiar şi imensa bunăvoinţă bonomă a mareşalului Pétain de a face bine, au ocolit cu grijă chestiunea. Aşa se explică ineficacitatea regimului, lipsa lui de energie şi de cod. Aşa se explică prezenţa tuturor vechilor oameni ai politicianismului iudeo-mason, care şi-au schimbat pănuşi pentru circumstanţă, dar nu şi-au putut modifica nici structura lor morală, nici înclinaţiunile spre ceeace a dus la dezastru. Franţa s'a ivit la suprafaţă. E numai o schimbare, nu poate fi o reformă adâncă în concepţia şi morala Statului, cu oameni nărăviţi şi cu lipsă de aderenţă în spiritul vremii.

Vrednicul primar dela Bordeaux, d. Marquet, care la altă răscruce a Franţei, în 1934, dacă nu ne înşeală memoria, a fost deasemenea chemat să salveze ţara sa din grea cumpănă, este singurul om politic care a văzut acum just şi are curajul de a o spune. Şi nu e lipsit de semnificaţie faptul, că d. Marquet trăeşte la Bordeaux, care are cea mai veche şi mai puternică colonie jidovească a Franţei.

PENTRU CEI CE N'AU INŢELES

Mulţi oameni cumsecade nu-şi pot îndestul explica cum s'a ajuns la împărţirea aşa de nedreaptă a Ardealului şi numeroşi alţi oameni mai puţin cumsecade speculează pe cont propriu, şi cu gândul că vor mai putea renaşte într'un nou huzur politicianism, această neştiinţă a publicului. Actele diplomatice nu se pot divulga, fiindcă aşa sunt regulele relaţiunilor internaţionale, dar dacă lumea ar înţelege măcar atât, că nimeni în parte nu e mai bun român de cât altul, încă n'ar fi motiv de inutile incriminări.

Iată însă că ziarul „Buna Vestire" reapărut de curând, e în măsură să satisfacă curiozitatea unora, referindu-se la afirmaţiunile ziarului budapestan „Magyarsag", în care se face destăinuirea senzaţională că „fără ştirea guvernului român, fostul rege Carol şi d. Grigore Gafencu s'au înţeles şi au uneltit să pună România sub protectorat rusesc". E o parte din adevărul faptelor petrecute şi cari au determinat brusca schimbare în atitudinea Puterilor Axei faţă de România. Şi din asta sperăm că vor înţelege şi cei fără pricepere şi cei fără bună credinţă, că paguba ce ni s'a cauzat, dintr'o crudă necesitate politică, este cu prisosinţă compensată de menţinerea păcii şi de garantarea unei Românii independente, căreia îi stă deschis înainte un viitor de muncă, dar şi de bune nădejdi.

d. i. e.

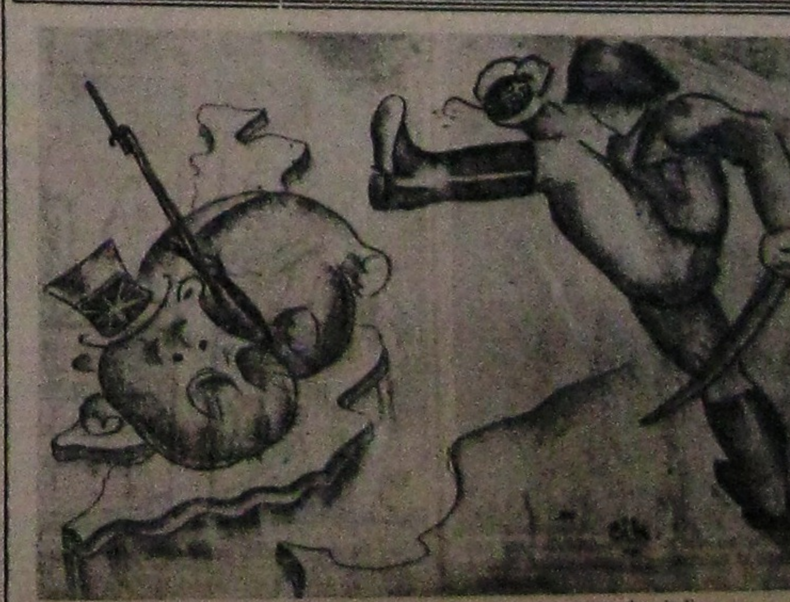

Situaţia militară a Angliei văzută de un caricaturist italian.

Humorul altora

GHICITOAREA: Aş vrea să ştiu, domnule jandarm, când mă voi putea întoarce la Paris?
(Ric et Rac)

Neron al veacului nostru. *(K. S. Weltbild)*

MĂGARUL: — Ce încăpăţinaţi pot fi oamenii!
(Ric et Rac)

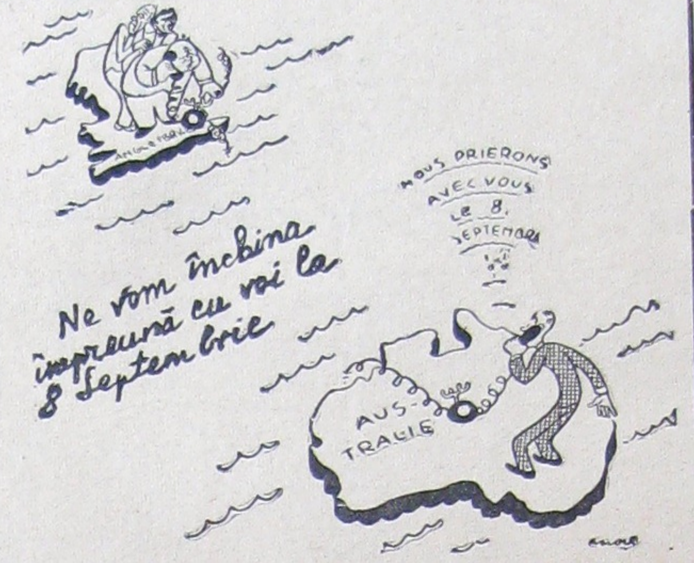

Solidaritatea în commonwealth-ul britanic.
(Rien que la Verité)

— Bună seara. Sunt iarăşi aici; era prea cald în Somalia.
— O să vezi, băiatule, în curând, cât de fierbinte e atmosfera aci la Londra.
(Simplicissimus)

— Aştia au trădat Loja?
— Nu. N'au plătit cotizaţia.
(Ric et Rac)

VICE REGELE INDIILOR: Nu înţeleg cum ai isbutit să trăeşti până azi mâncând aşa de puţin.
GANDHI: Eu dimpotrivă aş vrea să ştiu cum aţi făcut voi englezii să trăiţi până azi mâncând atât de mult.
(Marc'Aurelio)

Ah, blestematul, iar a dat ca săpun la spălat! Copilul ăsta ne ruinează!
(Ric et Rac)

Disciplina blocadei noastre impune o disciplinare a aprovizionării. De azi înainte e interzisă pofta de carne, marmeladă şi dulciuri; e permisă numai foamea de pâne şi de brânză.
(Bertoldo)

In cuşca leului, sau Anglia e mai tare ca oricând.
(Muenchner Neueste Nachrichten)

Imprimeriile „CURENTUL", S. A. R., Strada Belvedere Nr. 6,